

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k
1970. december. 7.

bb.1. január elsején lép életbe a gépjárművek kötelező felelősség-
biztosításának rendje

i bc/ww/p zs la

1970. december.7.

1971 január 1-én lép hatályba a kormány rendelete, amely
ujra szabályozza a gépjárművek kötelező felelősségbiztosításának
rendszerét.

a kötelező felelősségbiztosítás alapján az állami biz-
tosító téríti meg a károsultak részére a gépjárművek által oko-
zott károkat a gépjármű üzemeltetője - tulajdonosa, használója,
vezetője - helyett. a kötelező felelősségbiztosítás a szabályai
kiterjednek a magánszemélyekre és az állami gazdálkodó szerve-
ken, továbbá a szövetkezeteken, társadalmi szervezeteken kívül a
kölségvetési szervekre és intézményekre is. a jogszabály értel-
mében, külön biztosítási szerződés kötése nélkül felelősségbizto-
sításban részesül az ország területén közlekedő minden - akár bel-
földi, akár külföldi - gépjármű: gépkocsi, autóbusz, motorkerékpár,
vontató, traktor. külön rendelkezések érvényesek a honvédelmi mi-
nisztérium és a belügyminisztérium, illetve alárendelt szervük
által üzemben tartott gépjárművekre.

a kötelező felelősségbiztosítás alapján az állami biz-
tosító megtéríti a károsultnak az ismeretlen gépjármű által oko-
zott károkat is - a gépjárművet ért károk kivételével. megtéríti
továbbá - a dologi károk kivételével - azokat a károkat is, amelye-
ket a gépjárművet jogtalanul eltulajdonító, jogtalanul használó
idézett elő.

/folyt köv ./

Sm

bb.1. január elsején 1.folyt /p

a kötelező felelősségbiztosítás szabályai - meghatározott körben és korlátok között - kiterjednek azokra a károka is, amelyeket külföldre távozó belföldi gépkocsi okozott.

a gépjárművek üzembentartói a biztosítási díjat évenként két részletben - január 1-én és július 1-én - kötelesek megfizetni, a mulasztót progresszív késedelmi pótlék terheli. a hátrálékos összeget adók módjára hajtják be. a kárt az állami biztosító közvetlenül a károsult részére téríti meg. ha azonban az üzembentartó igazolja, hogy a kárt már megtérítette, akkor a kártérítési összeget részére fizeti ki.

új szerű rendelkezése a jogszabálynak, hogy vita esetén a károsult követelését a bíróság előtt közvetlenül az állami biztosítóval szemben érvényesítheti. a gyors rendezés biztosítása céljából a rendelet előírja, hogy a balesetet okozó, illetve az érintett gépjármű üzembentartója köteles a káreseményt legkésőbb a következő napig bejelenteni az állami biztosítónak.

meghatározott esetekben az állami biztosító a károsult részére kifizetett összeg megtérítését követelheti a kár okozójától, kivéve, ha ez a gépjármű üzembentartójának alkalmazottja, tagja. az üzembentartótól, a vele közös háztartásban élő hozzátartozójától, illetve attól, aki a gépkocsit engedélyével vezette, megtérítést csak akkor lehet követelni, ha ő maga, /alkalmazottja, tagja/ szándékosan, szándékos veszélyeztetéssel, segítségnyújtás elmulasztásával, szeszes ital hatása alatt okozta a kárt, vagy a gépjármű vezetője nem rendelkezett vezetői engedéllyel, tehergépkocsin személyt szállítottak, illetve a kárt a gépjármű súlyosan elhanyagolt műszaki állapota idézte elő. /mti/

--

bb.2. elegendő karikagyűrű karácsonyra

1 kf/kf/p 1e hagy

1970. december.7.

minden eddiginél gazdagabb az óra -és ékszerüzletek karácsonyi áruválasztéka. mázsaszámra kerül forgalomba különféle aranyáru, 50 százalékkal több a tavalyinál. hétféle karikagyűrű kapható. s mennyiségben is elegendő.

/folyt köv ./

-2-

bb.2. elegendő karikagyűrű..... 1.folyt /p

az ékszer választékot 18 karátos olasz importáru és bizonyányban árusított nehézarany és briliáns bővíté.

az egyik legkedveltebb ajándékcikk az óra, amelyből 25 százalékkal több, mintegy 290.000 áll a vásárlók rendelkezésére. a tömegigényeket kielégítő, kiváló minőségű, olcsó szovjet karórákból 8 típusban 30-40 féle kapható, s van svájci cortina, longines, marwin, omega és doxa karóra is.

a többezerféle ajándékcikk között rangatag az újdonság., sok a külföldi áru. a tavalyi 18 millióval szemben most 38 millió forint értékű importáru került az óra-ékszerboltokba, amelyek hűtőtől már nyújtott műszakban tartanak nyitva.

bb.3. film az erdőhát néprajzáról

vid/ká/p hagy

1970. december.7.

a szabolcsi filmstúdió a nyíregyházi jósa andrás múzeum közreműködésével filmet készít az erdőhát néprajzáról.

a husz-huszonöt perces film sokoldaluan mutatja majd be az erdőhátat, szabolcs-szatmár megye jellegzetes néprajzi tájegységét. e terület benépesülése a gyepüvonal keletre tolódásával egyidejűleg a tizenkettedik században kezdődött meg. a területet nagy tölgysfa erdők borították, s a fa egészen a múlt század végéig nagy szerepet játszott az emberek életében. nemcsak a gazdasági épületek készültek fából, sokhelyen még a lakóházakat is faszindelytel fedték. a népi építkezés gazdag, változatos emlékei maradtak az utókorra. a film bemutatja majd e vidék irodalmi és történelmi emlékeit is. /mti/

--

-3-

h

bb 4. új felsőoktatási intézményt kap Óbuda

i sz6/fk zs bh la

1970. december 7.

mintegy 65 millió forintos beruházással új felsőoktatási intézmény építését kezdték meg Óbudán, Újlak és Óbuda határán - a Bécsi ut és a Doberdó ut által határolt mintegy másfél hektárnyi területen - épül fel az egyik legkorszerűbb műszaki oktatási létesítmény: a felsőfokú könnyűipari technikum.

az új felsőfokú intézmény terveit már úgy alakították ki, hogy a későbbiekben megfeleljen egy könnyűipari műszaki főiskola követelményeinek is. a 400 hallgató oktatására alkalmas intézményben elsősorban a textil-, a bőr-, s a ruhaipar számára képeznek műszaki embereket. felépülésével megoldódik a magyar könnyűipar magasszintű szakember utánpótlása.

az oktatási épületen és a laboratóriumokon kívül 150 személyes kollégium és 600 adagos konyha, illetve étterem teszi majd teljessé a beruházást. az alapozási, mélyépítési munkálatokat máris befejezték, s a tervek szerint 1972-ben már itt kezdődhet meg az oktatás. /mti/

--

bb 5. tíz éves fejlesztési terv az ipari szövetkezetekben

i ol/tr ie bh hgy

1970. december 7.

végezték az a többhetes tárgyalássorozat, amelynek során valamennyi megyében megvitatták a szövetkezeti ipar fejlesztésének 10 éves tervét. az első szakaszban a negyedik ötéves terv végére mi hogy 20 milliárd forint értékkel nő a szövetkezeti ipar évi termelése az idejéhez képest.

a tárgyalások előkészítése során felmérték a különféle iparágak, iparcsoportok, kiemelt szolgáltatási ágazatok műszaki helyzetét. a megyei kiszöv-ök az egyes szövetkezetek műszaki helyzetét, s azt, hogy hol és milyen ütemben kerülhet sor a kis- és középüzemek korszerűsítésére. három kategória alakult ki, s ezeknek megfelelően differenciáltan látnak majd hozzá a célok helyi végrehajtásához. /folyt. köv./

- 4 -

bb 5./tíz éves fejlesztési ... folyt./ bh

az első kategóriába kerültek a gazdaságilag-műszakilag meg-alapozott, megfelelő saját fejlesztési eszközökkel is rendel-kező középüzemek - a szövetkezetek 45-50 százaléka. a második-ban kapott helyet a szövetkezetek mintegy 30-33 százaléka, amelyekben a vezetés színvonala, a piaci lehetőségek, az anyagi források dőlőben a negyedik ötéves terv hozhat nagy változá-sokat. a harmadik kategóriába került a fennmaradó 20-25 száza-lék, azok a szövetkezetek, ahol csak az ötödik ötéves terv ide-jén várható jelentősebb fejlesztés.

a tízéves fejlesztési tervek a kisipari szövetkezetek jövő évi, vi. kongresszusa elé kerülnek majd. /mti/

--

bb 6. a zalai gesztenyetelepítési program

vid ká bh hgy

1970. december 7.

a következő ötéves terv időszakában kerül sor a zalai sze-lidgesztenye termő területek rekonstrukciójára. az előkészítő felmérések szerint 8.000 hold gesztenyetelepítésre van lehe-tőség a megyében. a telepítés költségeit az állam vállalja. a beültetésre kerülő terület több mint felén, 5.000 holdon géppel művelhető üzemi gyümölcsöst alakítanak ki. a telepítés előkészületei a szaporítóanyag előállításával megkezdődtek. /mti/

--

- 5 -

bb 7. házasság - magasabb életkor - érdekes adatok a halandóság alakulásáról

! hi/so zs bh la

1970. december 7.

a férfiak és nők átlagos életkora között - a nők előnyére - hosszú évtizedek óta jelentős különbség tapasztalható, ami az utóbbi időben még fokozódott. a század elején a nők általában két évvel éltek tovább, mint a férfiak, a második világháború előtt a különbség három évre emelkedett, a legutóbbi két évben pedig a nők átlagos életkora már csaknem öt évvel volt magasabb, mint a férfiaké. a szakemberek számításai szerint jelenleg a férfiak születéskor várható átlagos élettartama 66,6, a nőké 71,9 év. az a század eleji adatokhoz képest a férfiaknál 30, a nőknél 34 év növekedést jelent. vagyis az egy-két évvel ezelőtt született fiúk 82, a lányok 88 százalékkal hosszabb életet remélhetnek, mint az 1900-as születésűek.

az egyes társadalmi csoportok eltérő halandósági viszonyait vizsgálva a demográfusok megállapították, hogy a rendezett családi élet - amely nyilvánvalóan kedvezően befolyásolja az egészségi állapotot - észrevehetően javítja a halandóság arányszámot. ez főleg a férfiaknál jelentkezik, s arra figyelmeztet, hogy náluk a családalapítás még inkább fontos, mint a nőknél. a 15 éven felüli népesség egészére kiterjedt vizsgálatok szerint például 1968-ban mindkét nemnél a házasság halandósága alacsonyabb volt, mint az elváltaké, illetve nőtleneké, vagy hajadonoké. ez a szembevetendő előny azonban nemeként igen eltérő. az özvegy férfiak halandósága ugyanis 67 százalékkal haladja meg a házasságét, az özvegy nőknél ez az arány éppen a fele. a nőtlenség halandósági arányszáma 62 százalékkal magasabb a házasságénál, a hajadonoké csak 11 százalékkal haladja meg a férjes nőkéét.

a halandóság terület szerinti vizsgálata az utóbbi években kiegyenlítődést mutat. a negyvenes évek végéig például budapest lakosainak halandósága országosan a legalacsonyabb volt, ezután a községek következtek és a vidéki városoké volt a legmagasabb; 1960 óta a vidéki városok halandósági arányszáma a legalacsonyabb, a főváros és a falvak halandósága jelenleg azonos./mti/

- 6 -

bb. 8. több mint százmillió forintot fordítanak a vidéki színházak korszerűsítésére - győr új színházat kap a következő öt-éves tervben

vid-szö/mné/e ká hgy

1970. december 7.

napirendre került a vidéki színházak munkájának megjavítása: a törekvés az eddigieknél is igényesebb színházi produkciók megvalósítására. a megnövekedett követelmények teljesítésében nélkülözhetetlen munkafeltételek biztosítására - a színházak korszerűsítésére, felújítására, új színház létesítésére - a negyedik öt éves tervben nagyobb hangsúlyt fordítanak a megyei tanácsok is. erről tájékoztatták győrött, veszprémben, szegeden és kaposvárott az mti munkatársait.

még koronással fizettek az üzletekben, amikor az 1910-es évek elején már a városatyák elé terjesztették győrött egy új színház építésének javaslatát és elképzelését. a terv, amely több mint félszázadon át csak terv maradt, most megvalósítás előtt áll. a negyedik öt éves terv során felépül győr új színháza. a terveket az évm győri tervező irodája készíti, amelynek szakemberei a város leendő új létesítményének építéséhez az ndk-ban, valamint csehszlovákiában folytattak színháztechnikai tanulmányokat. a 600 férőhelyes színház előreláthatólag 70-80 millió forintos költséggel épül fel.

a győri színház előadásait jelenleg csaknem 11 000 bérlet-tulajdonos látogatja, ami azt jelenti, hogy bevételi tervének 65 százalékát a bérleti előadásokból biztosítja. a tervek szerint a következő években csökkentik a bemutatók számát. ez lehetővé teszi a gondosabb, alaposabb felkészülést egy-egy bemutatóra. folytatják azt a már eddig is jól bevált gyakorlatot, hogy első sorban a győri üzemek dolgozói számára teszik lehetővé a kollektív színházlátogatást. véglegesen kialakítják a megyében a színházi tájközpontokat is, így a színházi előadásra alkalmas - nem egy esetben a jelenlegi győri színháznál jóval kedvezőbb adottsággal rendelkező - 8-10 környező községi kulturházban is rendszeresen láthatja a vidéki közönség a kislalud színház előadásait. a műsorpolitika kialakításakor figyelembe veszik a szomszédos, - színházzal nem rendelkező - megyék városainak igényeit is. már az új színházzal kapcsolatos elképzeléseknek megfelelően tervezik egy új színházi énekkar és tánckar létrehozását, hogy színre tudjanak majd vinni olyan nagyobb felkészülést igénylő zenés darabokat is, amelyeket régóta igényel a közönség.

a veszprémi petőfi színház több mint félszázados épületének felújítására a negyedik öt éves terv végén kerül sor. a régóta tervezett munkát kényszerhelyzet miatt kellett későbbre halasztani, mert a színházi előadásokra is alkalmas új művelődési ház megépítéséig a megyeszékhelyen nem lenne mód előadások tartására.

/folyt.köv./
8.10/e
Tó 1010

- 7 -

kbb. 8. /több mint százmillió...folyt./e

a petőfi színház a megyeszékhelyen kívül négy veszprém megyei városban tart rendszeresen előadásokat. Keszthelyen a közelmúltban épült városi művelődési házzal a társulat új lehetőséghez jutott: számos előadást tarthat a balatonpart közön-sége előtt is. a következő öt éves tervben balatonalmádiban épül 400 személy befogadására alkalmas művelődési ház, amely színhá-zi előadásokra is lehetőséget kínál majd. balatonfüreden - még nem végleges tervek szerint - a szót beruházásával jutna a mai-nál alkalmasabb lehetőséghez a veszprémi színház.

a szegedi nemzeti színház múlt században készült épületének állapota az utóbbi években alaposan megromlott. az épület körü-li járdát nemrég vaskorláttal vették körül, nehogy a homlokzat-ról gyakran lehulló építészeti díszek balesetet okozzanak. előre-gedett a színház belső közműhálózata is, emiatt több helyiséget le kellett zárni. az elektromos hálózat hibái miatt pedig a szük-séges fénynek alig felével tudják csak megvilágítani a játékteret.

az épület felújítását a tervek szerint a jövő nyáron megke-zdik és előreláthatóan három év alatt be is fejezik. bővítik majd a színpadot, új öltözőket, próbatermeket, műhelyeket építenek. mil-liókat költenek a világítás, a hangosítás korszerű berendezéseire is. a városkép szempontjából is jelentős, védett épület külső hom-lokzatát eredeti formájában állítják helyre. a munkálatok költsé-ge meghaladja a 60 millió forintot.

a nagyszínház átépítése idején a társulat művelődési ter-mekben, tájelőadásokon lép majd fel. megfiatalítják a város kamaraszínházának épületét is. nagy színpadot, zsinórpadrást, zenekari árkot, öltözőket, büféket építenek. a „játékszín,, kor-szerűsítésére és bővítésére több mint 20 millió forintot költenek. a nézőtér a korábbi 350 helyett 450 személyes lesz. az ujjávará-zsolt szegedi kamaraszínházat 1971 végén szeretnék megnyitni.

a somogy megyei tanács és a szomszédos zala megyei tanács között történt megállapodás szerint körzeti színház lett a kapos-vári csiky gergely színház. ez azt jelenti, hogy a kaposvári szintársulat műsorára tűzött valamennyi darabot bemutatja nagyka-nizsán és zalaegerszegen is. nagykanizsán 54, zalaegerszegen pe-dig 36 előadást tartanak, s ezzel megvalósul a szomszédos megye két nagy városában is a rendszeres színház előadás. a negyedik öt-évs tervben jobban kihasználják a körzetesítésből adódó lehetősé-geket: több előadást tartanak a nagyobb községekben. a színház-művészeti munka feltételeinek javítására a kaposvári színház re-konstrukciójára is sor kerül. csaknem 30 millió forintos költséggel teljes korszerűsítést hajtanak végre az épületen és a szin-padon. /mti/

8.15/e

101010

8

bb. 10. hatezer vendéget várnak a parlamenti fenyőünnepre

t gy/fk/e zs. la

1970. december 7.

a zemplén hegységben találtak rá a budapesti uttörőelők-ség megbízottai a hagyományos parlamenti karácsonyfa-ünnep idei főszereplőjére, a 20 méteres óriásfára. az idei díszfa lucfe-nyő, a könnyebb fenyők családjából származik, s így megfelel az egyik fő követelménynek: két és fél tonnánál nem nehezebb. a 22-es volán szocialista brigádja vasárnap biztosított utvona-lon, különleges járművön szállította a fenyőt zemplénből buda-pestre. a fa két héten át „várakozik,, a parlament előtt, s december 21-én állítják fel a kupolacsarnokban, végleges 14 mé-ter magas alakjában.

ünnepi köntösbe öltöztetése több napot vesz majd igénybe. fő ékessége lesz a 70 kilogramm szaloncukor, ezen kívül mintegy 250 ragyogó műanyag-dísz, hókristály, színes neonfigura pompá-zik majd az ágakon. utoljára helyezik el a fénypalástot, a 150 színes égőt. az uttörőházak kis alkotóközösségei is munkához lát-tak, és gondosan elkészített papirfigurákkal bővítik a karácsony-fa díszét.

a parlamenti karácsonyfa ünnepélyen december 25-én és 26-án délelőtt a kisdobosokat látják vendégül, majd mindkét ün-nep délutánján vörös nyakkendő-s uttörők lesznek hivatalosak a karneválra, végül 26-án este az ifjusági vezetők bálja zárja a programot. összesen mintegy hatezer vendégre számítanak, s közü-lük körülbelül 600 vidéki pajtás lesz.

az ünnepi műsorban az idén jubilál a télapó - hadics lászló - aki ezúttal tizedszer lesz parlamenti mikulás. a kupolacsarnok-ban hatalmas forgószínpadon pereg majd a vidám műsor. a műsort a népszerű gyermekszínész, zeitler zoli vezeti. fellépnek az ar-tista-iskola növendékei, s a gyerekek vidám jelenetekben eleve-nítik fel a 25 éves uttörőmozgalom fontosabb eseményeit. kedves epizódok mutatják be a viziuttörők, az uttörővasutasok, a közle-kedési uttörők, a riporterörsök vidám életét. ezt követően tréfas vtélkedők, jelmez- és táncverseny, filmvetítés, bábszínház, há-rom teremben elektromos játékok nyújtanak szórakozást a pajtások-nak. a játékos vetélkedők díjai: - mintegy 120 000 forint értékű csokoládé - már raktáron várják a nyerteseket. /mti/

8.20/e

101010

- 9 -

bb. 9. kisz-díj a fiatal művészeknek bács-kiskunban

vid/e ká hgy

1970. december 7.

művészeti díjat alapított a bács-kiskun megyei kisz-bizottság azoknak a megyében élő fiatal művészeknek a jutalmazására, akik alkotó tevékenységükkel legjobban segítik az ifjúsági mozgalom munkáját, célkitűzéseit. a díjat 1971-től kezdve minden év decemberében - a kisz megalakulásának évfordulóján - adják ki a kisz-korosztályhoz tartozó képzőművészeknek, színművészeknek, íróknak, költőknek és újságíróknak. /mti/

bb. 11. ezer borsodi pedagógus vesz részt a magasfoku továbbképzésben

vid/e ká hgy

1970. december 7.

a borsod megyei továbbképzési kabinet az idén először két magasabbfoku tanfolyamot szervezett a közép- és általános iskolák tanárai számára. a debreceni tudományegyetemen, az egrői és a nyíregyházi tanárképző főiskolákon - kiváló szakemberek irányításával - a megadott tematika és irodalom alapján évente nyolc konzultációt tartanak. ugyanakkor miskolcon kétéves komplex gyakorlati szeminárium indul az ideológiai, pszichológiai, pedagógiai és szaktudományok szélesebbkörű ismertetésére. a speciális tanfolyamokon 250 pedagógus vesz részt, akik az anyagból az év végén záródolgozatot készítenek és végzettségükről bizonyítványt kapnak. a borsod továbbképzési kabinet terveit szerint a speciális tanfolyamokon a negyedik ötéves tervben mintegy ezer közép- és általános iskolai tanár vesz részt. /mti/

bb. 12. tizenötezer mázsa baromfihus

vid/e ká hgy

1970. december 7.

kilenc nógrád megyei termelőszövetkezet szerződést kötött a bábolnai állami gazdasággal és a baromfiipari országos vállalattal. a szerződés értelmében a kilenc tsz jövőre összesen egymillió 210 ezer naposcsibét vásárol a bábolnai állami gazdaság keltetőüzemétől, s azokat vágócsirkeként a baromfiipari országos vállalatnak adja el.

a „kétlépcsős” szerződés várhatóan 15 000 mázsa baromfi-hust és mintegy 30 millió forint bevételt eredményez 1971-ben a kilenc nógrádi közös gazdaságnak. /mti/

8.23/e

Tóldo

- 10 -

bb. 13. az eddigi négy esztendő helyett két év alatt épül fel egy 2400 lakásból álló városrész miskolcon

vid/e ká hgy

1970. december 7.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a harmadik ötéves terv időszakában három nagyobb és egy kisebb lakótelepet építettek miskolcon. ezeken a munkahelyeken az új technológiák egész sorát próbálták ki, míg eljutottak a leggazdaságosabb eljáráshoz: a háztartási termékek felhasználásához. a szentpéterkapui lakótelepen - ahol a 2 400 lakás nagyobb részét közép-blokkokból szerelték össze - több épületet öntöttek ki habosított kohósalak-betonból, a város legmagasabb, 23 szintes toronyházát csuszószaluzással készítették el, az új 450 férőhelyes szociális otthont pedig univáz szerkezetből rakták össze. ezeken a módszereknek a variálásával egy-egy 2 000 lakásból álló városrész felépítése általában 4-5 évig tartott. a tömeges lakásépítkezésekhez 1968-ban korszerű háztartást kaptak a borsodiak és a paneles technológiával ugrásszerűen megnőtt a munka termelékenység. a győrikapui lakótelepen például háztartási termékekből nem egész két esztendő alatt négy és tizenlehetes épületekben - kerekén kétezer összkomfortos lakást készítettek. 1966-hoz viszonyítva a termelékenység két és félszeresére növekedett. a negyedik ötéves tervben - a háztartási termékek felhasználásával - 18 500 lakást szerelnek össze. így 1973-ig elkészítik a 3 000 lakásból álló diósgyőri lakótelepet és a tervidőszakban hozzáfognak - többek között - az avasi új városrész szereléséhez is, ahol mintegy 10 000 lakást építenek. /mti/

bb. 14. százhuszonöt közlekedési baleset fordult elő a hét végén

1 szö/fk/e hgy

1970. december 7.

az évszakhoz képest számottevően sok közlekedési baleset történt a hét végén: szombaton 61, vasárnap pedig 64 esetet jelentettek.

a magas baleset-statisztikai számok között szerencsére jelentős mértékben fordulnak elő könnyebb kimenetelű sérülések is: szombaton 35-en, vasárnap pedig 27-en sérültek meg könnyebben. vasárnap nem fordult elő halálos kimenetelű baleset, szombaton azonban kettőről is érkezett jelentés. a hét utolsó hétköznapján hárman súlyos, életveszélyes sérülést szenvedtek és 11 volt a súlyos, de nem életveszélyes balesetek száma. tíz balesetnél szerencsére nem fordult elő sérülés.

vasárnap három súlyos, életveszélyes és 23 súlyos, de nem életveszélyes közlekedési baleset is történt az országban. tizenegy baleset során nem fordult elő sérülés. /mti/

8.57/e

Tóldo

- 11 -

bb. 15. zöldség- és gyümölcs-felhozatal

mm/e cz

1970. december 7.

hétfőn reggelre 53 vagon burgonya, zöldség, gyümölcsáru érkezett a budapesti zöldségtér részére. a felhozatal mennyisége és különkénti árai: burgonya 5 vagon /3,50/, vöröshagyma 7 vagon /4,40/, fejeskáposzta 12 vagon /2,80/, kelkáposzta 4 vagon /4,1/, cékla 2 vagon /4.-/. alma 20 vagon /5,60/.

az első karácsonyi fenyőfaszállítmányokból megkezdtek az árusítást, a lucfenyő ára a zöldségtér árusítóhelyein 18 forint folyóméterenként. /mti/

bb. 16. zavarokat okozott a köd a légiközlekedésben

i szö/fk/e cz

1970. december 7.

a decemberi szeszélyes-ködös időjárás Európaszerte zavarokat okozott a légiközlekedésben. vasárnap a reggeli, illetve az esti órákban elsősorban Baselben, Zürichben, Kijevben, Lvovban, időnként Frankfurtban és Budapesten a ferihegyi repülőtérrel keletkezett nagyobb köd.

vasárnap reggel a zürichi repülőtér nem tudta fogadni a budapestről induló zürich-brüsszeli járatot, ezért csak 47 perces késéssel indulhatott a ferihegyről. ugyancsak késve indult a fővárosból a bécsi-tuniszi gép is, moszkvából az aeroflot járata vasárnap reggel 3 óra 15 percet késett. este újabb köd keletkezett ferihegyen, így a szőfiai gép csak 2 óra 50 perces késéssel landolhatott, de a nap „rekordját”, a zürich-bécs közötti közlekedő gép érte el: a ferihegyi köd miatt hazánkból vissza kellett fordulnia Bécsbe, és csak 4 óra 3 perc elmúltával tudott leszállni ferihegyen. /mti/

9.33/e

- 12 -

bb.17 negyedmilliárd reklámra- konferencia és kiállítás a reklámozásról

sb/mm/e cz

1970. december 7.

az utóbbi négy évben a belkereskedelmi áruforgalom mintegy 40 százalékkal, a reklámköltség viszont - az állami és szövetkezeti belkereskedelemben és a termelőeszköz kereskedelmi vállalatoknál - több mint kétszeresére, évi 250 millió forintra emelkedett. ez az összes kereskedelmi forgalomnak 0,12 százaléka. dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettose említette meg ezeket a tényeket hétfőn, amikor a technika házában megnyitotta a 2. reklámkonferenciát. hangsúlyozta, hogy a vásárlóknak mind szélesebb körre tart igényt olyan felvilágosításra, tájékoztatásra, amely kellően utbaigazítja a színter naponta bővülő áruválaszték cikkeinek tömkelegében.

dr. sághy vilmos többek között elmondotta, hogy most már mindinkább előtérbe kerül a tervezettebb és a megfelelő tudományos kutatásokon alapuló reklámozás, pszichológiai teszteknek és egyéb tudományos vizsgálatoknak kell megelőzni a fontosabb reklámkampányokat. a szocialista gazdálkodás viszonyai között is szükséges a reklámozás, mert hatékonyan befolyásolhatja az áruforgalom fogyasztási szerkezetét, és a fogyasztói közízlést. a konferencia feladata, hogy tisztázza a szocialista reklámozásnak még sok más kérdését is.

az iparnak és a kereskedelemnek különösen fontos feladata, hogy szorosabb együttműködést alakítson ki a vásárlók tájékoztatására, ne csak emlékeztessen márkás áruira, hanem az eddiginél sokoldalúbban mutassa be korszerű, új cikkeit. határozhatatlan követelmény a reklámoktatás színvonalának gyorsütemű növelése is. a jól képzett reklám-szakemberek ugyanis sok segítséget nyújthatnak a fogyasztási szerkezet és a vállalati üzletpolitika céljainak összehangolt megvalósításához. munkájuk fejlesztésében nélkülözhetetlen azonban a reklámozás hatékonyságának rendszeres elemzése, a tapasztalatok értékelése és hasznosítása. ennek pedig fontos feltétele, hogy a kutatók kedveljék és közreadják a hatékonysági elemzés legjobb módszereit.

a háromnapos konferencián kilenc országból több mint 30 külföldi, valamint mintegy 500 hazai szakember von mérleget a reklámozásról. összesen 121 vállalatnál végzett felmérés tapasztalatainak megvitatása után foglaltak állást a reklámozás továbbfejlesztésének kérdéseiben. a konferenciához kapcsolódó „kísérő műsor”, azaz a technika háza kupolacsarnokában hétfőn könyv- és folyóirat-kiállítás nyílt, a váci utcában és a petőfi sándor utcában pedig kirakatversenyt rendeztek. /mti/

10.00/e

- 13 -

bb. 15. zöldség- és gyümölcs-felhozatal

mm/e cz

1970. december 7.

hétfőn reggelre 53 vagon burgonya, zöldség, gyümölcsárú érkezett a budapesti zöldségtér részére. a felhozatal mennyisége és kilónkénti árai: burgonya 5 vagon /3,50/, vöröshagyma 7 vagon /4,40/, fejeskáposzta 12 vagon /2,80/, kelkáposzta 4 vagon /4,1/, cékla 2 vagon /4.-/. alma 20 vagon /5,60/.

az első karácsonyi fenyőfaszállítványokból megkezdtek az árusítást, a lucfenyő ára a zöldségtér árusítóhelyein 18 forint folyóméterenként. /mti/

bb. 16. zavarokat okozott a köd a légiközlekedésben

i szö/fk/e cz

1970. december 7.

a decemberi szeszélyes-ködös időjárás Európaszerte zavarokat okozott a légiközlekedésben. vasárnap a reggeli, illetve az esti órákban elsősorban Baselben, Zürichben, Kijevben, Lvovban, időnként Frankfurtban és Budapesten a ferihegyi repülőtéren keletkezett nagyobb köd.

vasárnap reggel a zürichi repülőtér nem tudta fogadni a budapestről induló zürich-brüsszeli járatot, ezért csak 47 perces késéssel indulhatott a ferihegyről. ugyancsak késve indult a fővárosból a bécsi-tuniszi gép is, moszkvából az aeroflot járata vasárnap reggel 3 óra 15 percet késett. este újabb köd keletkezett ferihegyen, így a szófiai gép csak 2 óra 50 perces késéssel landolhatott, de a nap „rekordját”, a zürich-bécs közötti közlekedő gép érte el: a ferihegyi köd miatt hazánkba vissza kellett fordulnia Bécsbe, és csak 4 óra 3 perc elmúltával tudott leszállni ferihegyen. /mti/

9.33/e

- 12 -

bb. 17. negyedmilliárd reklámra- konferencia és kiállítás a reklámozásról

sb/mm/e cz

1970. december 7.

az utóbbi négy évben a belkereskedelmi áruforgalom mintegy 40 százalékkal, a reklámköltség viszont - az állami és szövetkezeti belkereskedelemben és a termelőeszköz kereskedelmi vállalatoknál - több mint kétszeresére, évi 250 millió forintra emelkedett. ez az összes kereskedelmi forgalomnak 0,12 százaléka. dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese említette meg ezeket a tényeket hétfőn, amikor a technika házában megnyitotta a 2. reklámkonferenciát. hangsúlyozta, hogy a vásárlóknak mind szélesebb körre tart igényt olyan felvilágosításra, tájékoztatásra, amely kellően utbaigazítja a színter naponta bővülő áruválaszték cikkeinek tömkelegében.

dr. sághy vilmos többek között elmondotta, hogy most már mindinkább előtérbe kerül a tervszerűbb és a megfelelő tudományos kutatásokon alapuló reklámozás, pszichológiai teszteknek és egyéb tudományos vizsgálatoknak kell megelőznie a fontosabb reklámkampányokat. a szocialista gazdálkodás viszonyai között is szükséges a reklámozás, mert hatékonyan befolyásolhatja az áruforgalom fogyasztási szerkezetét, és a fogyasztói közízlést. a konferencia feladata, hogy tisztázza a szocialista reklámozásnak még sok más kérdését is.

az iparnak és a kereskedelemnek különösen fontos feladata, hogy szorosabban együttműködést alakítson ki a vásárlók tájékoztatására. ne csak emlékeztessen márkás áruira, hanem az eddiginél sokoldalúbban mutassa be korszerű, új cikkeit. halaszthatatlan követelmény a reklámoktatás színvonalának gyorsütemű növelése is. a jól képzett reklám-szakemberek ugyanis sok segítséget nyújthatnak a fogyasztási szerkezet és a vállalati üzletpolitika céljainak összehangolt megvalósításához. munkájuk fejlesztésében nélkülözhetetlen azonban a reklámozás hatékonyságának rendszeres elemzése, a tapasztalatok értékelése, és hasznosítása. ennek pedig fontos feltétele, hogy a kutatók közlőgözzék és közreadják a hatékonysági elemzés legjobb módszereit.

a háromnapos konferencián kilenc országból több mint 30 külföldi, valamint mintegy 500 hazai szakember von mérleget a reklámozásról. összesen 121 vállalatnál végzett felmérés tapasztalatainak megvitatása után foglalnak állást a reklámozás továbbfejlesztésének kérdéseiben. a konferenciához kapcsolódó „kísérő műsor”, szintén a technika háza kupolacsarnokában hétfőn könyv- és folyóirat-kiállítás nyílt, a váci utcában és a petőfi sándor utcában pedig kirakatversenyt rendeztek. /mti/

10.00/e

- 13 -

bb. 19. napirenden a budapesti uttörőházak tevékenysége

t gy/fk/e cz

1970. december 7.

uttörőélet, a gyermek szocialista nevelésének központjai, a főváros uttörőházainak tevékenységét tárgyalta meg hétfői ülésén a magyar uttörők budapesti elnöksége.

több mint 134 400 budapesti gyermek tagja az uttörőmozgalomnak. a 18 budapesti uttörőotthon havonta 18 000 piros- és kéknnyakkendős látogatót fogad. munkájukkal érdekesebbé, színesebbé teszik a csapatok életét és sok segítséget nyújtanak a vezetőképzésben is. a 331 budapesti csapat közül csupán 143 rendelkezik csapat-otthonnal, ezért régebben sok gondot jelentett az összejövetelek, rendezvények megtartása. az uttörőházak ma már otthont nyújtanak az őrsi, raj-összejövetelek, klubdelutának megrendezéséhez.

a csapatok kerületi otthonaiban összesen 376 szakkör működik, amelyeknek körülbelül 5 500 pirosnyakkendős tagja van. mintegy 110 sport, több mint 130 művészeti és szép számmal akad természeti és társadalomismereti, technikai, alkotó közösség is. sorra alakulnak meg a „különleges” témákban ismereteket nyújtó - textilfestő, kibernetikus, cselgáncs, csillagász - foglalkoztatók. a szakköri tevékenység szervező része az uttörőházak pályaválasztást segítő munkájának. az esztergályos szakköri tagok közül többen maradnak végleg esztergápad mellett, a képzőművészettel foglalkozók jó része felvételt nyer a képzőművészeti gimnáziumba. immár hagyománnyá vált, hogy a 8. és 9. kerületi uttörőházakból a szabás-varrás szakkör tagjai a május 1. ruhagyárba mennek dolgozni. a szakkörök szervezésénél a jelentkezők közül elsősorban a fizikai dolgozók gyermekei kapnak lehetőséget. ily módon a magasabb szintű ismeretanyag elsajátításával fokozott segítséget kapnak a továbbtanuláshoz. a kerületi uttörőházak vezetői a csapatok munkáját különböző kiadványokkal segítik. ebben a tanévben többek között 25 év játékaiból, dalaiból, az őrsi porlyákhoz, mozgalmotörténeti vetélkedőkhöz, kisdobos akadályversenyekhez, szerkesztenek új játékos utmutatásokat.

a budapesti uttörőelnökség felhívta a figyelmet arra, hogy az uttörőházak és a kerületi uttörőelnökségek közötti szorosabb együttműködés - a módszertani tevékenység és a kerületi igények jobb összehangolása - lényegesen megkönnyítené a mozgalom otthonainak munkáját és színesebbé, sokrétűbbé tenné tevékenységét. /mti/

10.05/e

10/10/20

- 14 -

bb. áim több mint száz esetben hívták a hét végén a gázművek ügyeletét

i szö/mm/e cz

1970. december 7.

sok munkájuk volt a hét végén a gázművek szakembereinek: több mint száz esetben kérték sürgősen segítségüket a fővárosiak. legtöbbször a gázfővezetékekben összegyűlt vízmennyiség okozott zavart a gázellátásban. az idénynek megfelelően azonban számos gázfűtési panaszt is jeleztek. ugyanakkor többször kellett kivonulnia az ügyeletnek a gázömlések megszüntetésére. sok helyen azonnal ki is kellett cserélni a gázórákat. a gázművek szakemberei valamennyi bejelentett hibát ellenőriztek, illetve kivizsgáltak és még szombat-vasárnap folyamán ki is javítottak. /mti/

bb. 20. az ensz európai gazdasági bizottsága

mm/szö/e cz

1970. december 7.

december 7 és 12 között nemzetközi szimpoziумot rendez varsóban a technológiai előrejelzés problémáiról. az értekezletre négytagú magyar delegáció utazott, dr. nyilas józsef tanszékvezető egyetemi tanár, a közgazdaságtudományi egyetem általános közgazdasági karának dékánja vezetésével. /mti/

bb. 21. budapesten tanácskozik a kgst termelékenységügyi munkacsoportja

i szö/mm/e cz

1970. december 7.

kedden kezdődik a kgst termelékenységügyi munkacsoportjának négynapos szemináriuma budapesten. a szemináriumon az egyéni termelékenységet és a teljesítményeket befolyásoló tényezőket vitatják meg. /mti/

bb. 22. kisiklott egy 67-s villamos

i szö/fk/e cz

1970. december 7.

hétfőn reggel háromnegyed 9-kor a szarvas téren kisiklott egy 67-es villamos. a bkv szakemberei már háromnegyed 10-re helyreemelték a szerelvényt, amely szerencsére csupán két tengelyével „ugrott le”, a sínpályáról. ez alatt az erzsébet-híd felől közlekedő villamosokat a móríz zsigmond körtér irányában terelték el, ugyanakkor a déli pályaudvar és a szarvas-tér között „ingáztak”, a villamosok, s itt átszállással bonyolították le a közlekedést.

személyi sérülés nem történt. /mti/

10.28/e

10/10/25

- 15 -

bb. 23. csokoládé-rekord mikulás napján

i szö/fk/e cz

1970. december 7.

minden eddiginél nagyobb mértékű forgalmat bonyolítottak le mikulás napján a fővárosi közért és csemege boltok, az első gyorsmérleg szerint budapest 1 500 közért boltjában és 150 édesség boltjában mintegy 7 és fél vagon mikulás-áru fogyott: együttvéve 750 mázsa csokoládé-figura, ez azt jelenti, hogy hozzávetőleg 7 millió darab csoki-krapusz, télapó és csizma került a gyerekek és a felnőttek cipőjébe, ablakába, ezenkívül még mintegy 40-50 ezer darab dísz-dobozzal kedveskedtek egymásnak a felnőttek.

a csemege boltoknál hasonlóan nagy forgalmat bonyolítottak le, mintegy 280 000 mikulás-csomag talált gazdára, csokoládéfigurákból itt is több mint 100 mázsa fogyott, kapós volt a műanyagcsizma is, amely különböző édességekkel volt megtöltve, a közületek pedig 100 mázsnál is több édességet rendeltek dolgozóik gyermekeinek. /mti/

bb. 24. meghalt borodi tiber ujságíró

vid/e ká cz

1970. december 7.

borodi tiber ujságíró, a heves megyei népujság tördelés-szerkesztője hosszas betegség után 63 éves korában december 7-én reggel elhunyt. 1948 óta több üzemi lapnak volt a szerkesztője, dolgozott a népszabadságnál, majd a belkereskedelmi minisztériumban. 1968-tól egerben a népujság tördelés-szerkesztője volt.

borodi tiber temetéséről később intézkednek. /mti/

bb. 25. fiatal házások klubja marcaliban

vid/e ká cz

1970. december 7.

figyelemreméltó kezdeményezést valósított meg a marcali járási kisz bizottság, klubot szerveztek a fiatal házaspárok részére, a klubban, amely a téli időszakban működik, rendszeres előadásokat tartanak a fiataloknak többek között a családtervezésről, egészségügyi kérdésekről, a lakáskulturáról és a gyermekvédelemről. /mti/

10.55/e

10 MS

- 10 -

bb. 26. tanfolyamon a tsz főagronómusok

vid/e ká cz

1970. december 7.

hétfőn balatonföldváron kéthetes tanfolyam kezdődött, amelyen somogy megye 144 termelőszövetkezeti főagronómusa vesz részt, előadásokat hallgatnak a mezőgazdaság negyedik ötéves tervéről, a megye közös gazdasági előtt álló feladatokról, a tanfolyam előadói a mezőgazdasági és élelmiszer-minisztérium, valamint a tudományos intézetek szakemberei. /mti/

bb. 27. három év és tiz hónap lopásért

vid/e ká cz

1970. december 7.

a nyiregyházi megyei bíróság lopásért és sikasztásért jogerősen három év és tizhónapi szabadságvesztésre ítélte kicska Antal mátészalkai lakost, mék-felvásárlót, kicska Antal a nyirbátori mék-kirendeltség irodájából ellopta a huszezer forintot tartalmazó vaskazettát, bejáratos volt az irodába, s így tudta, hogy a páncélszekrény kulcsát a szekrény tetején tartják, csak az alkalmas pillanatot kellett kivárnia, s amikor néhány percre üresen hagyták a szobát, a vizsgálathoz kiderült, hogy beosztásával is visszaélt, harmincezer forinttal nem tudott elszámolni, 16 ezer forintot pedig valótlan vételi jegyekre vett fel.

a bíróság kötelezte az okozott kár megtérítésére is. /mti/

bb. 30. reklám-kiállítás nyit az Ernst muzeumban

t sb/mm/e ie cz

1970. december 7.

az Ernst muzeumban hétfőn déle 5-tt droppa Gusztáv, a Hungexpo vezérigazgatója megnyitotta a reklám-konferencia alkalmából rendezett kiállítást, amelyen öt nagyvállalat több száz reklám-technikai eszközt, plakátot, grafikát és különféle modellt mutat be, a kiállítás nemcsak az újdonságokból, hanem a századelejei régi reklámokból, plakátokból is izelít ad, a bemutatót szombatig tekinthetik meg az érdeklődők, reggel 9 órától délután 6 óráig. /mti/

12.25/e

12.14.00

- 17 -

bb. 28. új nevelőotthonok épülnek a hajduságban

vid/e ká cz

1970. december 7.

hétfőn debrecenben tartotta ülését a hajdu-bihar megyei gyermek- és ifjúságvédelmi tanács, mint megállapították: a művelődésügyi minisztérium anyagi támogatásával tovább javulnak az állami gondozott gyermekek elhelyezésének körülményei a megyében. hajdunánáson huszmillió forintos költséggel 160 személyes nevelőotthon épül, a debrecen melletti nagycsereai általános iskola átalakításával pedig neurotikus gyermekek számára rendeznek be otthont. a negyedik ötéves terv időszakában hajduböszörményben gyógypedagógiai bentlakásos nevelő otthont létesítenek.

a főváros után hajdu-bihar megye rendelkezik a legkiterjedtebb nevelőotthoni hálózattal. nyolc nevelőotthonban 1325 állami gondozott gyermeket nevelnek, ezenkívül 450 nevelőszülőnél 660 gyermeket gondoznak. /mti/

bb. 29. koszorúzás ünnepség a visegrádi utcában

t fe/gg/e zs cz

1970. december 7.

ötvenkét évvel ezelőtt, 1918. december 7-én jelent meg az első legális magyar kommunista lap, a vörös újság. az évforduló alkalmából hétfőn délelőtt koszorúzás ünnepség volt a visegrádi utca 15. számú háznál, ahol annak idején a vörös újság szerkesztősége működött. horváth ferenc színművész szavaltatta után kelen béla, az esti hírlap főszerkesztője ünnepi beszédében megemlékezett a lap megjelenésének, agitációs tevékenységének jelentőségéről, egykori munkatársainak áldozatos munkájáról.

Központi Bizottság
ezután a magyar szocialista munkáspárt nevében katona istván, az mszmp kb tagja, az agitációs és propaganda osztály vezetője és pozsgai imre, a sajtóosztály vezetője; a népszabadság szerkesztősége nevében sarlós istván főszerkesztő és rényi péter főszerkesztőhelyettes; a minisztérium tájékoztatói hivatalának nevében várkonyi péter elnök és lakatos ernő fősztályvezető, a magyar újságírók országos szövetsége nevében barcs sándor elnök és siklósi norbert főtktár, a nyomda-, a papírpar és a sajtó dolgozói szakszervezetének nevében pavlovszky ferenc elnök és kovács andrás, a szakmai elnökség titkára, a művészeti dolgozók szakszervezetének titkársága nevében lukács istván és erdő andrás helyezték el koszorút a ház falán lévő emléktábla alatt. /mti/

12.33/e

- 18 -

10/1400

bb. 31. új üdülő és idegenforgalmi központot alakítanak ki Zalában

vid/e cz

1970. december 7.

hétfőn területi idegenforgalmi fejlesztési bizottság alakult a zala megyei rádiháza és környéke üdülő- és idegenforgalmi fejlesztésére. a fejlesztési terv rádiházát, szentpéterföldét és pusztadericset foglalja magába. ez a terület zala megye legszebb részén, göcsejben van, köröskörül erdőség övezi. a terv rádiháza továbbfejlesztését határozza meg, ahol máris jónevű lovaglósiskola működik, vendéglő, szálloda és löversenypálya építése szerepel a távlati tervben. a szomszédságban lévő szentpéterföldön felújítják az egykori természetes vízfolyástól táplált tórendszereket, horgász- és csónakázó tanyákat, gyermek-üdülőket kívánnak itt kialakítani, míg pusztadericsen termálfürdő létesítése szerepel a fejlesztési tervben. a mintegy másfél évtizedes fejlesztési programot a különböző állami, gazdasági és társadalmi szervek, valamint intézmények összefogásával, együttes erővel valósítják meg. rádiháza és környéke üdülőhelyi és idegenforgalmi központtá fejlesztése elsősorban a hazai turizmust szolgálja. /mti/

bb. 32. értékes dokumentumok Lóczy Lajos hagyatékában

vid/e cz

1970. december 7.

Lóczy Lajos, a nagy magyar geológus hagyatékából számos dokumentum került elő nemrég a révfülöpi. a helytörténeti gyűjtemény dr. szontágh tamásnak, a földtani intézet egykori igazgatójának családi hagyatékában őrzött iratok között találták meg a Lóczy kéziratos leveleket, számos levél és képeslap került elő, amelyeket Lóczy Lajos írt külföldi utazásairól. megtaláltak egy ünnepségen elhangzott beszéd kézirátát, amelyben Lóczy érdemeit méltatják. a dokumentumok között van cholnoky jeno egyik levele és a század elején élt több neves tudóstól származó levél is.

a tárgyi emlékek közül Lóczy Lajos órája került a révfülöpi múzeum gyűjteményébe. a nagy magyar geológus személyi hagyatékát tudományos könyveit és a róla megjelent újságcikkeket külön vitrinben helyezték el. a dokumentumok egy részét a keszthelyi balatoni múzeumban már kiállították. nemrég a földtani intézet kérésére a révfülöpi múzeum vezetőjét, hogy az anyagot bocsássa rendelkezésre egy tervezett kiállításához, amelyet az intézet fennállásának 100. évfordulója alkalmából balatonfüreden rendeznek meg. /mti/

13.13/e

- 19 -

10/1445

bb. 37. időjárásjelentés

ngy/e

1970. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, 12.00 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

nyugat-európát ismét az atlanti-óceánról érkező levegő árasztotta el. hatására élénk, helyenként erős északnyugati szél fúj, sokfelé esik az eső és a hőmérséklet éjszaka is fagy-pont felett marad. ez a levegő tovább folytatja útját délkelet felé és a következő időszakban a kárpát-medence időjárásának alakításában fontos szerepet játszik. a szovjetunió egész európai területén hideg van. a legerősebb lehüléseket a volga közepes szakaszánál és az északi területeken mérték, általában -10 fok alatti értékeket, de többfelé még -20 foknál erősebb fagy is volt.

hazánkban vasárnap keleten is borult, máshol változóan felhős volt az ég. 2-7 óras napfénytartamot mérték. keleten és északkeleten délelőtt még esett a hó. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége mindenhol 2 milliméter alatt maradt. a havazás következtében az északi megyékben 1-4 centiméteres összefüggő hótakaró alakult ki. a hőmérséklet a felhős területeken csak 0, plusz 4, máshol 5 -11 fokig emelkedett. ma hajnalra általában -2, plusz 2, de helyenként -4, -5 fokig hűlt le a levegő.

délelőtt egy-két hely kivételével felhős, párás, ködös idő volt. néhány helyről zuzmarát is jelentettek. a hőmérséklet 11 órára a ködös helyeken csak -1, plusz 2, máshol plusz 3, plusz 6 fokig emelkedett

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 3,7 fok volt, a sokévi átlagnál 1,1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017,0 milliméter, változatlan.

várható időjárás kedd estig: hirtelen változóan felhős, párás, ködös idő, valószínűleg még csapadék nélkül. kedden a reggeli órákban főként keleten még köd, ködszítálás, majd futó havazás, havaseső. megélnéknél dél, északnyugati, majd elsősorban a dunántúlon megerősödő és nyugatira, északnyugatira forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 3-8 fok között.

/folyt.köv./

13.17/e

- 20 -

X 14⁴⁵

bb. 37. /időjárás...folyt./e

távolabbi kilátások pöntekig: az átmeneti enyhülés után megélnéknél széllel újabb lehülés esővel, később havasesővel, hózáporokkal. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte -1, plusz 3, később -2, -6 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte plusz 3, plusz 7, később 0, plusz 4 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 milliméter/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 350 centiméter. /mti/

bb. 34. fehérbe öltözött a bükk

vid/e cz

1970. december 7.

Lehullott az idei év első hava, s fehérbe öltözött a bükk. a hosszúra nyúlt, verőfényes decemberi őszben több helyen, mint például a széltől védett hór-patak völgyében, a garadna forrás környékén a még nyíló késő őszi virágokat, a halványlila színű őszi kökörcsint, a másodszor szirmot bontott turbánliliomot, a fehérszínű gyüszüvirágot borította fehér lepellel a hó.

a fehérbe öltözött bükk fennsíkron megkezdődött a vadak vándorlása. nyári legelőhelyeiket elhagyva, a muflonok a déli fekvésű karsztos-sziklás oldalakra, fehérkőlápa környékére húzódtak, míg az őzek és szarvasok a források körül lévő szálerdőkbe vonultak. a járatok mentén a borsodi erdőgazdaság és a vadászársulatok felállították a szókat és több mint félszáz etetőt töltöttek meg szénával. a frissen hullott, több centiméter vastag hótakaró alatt még üde zöld a fű, s így a vadak természetes táplálékot is találnak. /mti/

bb. 35. a nemzetközi lovas szövetség

10/e cz

1970. december 7.

az évi kongresszusát december 8 és 11 között brüsszelben rendezik. a kongresszusra elutazott pál jános, a magyar lovas szövetség elnöke és butor sándor, a szövetség főtitkára. a magyar delegáció filmvetítéssel egybekötött előadáson ismerteti a jövő évi budapesti vadászati viláckiállítás programját. /mti/

13.28/e

- 21 -

X 14⁴⁵

bb. 33. miniszteri értekezlet napirendjén a földgázfelhasználás tárcaközi bizottságának tevékenysége

t sz/tr/ie/il cz

1970. december 7.

a nehézipari minisztérium miniszteri értekezlete hétfői ülésén megvizsgálta a földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának végrehajtását irányító és ellenőrző tárcaközi bizottság tevékenységét.

a gazdasági bizottság 1968 májusában hozott határozatot a földgázfelhasználás átfogó műszaki-gazdasági koncepciójáról. a programjavaslat kidolgozására a nehézipari miniszter 12 minisztérium és más főhatóság miniszterhelyettesei rangú képviselőinek bevonásával alakította meg a gázipari tárcaközi bizottságot. a gázprogram kialakítását előkészítő felmérések megállapították, hogy jelentős hazai földgázkészlettel rendelkezünk, s a hazai termelésből, valamint a behozatalból származó szénhidrogének felhasználásának növekedése összhangban van a fogyasztók igényeivel és jelentős népgazdasági haszonnal jár. ennek alapján elhatározták, hogy a programot mint nagyjelentőségű népgazdaságfejlesztési központi célkitűzést beillesztik az ötéves és a távlati tervekbe.

fő feladatai mellett a bizottság foglalkozott a fővárosi gázművek dolgozóinak bérezésével, a földgáz termelői és fogyasztói árának rendezésével, a program végrehajtásához szükséges gépek, készülékek és anyagok biztosításával.

a gázellátás fejlesztésének egyik legfontosabb kérdése a hálózatfejlesztéshez szükséges csövek, szerelvények és gázfogyasztó készülékek biztosítása. éppen ezért a gázfelhasználási tárcaközi bizottság titkársága összeállítja a földgázprogram végrehajtásához a negyedik ötéves terv időszakában szükséges anyagok, csövek, szerelvények, készülékek jegyzékét. külön ki-dolgozzák a budapesti gázfelhasználás növelésének feltételeit.

hazánkban a földgáztermelés a következő években és már 1971-ben is tovább növekszik: a jövő évben 5-6 százalékos termelésnövekedésre számítanak és így mennyisége eléri a 3,7 milliárd köbmétert. az energia-felhasználás szerkezetének korszerűsítése az ötéves tervidőszakban folytatódik, s ennek megfelelően 1975-ben mintegy 6,5 milliárd köbméter földgáz áll majd a felhasználók rendelkezésére. ennek nagyobb részét a hazai termelés adja, de megépül majd a szovjetunióból származó földgáz szállítására az összekötő földgázvezeték. a cél az, hogy a tervidőszak végéig a lakások mintegy 65 százaléka legyen ellátva vezetékcsatlakozással vagy palackos gázzal. /mt1/

13.35/e

-22-

10 14⁴⁵

bb. 36. új módszerek a szarvasmarha-tartás beruházási költségeinek csökkentésére

1 jf/mm/a 10 hgy

1970. december 7.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium több kutató központot kért fel, hogy dolgozzanak ki újszerű építészeti és gépészeti megoldásokat a szarvasmarhatartás beruházási költségeinek csökkentésére. a hazai gazdaságoknak ugyanis most túlságosan sokba kerülnek a szarvasmarha tartást szolgáló létesítmények, amelyeknek beruházási költségeit sok esetben anélkül lehetne csökkenteni, hogy az építmény - a célszerűséget tekintve - bármit is veszítene értékéből.

a mém megbízására az agróterv szakemberei többféle műszaki megoldást dolgoztak ki a tehénészeti telepek építésére. egyszerűsített technológiával, a legolcsóbb megoldások kiválasztásával a beruházási költségeket férőhelyenként 30-50 százalékkal sikerült csökkenteni. a tervek alapján már épülnek is az új telepek, egyebek között a monoki kossuth tsz-ben, ahol olcsóbb padozatot alkalmaznak és a takarmány tárolására nem emeltek külön épületrészt. a mőcsényi völgyesség népe tsz-ben rövidesen 480 férőhelyes telepet adnak át, itt egyebek között a belső utak rendszerét sikerült korszerűsíteni. a csornai petőfi tsz-ben 530 tehénet tarthatnak majd abban a korszerű épületben, amelyet az évm tervezésfejlesztési és tipustervező intézetének útmutatása alapján majdnem teljesen előregyártott szerkezetekből alakítottak ki.

általános tapasztalat: aránytalanul növeli a beruházási árakat a tereprendezés, az alapozás és az utépités. sokkal olcsóbb épületeket is ki lehetne alakítani, ha nem kellene túlságosan sokat fordítani az építészeti munkák előkészítésére. az istállók építésénél is további összegeket lehet megtakarítani. például a tipustervező intézet és a faipari kutató intézet együttlüködésével nemrégiben újabb tervrajzot készítettek; ennek alapján az örkényi haladás tsz-ben emelnek 320 férőhelyes telepet, ahol fa-szerkezeteket alkalmaznak és így még olcsóbb lesz egy-egy tehén férőhelye.

a hizómarha istállók építését szintén kifizetődőbbé akarják tenni. most értékelik a polgárdiban és balatonszabadiban létesített istállók építési tapasztalatait. ezek alapján olyan tipustervet adnak a gazdaságoknak, amelyek szerint 9-11 ezer forintba kerül az egy-egy állat tartására szolgáló hely. /mt1/

13.40/e

-23-

10 14⁴⁵

bb. 38. teljesítette éves tervét a bükkaljai bányüzem

vid/e ká hgy

1970. december 7.

a x. pártkongresszus tiszteletére kezdeményezett munkaverseny lendületével a borsodi szénbányáknál elsőként a bükkaljai bányüzem teljesítette hétfőn idei tervét. a két aknából álló üzem az év végéig terven felül megközelítőleg 60 000 tonna jóminőségű szenet ad, elsősorban a lakosság ellátására.

a bükkaljai bányüzem két aknájában a terv-táróban és a berentei bányában a szocialista brigádok a nagytermelékenységű munkahelyek lehetőségeit kihasználva szállították felszínre az éves terv teljesítéséhez szükséges szenet. a terv-táróban mind a fejtést, mind pedig a szállítást teljesen gépesítették, s a borsodi szénmedencében elsőként ebben az üzemben került „nyugdíjba”, a csákány és a lapát.
/mti/

bb. 39. kártalanítást kapnak az alföldi olajipartól a mezőgazdasági üzemek

vid/e ká hgy

1970. december 7.

az alföldi medence mélyében húzódó szénhidrogénkészlet feltárása céljából kiterjedt területen folytat kutatófurásokat a nagyalföldi kutató és feltáró üzem. a furótornyok, berendezések telepítése több helyen mezőgazdasági területeken történik, így kisebb-nagyobb károkat okoznak a termelő gazdaságoknak. az üzem rendszeresen felméri a kárt és az okozott veszteséget megtéríti.

az utóbbi három év alatt mintegy huszonöt millió forint kártalanítást folyósítottak az érdekelt gazdaságoknak. /mti/

13.50/e

- 24 -

To 14⁴⁵

bb. 40. tanácskozás időszzerű közoktatáspolitikai kérdésekről

t vt/pá/ll hgy

1970. december 7.

időszzerű közoktatáspolitikai kérdésekről kezdődött többnapos tanácskozás - iskolai csoportvezetők részvételével hétfőn az országos pedagógiai intézetben. a bevezető előadást dr. Kálmán György, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályának megbízott vezetője tartotta, egyebek közt emlékeztetett arra: a x. pártkongresszus is hangsúlyozta, hogy a következő időszakban fokozni kell az oktatás, nevelés, képzés hatékonyságát. ezzel összefüggésben alapvető feladat előrelépni az oktatás korszerűsítésében, jobban felkészíteni a fiatalokat a modern korra. ugyancsak fontos a világnézeti, erkölcsi-nevelés hatékonyságának növelése, a tanulók képességeinek fejlesztése. a jövő iskolájának lényegében olyan embereket kell nevelni, akik képesek mindig újabb ismeretekre szert tenni, lépést tartani az életszabta követelményekkel.

az előadó rámutatott, hogy nem kell az iskolareform alapelveit változtatni azok stabilak és távlatilag is érvényesek. fontos pedagógiai feladat, a szabadidő értelmes és hasznos eltöltésére nevelni a fiatalokat, úgy hogy mint felnőttek a maguk lehetőségének, érdeklődésének a társadalom érdekeinek megfelelően használják ki szabadidejüket. a korszerű nevelés-oktatás elengedhetetlen feltétele, hogy a pedagógusok is nap- mint nap fejlesszék képességeiket, javítsák informáltságukat, módszereiket, ismerkedjenek meg a munkájuk nagyobb hatékonyságát biztosító eljárásokkal.

az osztályozás, értékelés kérdéséről szólva kiemelte: sok oldaluan és folyamatosan kell tájékozódni a tanulók ismereteiről, készségeik, képességeik, tudatuk fejlődéséről. az értékelés a teljesítmény megállapítása egyben ösztönözze a tanulókat jobb teljesítményekre, eredményekre.

a háromnapos tanácskozás napirendjén a pedagógus továbbképzés, a gimnáziumi, valamint a középfokú szakoktatás időszzerű kérdései is szerepelnek. /mti/

13.55/e

- 25 -

To 14⁴⁵

bb 41. rendőrségi hírek

i zsu/zsu-ju hgy

1970. december 7.

tatabányán a 10-es aknak egyik frontján egy körülbelül három köbméter nagyságu kő, munka közben, ráesett holiccska tamás 36 éves frontmesterre, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

x x x

az erzsébet hid budai feljárdójánál a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette személyautóját gerlóczy györgy 28 éves technikus. a kocsival a gellért szobor alatt felborult, s olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. utasai közül a 17 éves gerlóczy lászló életveszélyesen, gerlóczy judit 25 éves mérnök könnyebben sérült meg. a rendőrség a baleset ügyében vizsgálatot indított.

x x x

tornyosnémeti községben szóváltásba keveredett ónodi istván 19 éves segéd munkás bessenyi istván 23 éves segéd munkással. ónodi késével többször megszúrta bessenyi istvánt, aki olyan súlyos vérvesztést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség a garázda ónodi istvánt előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

bb 42. magyar grafikusművészek a tokiói nemzetközi biennálén

fk-ju hgy

1970. december 7.

december 10. és január 24. közt rendezik meg a tokiói modern művészetek nemzeti muzeumban a vii. nemzetközi grafikai biennálét. a biennáléra ez évben is meghívták magyarországot, és azon a világ nevesebb grafikusművészeivel együtt részt vesznek alkotásaikkal gyulai livius, raszler károly, rékassy csaba és rozanits tiber. a tokiói kiállítás anyagát 1971. február 16-tól március 14-ig kyoto-i modern művészetek muzeumban is bemutatják. /mti/

--
-26-

14.00/ju

To 14⁴⁵

bb. 43. a magyar kereskedelmi kamara közgyűlése

t sz/gg/e ie hgy

1970. december 7.

a magyar kereskedelmi kamara hétfőn, az építők szakszervezetének székházában tartotta közgyűlését. a kamara legfőbb szerve, a közgyűlés, harmadik alkalommal ült össze, s a tanácskozáson több mint 300 tagvállalat képviseltette magát. jelen volt dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, vályi péter pénzügyminiszter, lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke, bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, s a gazdasági élet számos vezető képviselője.

kallós ödön, a kamara elnöke beszámolójában ismertette a kamarának a tavaly októberi közgyűlése óta végzett munkáját. kifejtette: a kamara szervezetileg tovább erősödött, érdekvédelmi tevékenysége egyre újabb területekre terjed ki. míg 1968 előtt csupán a szorosan vett külkereskedelmi apparátust látta el, addig ma már 308 tagvállalatnak áll rendelkezésére, amelyekhez 700-nál több gazdálkodó egység tartozik. a tagvállalatok zöme termelőüzem, s ezek állítják elő az exportra kerülő termékek több mint 70 százalékát.

a kamara széles tevékenységi kört alakított ki a külgazdasági kapcsolatok fejlesztése érdekében. országunk gazdaságának jellegéből következik, hogy a külgazdasági kapcsolatok szolgálata egyúttal az ipar, illetve az egész termelőszektor széleskörű érdekeinek a képviselését is jelenti, hiszen a piaci impulzusok közvetítése, a fejlesztésre ösztönzés, az e téren felmerülő nehézségek megoldása minden iparágat, minden iparvállalatot és minden gazdálkodó egységet érint. a jelenlegi közgyűlés elsősorban nem a feladatkörök további szélesítésével foglalkozik, hanem azzal, hogyan töltsék meg a kialakult kereteket határozott tartalommal.

a kamara tagvállalatai főként az autonóm jellegű ágazati, funkcionális és ugynevezett viszonylati tagozatokban, illetve bizottságokban tevékenykednek. jelenleg 37 ilyen autonóm testület, bizottság működik. az államközi tárgyalások előkészítésében a tagozatok és rajtuk keresztül a tagvállalati vezetők növekvő szerepet kapnak. a kamara fontos feladatának tekinti a bővebb és alaposabb információ-áramlás segítését, a közvetlen tapasztalatcserék szervezését.

/folyt.köv./
14.08/s

- 27 -

To 14⁴⁵

bb. 43. /a magyar kereskedelmi...folyt./e

az előadó példaként említette több külföldi tagozat eredményes munkáját, közöttük a londoni kereskedelmi kamara magyar tagozatát és a szovjetunió össz-szövetségi kereskedelmi kamrájában alakult magyar tagozatát, a magyar és a csehszlovák partner-szekciók vezetőségei kidolgozzák a különböző együttműködési formákat, illetve azok feltételeit.

Kallós ödön végezetül hangsúlyozta: az mszmp x. kongresszusának állásfoglalásai alapján a magyar kereskedelmi kamara a maga szerény eszközeivel is közre kíván működni a negyedik ötéves terv megvalósításában.

/folyt.köv./

bb. 44. koszoruzási ünnepség és fogadás a muosz székházában

t fe/mm/e hgy

1970. december 7.

a magyar sajtó napja alkalmából hétfőn - a muosz-iskola hallgatói - koszoruzási ünnepséget rendeztek a magyar sajtó székházának rózsza ferenc termében. a fiatal újságírók nevében mátyás imre, a népszabadság munkatársa emlékezett meg a vörös újság megjelenésének történelmi jelentőségéről. ezt követően az iskola hallgatóinak képviselői koszorút helyeztek a vörös újság márványemléktáblájához.

x x x

a kormány tájékoztatási hivatala és a magyar újságírók országos szövetsége a sajtó napja alkalmából baráti találkozót rendezett. a szívélyes hangulatú fogadáson megjelent óvári miklós, az mszmp kb titkára, katona istván, a kb agitációs és propaganda osztály vezetője, várkonyi péter, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, pozsgai imre, a kb sajtóosztályának vezetője, barcs sándor, a muosz elnöke, továbbá a lapok, sajtószervek vezetői. ott voltak a hazánkban akkreditált külföldi újságírók is. /mti/

14.42/e

-28-

NA-1502

bb. 45. a finn nagykövet fogadása

t fe/mm/e hgy

1970. december 7.

martti ingman, finnország budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából hétfőn fogadást adott rezidenciáján. a fogadáson megjelent kállai gyula, az országgyűlés elnöke, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, póter jános külügyminiszter, lászló györgy munkügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, ordey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke, tömpe istván, a magyar rádió- és televízió elnöke, dr. rosta andre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, továbbá a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

bb. 46. sopronban tanácskoznak győr-sopron megye termelőszövetkezeteinek elnökei

vid/kz/e hgy

1970. december 7.

győr-sopron megye 115 termelőszövetkezetének elnöke gyűlt össze hétfőn egyhetes tanácskozásra sopronban, az mtesz székházában.

horváth imre, a megyei tanács vb elnökhelyettese megnyitó előadásában rámutatott, hogy a megye termelőszövetkezetei már néhány hónappal ezelőtt teljesítették harmadik ötéves tervüket, majd ismertette a negyedik ötéves terv célkitűzéseit. a következő napok előadásai is ezzel a témával foglalkoznak. több mint husz országos hírű szakember elemzi majd, hogyan teljesíthetik a megye közös gazdaságai a növénytermesztés és az állattenyésztés negyedik ötéves terv-előirányzatát, hogyan emelhetik a vezetés színvonalát, miként pótolhatják a szakemberhiányt. /mti/

14.55/e

- 29 -

NA-1502

bb. 47. megkezdődtek a disznóvágások bács-kiskun megyében

vid/e kz hgy

1970. december 7.

bács-kiskun megye falvaiban a hideg beálltával megkezdődtek a disznóvágások. a termelőszövetkezeti gazdák az idén is több mint 200 000 sertést hizlaltak meg saját szükségleteikre. egy része az évvégi ünnepekre kerül kés alá. az első torokat vasárnap ülték a megye déli részén, bácska falvaiban, ahol két-három hizót vágunk a téli hónapokban. a vágások zömét az esztendő utolsó hetében bonyolítják le. az ünnepek előtti napokban mintegy 50 000 hizót dolgoznak fel. a városiak részére bölten-szolgálatot szervezett a kecskeméti univerzitet. vágóhidjukon házi feldolgozáshoz előkészítve, felperzselik, kettéhasítják a disznót, s a felesleg részét is tisztára mosva adják át a tulajdonosoknak. /mti/

bb. 48. megkoszorúzták győrről bartók béla mellszobrát

vid/e fm hgy

1970. december 7.

hétfőn győrött a hazafias népfrent városi bizottsága koszorúzási ünnepséget rendezett bartók bélának, a zeneszerzőről elnevezett utcában elhelyezett - mellszobránál. barsi ernő zenetanár, népdalkutató mondott ünnepi beszédet, majd az iskolák képviselői koszorukat helyezték el a szobron. /mti/

ab 49. alapozzák a negyedik ötéves terv első lakásait

vid/kz kcs hgy

1970december 7.

tatabánya-ujvárosban hétfőn két tiz emeletes háztömb földmunkáit kezdték meg a komáromi állami építőipari vállalat dolgozói. ezek a negyedik ötéves terv lakásépítési programjának az első épületei. a 472 lakást magában foglaló két tömböt a győri házgyár elemeiből szerelik össze. tatabánya-ujvárosban a mult év májusában kezdték meg a házgyári építési technológia alkalmazását, s azóta tizenegy egyenként tiz emeletes épületet, 660 lakást szereltek így össze. győr és tatabánya között már menetrend szerint közlekednek a komplett falblokkokat szállító speciális teherautók, s amint megérkeznek, az óriás daru nyomban helyére teszi az elemeket.

/folyt.köv./
15.15/kcs

-30-

NA-154

bb 49./alapozzák...folyt./ kcs

a negyedik ötéves tervben az eddiginél nagyobb arányban alkalmazza a mokép a házgyári technológiát. az öt év alatt csaknem kilencezer új lakást építenek fel a megyében, s ebből négy és félezeret házgyári elemekből szerelnek össze. /mti/

bb 50. Munkás-utazási iroda alakul - a szot elnökségének ülése

t sl/gg ie kcs hgy

1970. december 7.

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott, amelyen a szakszervezetek jövőre sorra kerülő xxii. kongresszusának előkészületeiről, s a dolgozók érdekvédelmét érintő több kérdéstről tárgyaltak.

a vegyipari dolgozók helyzetét vizsgálva az elnökség megállapította, hogy az iparágban túlzottan sok a túlóra. egyes gazdasági vezetők a jobb szervezés, vagy egyéb megoldások helyett a könnyebb utat választva túlórákra, szabadidejük feláldozására beszélnek rá a dolgozókat, ha az igényekhez képest kicsi a kapacitás, vagy soronkívüli munkákat kell végezni. e kedvezőtlen tendenciákat a magasabb keresetért gyakran maguk a dolgozók is szívesen fogadják, könnyelműen feláldozva szabadidejüket, kockáztatva egészségüket. különösen az anyagmozgatók és a karbantartók túlóráinak száma nőtt meg nagymértékben. a túlórák emelkedésének ellenőrzése meglehetősen nehéz, mert a statisztikák gyakran szépítik, eltorzítják a tényleges helyzetet. gyakran ugyanis nem túlóráként számolják el a munkaidőn túl végzett munkát, hanem a túlóradíj helyett jutalmat kapnak a dolgozók. az ilyen manipulációk csak akkor kerülnek felszínre, ha a jutalom ellenére valaki mégis megkárosítja érzi magát és panaszt tesz valamely szervnél. többnyire azonban ilyen esetekben is elmarad a felelősségre vonás, az ügyet elintézik azzal, hogy a dolgozónak kifizetik a ténylegesen járó munkabért. a szot elnöksége szükségesnek tartja, hogy a vegyiparban és más ágazatokban is a minisztérium és a szakszervezet együttesen lépjen fel az indokolatlan túlóráztatás ellen.

további napirendként az elnökség munkás-utazási iroda létrehozásáról tárgyalt. ezzel mindenképp a fizikai dolgozók külföldi utazásait és külföldi munkások magyarországi látogatását kívánja elősegíteni.

/folyt.köv./
15.15/kcs

NA-154

-31-

bb. 47. megkezdődtek a disznóvágások bács-kiskun megyében

vid/e kz hgy

1970. december 7.

bács-kiskun megye falvaiban a hideg beálltával megkezdődtek a disznóvágások. a termelőszövetkezeti gazdák az idén is több mint 200 000 sertést hizlaltak meg saját szükségleteikre. egy része az évvégi ünnepekre kerül kés alá. az első torokat vasárnap ülték a megye déli részén, bácska falvaiban, ahol két-három hizót vágunk a téli hónapokban. a vágások zömét az osztendő utolsó hetében bonyolítják le. az ünnepek előtti napokban mintegy 50 000 hizót dolgoznak fel. a városiak részére bölcső-szolgálatot szervezett a kecskeméti univerzitet. vágóhidjukon házi feldolgozóhoz elkészítve, felperzseltik, kettéhasítják a disznót, s a belső részt is tisztára mosva adják át a tulajdonosoknak. /mti/

bb. 48. megkoszorúzták győrött bartók béla mellszobrát

vid/e fm hgy

1970. december 7.

hétfőn győrött a hazafias népfrent városi bizottsága koszorúzási ünnepséget rendezett bartók bélának, a zeneszerzőről elnevezett utcában elhelyezett - mellszobránál. barsi ernő zenetanár, népdalkutató mondott ünnepi beszédet, majd az iskolák képviselői koszorúkat helyeztek el a szobron. /mti/

ab 49. alapozzák a negyedik ötéves terv első lakásait

vid/kz kcs hgy

1970december 7.

tatabánya-ujvárosban hétfőn két tíz emeletes háztömb földmunkáit kezdték meg a komáromi állami építőipari vállalat dolgozói. ezek a negyedik ötéves terv lakásépítési programjának az első épületei. a 472 lakást magábanfoglaló két tömböt a győri házgyár elemeiből szerelik össze. tatabánya-ujvárosban a múlt év májusában kezdték meg a házgyári építési technológia alkalmazását, s azóta tizenegy egyenként tíz emeletes épületet, 660 lakást szereltek így össze. győr és tatabánya között már menetrend szerint közlekednek a komplett falblokkokat szállító speciális teherautók, s amint megérkeznek, az óriás daru nyomban helyére teszi az elemeket.

/folyt.köv./

15.15/kcs

-30-

NA-1500

bb 49./alapozzák...folyt./ kcs

a negyedik ötéves tervben az eddiginél nagyobb arányban alkalmazza a munképítési házgyári technológiát. az öt év alatt csaknem kilencezer új lakást építenek fel a megyében, s ebből négy és félezret házgyári elemekből szerelnek össze. /mti/

bb 50. Munkás-utazási iroda alakul - a szot elnökségének ülése

t sl/gg ie kcs hgy

1970. december 7.

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott, amelyen a szakszervezetek jövőre sorra kerülő xxii. kongresszusának előkészületeiről, s a dolgozók érdekvédelmét érintő több kérdéstről tárgyaltak.

a vegyipari dolgozók helyzetét vizsgálva az elnökség megállapította, hogy az iparágban túlzottan sok a túlóra. egyes gazdasági vezetők a jobb szervezés, vagy egyéb megoldások helyett a könnyebb utat választva túlórákra, szabadidejük feláldozására beszélnek rá a dolgozókat, ha az igényekhez képest kicsi a kapacitás, vagy soronkívüli munkákat kell végezni. e kedvezőtlen tendenciákat a magasabb keresetért gyakran maguk a dolgozók is szívesen fogadják, könnyelműen feláldozva szabadidejüket, kockáztatva egészségüket. különösen az anyagmozgatók és karbantartók túlóráinak száma nőtt meg nagymértékben. a túlórák emelkedésének ellenőrzése meglehetősen nehéz, mert a statisztikák gyakran szépitik, eltorzítják a tényleges helyzetet. gyakran ugyanis nem túlóráként számolják el a munkaidőn túl végzett munkát, hanem a túlóradíj helyett jutalmat kapnak a dolgozók. az ilyen manipulációk csak akkor kerülnek felszínre, ha a jutalom ellenére valaki mégis megkárosítja érzi magát és panaszt tesz valamely szervnél. többnyire azonban ilyen esetekben is elmarad a felelősségre vonás, az ügyet elintézik azzal, hogy a dolgozónak kifizetik a ténylegesen járó munkabért. a szot elnöksége szükségesnek tartja, hogy a vegyiparban és más ágazatokban is a minisztérium és a szakszervezet együttesen lépjen fel az indokolatlan túlóráztatás ellen.

további napirendként az elnökség munkás-utazási iroda létrehozásáról tárgyalt. ezzel mindenképpen a fizikai dolgozók külföldi utazásait és külföldi munkások magyarországi látogatásait kívánja elősegíteni.

/folyt.köv./
15.15/kcs

NA-1500

-31-

bb 50./munkás-utazási...folyt./ kcs

az utazási iroda gondoskodik majd a szocialista és a nyugati országokból érkező munkás-turisták elhelyezéséről, kulturális programokat szervez részükre. a külföldiek látogatásából származó valutát magyar dolgozók külföldi utazásához használják fel. a turákat előtakarékossgal, részletfizetési kedvezménnyel a kiskeresetűek számára is hozzáférhetővé akarják tenni. az utazási iroda célja, hogy a különböző országok dolgozói jobban megismerjék és becsüeljék egymást, ezzel is elősegítve a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élését.

a szot elnöksége megvitatta a szakszervezetek elméleti kutató intézetének 1970. évi munkáját és jövő évi feladatait is./mti/

bb 51. sajtótájékoztató a szabványboríték bevezetéséről

t kf/kcs ie hgy

1970. december 7.

a belföldi forgalomban 1971. január 1-től csak a szabvány borítékokra érvényes az 1 forintos bélyeg, a meghatározott méretűtől eltérő - akár kisebb, akár nagyobb - levelek bérmentesítési díja 2 forint. a nemzetközi levelezés díja egyelőre változatlan. a tarifamódosítás bevezetésének eddigi előkészületeit hétfőn a postavezérigazgatósággal közös sajtótájékoztatón ismertették a belkereskedelmi minisztériumban.

a több mint két éve megjelent miniszteri rendelet végrehajtására mindent előkészítést megtejt a posta és a papírke-

reskedelem. az idén például már csak szabványméretű borítékokat gyártattak. a legegyszerűbb, „sima”, lc 6-os típusú - 10 filléres borítékból tavaly 200 milliót, az idén 240 milliót adtak el, ezekből jövőre 320 milliót rendelt a kereskedelem. a drágább, úgynevezett bélelt levélboríték ide 2.2 milliós forgalmával szemben 2.8 millió a kereskedelem igénye. a papírpar teljesíti a kereskedelem megrendeléseit - az olcsó borítékokon kívül 26-féle bélelt, mintás, színes, jóminőségű levélpapíros borítékot gyárt, természetesen szabvány méretben - így mind a lakosság, mind a közületek igényeit ki tudják elégíteni, nem okoz majd zavart az átállítás. az előírásoktól eltérő boríték csak minimális mennyiségben van a kereskedelemben, erre azonban a választékhöz, a különleges igények kielégítésére továbbra is szükség van. a trafikok és a papírboltok azonban külön felhívják a vásárlók figyelmét, hogy ezekre a borítékokra két forintos bélyeget kell ragasztani.

/folyt.köv./
15.30/kcs

-32-

NF 16°

bb 51./sajtótájékoztató...folyt./ kcs

a jóideje ismert miniszteri rendelet, a belföldi levelek tarifamódosításáról már érezteti hatását. az októberi levél-számlálás adatai szerint a lakossági levélforgalom 79 százaléka szabványos borítékkal bonyolódik, a közületeknek azonban még csak 60 százaléka használja a január 1-től érvényes méretű szabványborítékot.

az egyszerűsítést a forgalom, a levélkezelés gépesítése követelte meg. a postának jelenleg 24 bélyegzőgépe van, s ezekhez levélelosztó és irányító automatákat is munkába állítanak. a posta a következő ötéves tervben 170 millió forintot fordít a levélfeldolgozás gépesítésére.

a postavezérigazgatóság rendelkezésére egyébként valamennyi postahivatalban „mintát”, helyeznek el, amelyen lemérhető, hogy a feladandó levél megfelel-e a szabványnak./mti/

bb 52. régi könyvek új boltja

i tf/mm kcs hgy

1970. december 7.

könyvrégiségek mintegy 35 ezer kötetes készlete várja a könyvek barátait, gyűjtőit abban az új antikváriumban, amelyet hétfőn nyitott meg a múzeum körút 35 szám alatt az állami könyvtár-észti-vállalat. a fővárosban ez a 17. antikvárium: első-sorban magyar nyelvű szépirodalom tartozik a profiljához, ilyen könyveket vásárol és árusít. szolgáltatásai között előjegyzés is szerepel, s aki egy keresett kötetet nem talál meg a polcokon, annak kívánságára felkutatják a művet az antikvári piacon. az ákv új üzlete naponta 9-től 18 óráig tart nyitva./mti/

átmtpökcs

-33-

NF 16°

bb 53. koszorúzás ünnepségek a magyar sajtó napján

ö vid/fm kcs hgy

1970. december 7.

hétfőn - a magyar sajtó napján - a forradalmi és haladó sajtó egykori kiváló képviselőire emlékeztek kecskeméten. a helyi sajtó, a társadalmi és tömegszervezetek képviselői megkoszorúzták horváth ambrusnak, a „kecskeméti munkás,” egykori szerkesztőjének szobrát. koszorút helyeztek el hajnal józsefnek, az 1919-es „magyar alföld,” szerkesztőjének sírján, valamint a mártírhalált halt simon istván 1919-es kommunista újságíró, és tóth lászló lapszerkesztő emléktáblájánál. illetve síremlékénél is.

a győri újságírók ráth mátyásról emlékeztek meg, aki 1780-tól 1782-ig pozsonyban szerkesztette az első magyar nyelvű újságot: a magyar hirmondót - s a kegyelet koszorút helyeztek el a ráth mátyásról elnevezett téren álló emlékmű talapzatán./mti/

bb 54. Ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága

pr/gk kcs hgy

1970. december 7-

molnár józsef elnöklétével hétfőn a parlament gobelin-terében ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen megjelent vass istvánné, az országgyűlés alelnöke - a képviselők megvitatták a bel-, illetve külkereskedelmi tárca jövő esztendői költségvetését. a tóthokról szurdi istván belkereskedelmi miniszter és tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes adott részletes tájékoztatót. a vitában felszólt pázsit árpád, mészáros béla, dr. révay zoltán, kerka andorné, jedlicska gyula, mészáros tiberius és geiszbühl Mihály országgyűlési képviselő, s kifejtette véleményét madarasi attila pénzügyminiszterhelyettes, valamint bartolák Mihály, a szócsk elnökhelyettese. a bizottság a belkereskedelmi minisztérium, illetve a külkereskedelmi minisztérium 1971. évi költségvetését elfogadta./mti/

16.00/kcs

-34-

NA 16¹⁵

bb 55. kitüntetések

gg/zs kcs la

1970. december 7.

a népköztársaság elnöki tanácsa rédei lászló kétszeres kossuth-díjas akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézete tudományos osztályvezetőjének eredményes munkássága elismeréséül, 70. születésnapja alkalmából; dr. gábor lászló állami-díjasnak, a műszaki tudományos doktorának, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának; varga mátyásnak, a nemzeti színház kossuth-díjas dizlettervezőjének, a magyar népköztársaság érdemes művészeinek eredményes munkásságuk elismeréséül, 60. születésnapjuk alkalmából; dr. bugyi istván kossuth-díjasnak, az orvostudományok kandidátusának, a csongrád megyei tanács szentesi kórháza osztályvezető főorvosának ötévűzades orvosi tevékenysége elismeréséül; dr. weil emilné dr. leichner zsu-zsannának, az istván kórház osztályvezető főorvosának négyévűzades orvosi tevékenysége elismeréséül; gyárfás ivánnak, a városépítési tudományos és tervező intézet igazgatójának; dr. kemény imre kossuth-díjasnak, az orvostudományok doktorának, a központi stomatológiai intézet főorvosának, dr. lehoczky tibernak, az orvostudományok kandidátusának, az istván kórház osztályvezető főorvosának; dr. pusztay ilonának, a gyulai megyei józsef attila tüdőgyógyintézet osztályvezető főorvosának; dr. sándor oszkárnak, az országos vértranszfúziós szolgálat tudományos osztályvezetőjének; dr. vásárhelyi bélának, a szombathelyi megyei markusovszky kórház osztályvezető főorvosának eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket losonczy pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és garamvölgyi józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese./mti/

bb 56. jean m. pesmazoglu,

mm/zs kcs la

1970. december 7.

a görög királyság nagykövete vasárnap végleg elutazott budapestről. a nagykövetet ferró józsef, a külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője bucsuztatta./mti/

16.30/kcs

-35-

NA 17²⁰

bb 57. a kulturális kapcsolatok intézetének

gk/zs kcs la

1970. december 7.

meghívására budapestre érkezett carlos rosso orosz, a bolíviai oktatásügyi minisztérium kulturális főigazgatóságának vezetője és pedro chimose, a la paz-i egyetem kulturális főosztályának vezetője. néhány napos magyarországi tartózkodásuk alatt tanulmányozták hazánk kulturális életét és oktatási módszereit. /mti/

--

bb 58. mönich józsef,

pá/zs kcs la

1970. december 7.

az mszmp x. kerületi bizottságának volt tagja, a remix rádió technikai vállalat pártszervezőnek volt titkára elhunyt. hamvasztás előtti bucsúztatása csütörtökön 13.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp x. kerületi bizottsága,
remix rádiótechnikai vállalat.

/mti/

--

bb 59. megalakult a magyar-jugoszláv tankönyv vegyes bizottság

vt/mm zs kcs la

1970. december 7.

a magyar-jugoszláv kulturális munkaterv alapján megalakult és budapesten tanácskozott a tankönyv-cserével és a tankönyvkiadók együttműködésével foglalkozó magyar-jugoszláv vegyes bizottság. jugoszláv részről a tárgyalásokon dojcilo mitrovity, a szerbiai tankönyvkiadó vállalat igazgatója, ante marin, a horvátországi iskolai könyvkiadó igazgatója, ivan bratko, a szlovéniai állami könyvkiadó igazgatója és girizd lászló, a vajdasági tankönyvkiadó intézet igazgatója vett részt. magyar részről a megbeszéléseket dr. vágvolgyi tiber, a tankönyvkiadó vállalat igazgatója vezette.

a kölcsönös megértés légkörében lezajlott tárgyalások után aláírt egyezmény a már évek óta megvalósított tankönyvcserén, közös tankönyvkiadáson és szakbírálókon kívül az eddigi eredményes együttműködést újabb formákkal és lehetőségekkel gazdagítja. /mti/

--

16.40/kcs

-36-

M-17²⁰

bb 60. a fővárosi tanács

fk zs bzs la

1970. december 7.

közlekedési főigazgatósága az „aquincum és környezete forgalmi rendezésére és városrendezési megoldására”, kiírt tervpályázaton díjat nyert virágh lajos és vinkovits istván; eke györgy, római lajos, pilát gabriella, továbbá dr. krizsán gyula, ihrig dénes, istvánfi gyula, székely jános kollektívák pályamunkája. kasza dénes, netana györgy, berényi jános, lombár istván; lelkes mihály, derzsi andrás, frenyó mária, gyűlés teréz; száka miklós, gulyás teréz, konok piroska, sándy péter; barsinó, pataki etelka, iványi lászló, ladár ágnes, továbbá dr. pápay zolt, meggyesy tamás pályaműveit megvásárolták. /mti/

--

bb 61. megkoszorúzták letenyén komját aladár emléktábláját

vid/fm bzs la

1970. december 7.

a magyar újságírók országos szövetsége zala megyei csoportjának képviselői hétfőn - a magyar sajtó napján - megkoszorúzták komját aladár kommunista költőnek, a vörös újság szerkesztőjének letenyei emléktábláját. /mti/

--

bb 62. a tsz-ek ideai gazdálkodása a tot elnökségi ülésén

t fk ie bzs la

1970. december 7.

a termelőszövetkezetek ideai gazdálkodásának tapasztalatait értékelte, jövő évi feladatairól tárgyalt egyebek között hétfői ülésén szabó istván elnökletével a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöksége. az ülésen részt vett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese is.

az ülésen - részben előzetes, részben becsült adatok alapján - megállapították, hogy a szövetkezetek az ideai súlyos károk ellenére teljesítették a rájuk háruló feladatokat. a tsz-ek mezőgazdasági termelésének értéke - változatlan áron számítva - csupán 3 százalékkal lesz kisebb a tavalyi kiugróan magas eredményénél, összetevékenységük értéke pedig eléri a múlt évi szintet. a közös gazdaságok többsége eleget tud tenni az állam és saját tagjai iránti kötelezettségeinek. a természeti csapásokból származó kár 70 százalékát saját jövedelemből, biztonsági alapból pótolták.

/folyt. köv./
16.48/bzs

- 37 -

M-17²⁰

bb 62. /a tsze-ek idei ... 1. folyt./bzs

a kedvezőtlen időjárás miatt a növénytermesztés eredménye nagyobb mértékben, mintegy 7 százalékkal csökkent, a kiegészítő tevékenységgel azonban sikerült pótolni ezt a veszteséget. a termelés eredményét nagyban befolyásolta, hogy tavasszal 600 000 katasztrális hold tsz-terület maradt vetetlen, ezért, valamint az alacsonyabb termés, és a betakarítási veszteség következtében kenyérgabonából a tervezetthez képest mintegy 2.5 milliárd forinttal kevesebb az árbevétel. a tavalyinál jóval kevesebb lesz a szövetkezetek kukorica-, cukorrépa-, a dohány-, a paradicsom-, a vöröshagyma-, bor- és almatermése. az elnökség hangsúlyozta, hogy az eredmények alakulását szervezési hiányosságok is befolyásolták.

a szarvasmarhaállomány csökkenése a közös gazdaságokban megállt, sőt a tehénállomány 22 000-rel növekedett, csaknem háromszázezerrel nőtt a sertésállomány, s dinamikus fejlődött a vágóbaromfi- és a tojástermelés. mérséklődött a szarvasmarhaállomány csökkenése a háztáji gazdaságokban is.

a szövetkezetek a népgazdasági előirányzatnál több építkezést terveztek erre az évre; az irreális tervezés, az anyaghiány, a férőhelyek drágulása miatt azonban jóval elmaradtak elképzeléseiktől. a korábbi évekhez képest több hitel állt gépvásárlásra a tsz-ek rendelkezésére, s ezt ki is használták. a szövetkezetek viszont a tavalyinál 8-10 százalékkal kevesebb termet értékesítenek.

a tsz-ek össztevékenységének halmozott termelési értéke az idén országosan a tavalyival azonos szinten 60.2 milliárd forint körül várható. ezen belül azonban a növénytermelés és az állattenyésztés termelési értékének mintegy 1.5-2 milliárdos csökkenésével viszont a kiegészítő tevékenység hasonló növekedésével lehet számolni. a tagok részesedési összege a múlt évivel azonos szinten, 18 milliárd forint körül alakul. a becslések szerint az alapmunkadíj összege meghaladja, a kiegészítő részesedés viszont nem éri el az előző évet.

a nagyösszegű biztonsági alap felhasználása ellenére a tavalyi 100 millióval szemben - mintegy 400-450 tsz-nél - csaknem 1.3 milliárd forintos veszteség és alaphiány várható. mintegy 230 szövetkezetnél a 2 millió forintot, 41-nél pedig a 6 millió forintot is meghaladja a veszteség összege. többszáz termelőszövetkezet pénzügyi helyzetének romlása azt bizonyítja - állapította meg az elnökség -, hogy a szövetkezetek helyzeténem stabilizálódott még olyan mértékben, hogy zökkenő mentesen átvidalhatók a mezőgazdasági termelés évenkénti ingadozását. az elnökség állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy a közös gazdaságok minden lehetséges módot kihasználtak a rendkívüli elemi károkok okozta veszteség pótlására. a veszteségeket azonban - az általános gyakorlattól eltérően - egyszerűsített és gyorsított eljárással lenne célszerű rendezni, s biztosítani kellene, hogy a veszteséges szövetkezetek is lehetőséget kapjanak folyamatban levő beruházásaik befejezésére, mielőbbi üzembehelyezésére.

/folyt. köv./
16.50/bzs

- 38 -

NA 1775

bb 62. /a tsz-ek idei ... 2. folyt./bzs

az 1971. évi terv a növénytermelés 10 százalékos, az állattenyésztés 9 százalékos növekedésével számol. az elnökség szerint ez - a feltételek biztosításával - reális, végrehajtható. a népgazdasági terv a mezőgazdaság termelésénél nagyobb ütemű, az idei várhatóhoz képest 14 százalékos - értékesítés-növekedést vár a közös gazdaságoktól. az 1971. évi terv teljesítése esetén 27.9 milliárd forint felosztható bruttó jövedelem képződik a termelőszövetkezeteknél, s ez 1.2 milliárddal haladja meg az eddigi legjobb, az 1969. évi bruttó jövedelmet. ebből a számítások szerint az ideinél 7.8 százalékkal nagyobb részesedési, és mintegy 3 százalékkal kisebb fejlesztési alapot tudnak képezni a szövetkezetek.

bb 63. parafálták az 1971. évi magyar-ndk árucserforgalmi megállapodást

1 sz/pá ie kcs la

1970. december 7.

budapesten lezárult az 1971. évi, valamint az 1971-1975. évekre szóló magyar-ndk árucserforgalmi megállapodást előkészítő tárgyalások első szakasza. a delegációk vezetői, tordai jeno és gerhart sitzschke miniszterhelyettesek parafálták az 1971. évi megállapodást. ez 490 millió rubeles árucserforgalmat irányoz elő, ami az 1970. évi jegyzőkönyv előirányzataihoz mérten 15 százalékos növekedést jelent.

az 1971-1975 évi hosszulejratu megállapodás előkészítésére vonatkozó tárgyalások budapesten tovább folytatódnak, s végleges leszárásukra még ebben az évben sor kerül. /mti/

bb 64. téliesedik az idő

1 sb/gg ie kcs la

1970. december 7.

a kárpát medencéből elvonult az enyhesség, s helyébe nyomult a havasalföldnél lehűlt levegő, amely a fagyponthoz közelében tartotta a hőmérsékletet. hétfőn reggel budapestnél mindössze 2 fokos meleget mértek, ugyanakkor észak-európában stockholmban és oslóban 4 fokot mutatott a hőmérő. a daniától franciaország közepéig terjedő zónában az óceán felől beáramlott levegő csapadékos időjárást keltett, de szerencsére ez a túl nedves levegő elkerüli magyarországot. az időjárás azonban tovább téliesedik. keddre még főleg párás, ködös idő várható, kisebb havasesővel, esővel. a távolabbi kilátások szerint a lehülés fokozódik. a hajnali fagyok a hét második felében már mínusz 2, mínusz 6 fok körül alakulnak, a legmagasabb napi hőmérséklet pedig 3-7 fokról 0-plusz 4 fokra csökken. a számítások szerint az ország területének mintegy 40 százalékán várható csapadék is. /mti/

17.05/kcs

-39-

NA 1770

a szerkesztőségek figyelmébe!

ma 1 bb.44.számú hírünk /koszoruzási Ünnepség és fogadás a muosz székházában/ első bekezdésének negyedik sorában a helyes szöveg:

/mt1/ mátyás i s t v á n , a n é p s z a v a munkatársa...
--

bb 65. a kgst közlekedési állandó bizottságának 39. ülése

kcs ie la 1970. december 7.

a kgst közlekedési állandó bizottsága 1970. november 1-5. között berlinben tartotta 39. ülését. meghatározták és konkretizálták a a kgst-tagállamok közlekedési együttműködésének fő feladatait a legközelebbi időszakra, beleértve a közlekedésfejlesztés prognózisának kidolgozásával kapcsolatos munkák megszervezését, a kgst-tagállamok egységes konténerfuvarozási rendszerének kialakítását, a járművek szabványosítását és korszerűsítését. stb.

a bizottság megvitatta a kgst-tagállamok 1971-1975. évi közlekedésfejlesztési tervei koordinálásának eredményeit, melynek során egyeztettek a külkereskedelmi áru fuvarozások volumeneit, meghatározták a lebonyolításukkal összefüggő szervezés-technikai intézkedéseket, rámutattak a kölcsönös fuvarozások hatékonysága növelésének útjaira és módjaira. a bizottság megvizsgálta az együttműködés számos fontos kérdését a gépjárműközlekedés és közutak területén. határozatokat hoztak a folyami szállítóhajók tipizálására, a tengeri és folyami kikötői átrakás gépesítésére, helikopterek alkalmazására, a népgazdaságban, továbbá valamennyi közlekedési ág fejlesztésének egyéb kérdéseire.

a bizottság ülését a barátság, együttműködés és kölcsönös megértés jellemezte./mt1/
--

17.10/kcs

-40-

Mf 1742

bb 66. tájékoztató a karácsonyi és újévi munkaidő-beosztásról és a bérfizetési napokról

i sl/gg ie bzs la 1970. december 7.

a karácsonyi és újévi munkaidő-beosztásról és a bérfizetési napokról a következő tájékoztatást adták a munkaügyi minisztériumban, illetve a pénzügyminisztériumban:

mivel az idén a karácsonyi ünnepek péntekre és szombatra esnek, a szokásos heti munkaidő-beosztás nem változik. december 24-én a rendes csütörtöki munkaidőbeosztás szerint kell a munkát végezni.

újév pénteki napra esik, tehát egy munkanap választja el a vasárnaptól, ezért a vasárnapot heti pihenőnapot a pénteki munkaszüneti nappal összevontan, szombaton kell kiadni, csütörtökön pedig a szombati munkaidőbeosztást kell alkalmazni. ennek megfelelően az év utolsó hetében a hatnapos munkahéttel dolgozó és az e héten szabadszombatot nem tartó vállalatoknál a munkaidő-beosztás a következőképpen alakul:

1970. december 31. csütörtök: szombati munkaidőbeosztás,
1971. január 1. péntek: munkaszüneti nap,
január 2. szombat: heti pihenőnap,
január 3. vasárnap: rendes munkanap /csütörtöki munkaidőbeosztás szerint/.

az utolsó héten szabad szombatot tartó vállalatoknál a munkaidő-beosztás nem változik, tehát január 2-án szabadszombatot tartanak és január 3-a marad a heti pihenőnap. természetesen ezeken a helyeken december 31-én a csütörtöki munkaidőbeosztás érvényes.

az említettektől eltérő munkaidő-beosztást sem a karácsonyi, sem az újévi ünnepekkel kapcsolatban nem szabad elrendelni, vagy engedélyezni, kivéve a korábbi rendelkezések alapján az év végi üzemszünetet tartó építőipari vállalatokat.

nem szabad a munkaszüneti napokat megelőző, vagy követő munkanapok előre, vagy utólag történő ledolgozásával szabadnapokat biztosítani, illetve a szabadszombatot áthelyezni és a munkaidő-beosztást ilyen módon megváltoztatni.

/folyt. köv./
17.30/bzs

- 41 -

Mf 1742

bb 66. /tájékoztató ... 1. folyt./bzs

nincs akadálya azonban annak - ha ezt a kollektív szerződés előírja -, hogy két vagy többműszakos üzemekben december 24-én és 31-én az első és második műszak munkaidőjét hat-hat órára csökkentik, illetve a harmadik és negyedik műszakot elhagyják. a le nem dolgozott munkaidőre azonban munkabér nem jár. ez esetben sem szabad a kieső munkaidőt a munkaidő-beosztás megváltoztatásával előre vagy utólag ledolgoztatni.

a magyar nemzeti bank a szot-tal egyetértésben szabályozta a decemberi és januári bérfizetések napját. eszerint a december 22-én és 23-án járó béreket december 21-én; a 24-1 és 25-1 béreket 22-én; a 26-án, 27-én és 28-án esedékes béreket 23-án, a december 30-án, 31-én és január elsején járó béreket december 29-én, a január 2-án és 3-án esedékes béreket pedig december 30-án fizetik.

változatlan azonban az állami és szövetkezeti építőipar december 23-1 bérfizetési napja. /mti/

--

bb 67. magyar delegáció utazott a kgst gépipari állandó bizottságának ülésére

t sl/pá ie bzs la

1970. december 7.

györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével hétfőn délután magyar delegáció utazott brnóba, a kgst gépipari állandó bizottságának ülésére. az ülésen a szakosítás és a műszaki-tudományos együttműködés kérdéseiről tárgyalnak és megvitatják a bizottság jövő évi munkatervét. /mti/

--

bb 68. magyar-bolgár barátsági est mocsán

vid fm bzs la

1970. december 7.

magyar-bolgár barátsági estet rendeztek hétfőn a komárom megyei mocska községben. az ünnepségen a budapesti bolgár kultúra vezetői tartottak tájékoztatót a bolgár népköztársaság gazdasági, kulturális és társadalmi életéről. /mti/

--

17.35/bzs

- 42 -

NA 175

bb 43. a kereskedelmi kamara közgyűlése...2.folyt./ kcs
t sz/gg ie la

az elnöki beszámoló után a kamara több tagvállalatának, szakbizottságának vezetője szólalt fel, majd timár mátyás, a minisztartanács elnökhelyettese a kormány nevében üdvözlte a közgyűlés résztvevőit. részletesen foglalkozott a külgazdasági kapcsolatok alakulásával.

- jelenleg összes külkereskedelmi forgalmunk értéke dollárra átszámítva mintegy négy milliárd. szükségünk is van ilyen méretű forgalomra, - mondotta - mert egy kis ország racionálisan csak széles körű, expanzív külkereskedelemmel tud gazdaságosan bekapcsolódni a világgazdaság munkamegosztásába.

- 1969-ben külkereskedelmünk forgalma 12 százalékkal, 1970 első tíz hónapjában pedig mintegy 22 százalékkal növekedett. ez a növekedési ütem általában nagyobb, mint a népgazdaság fő mutatói, - s ezt egészséges folyamatnak tartjuk. a vállalatok, termelőüzemek közvetlen érintkezése a világpiaccal arányosabbá tette gazdaságunkat, s emellett a világpiac tendenciáinak közvetlen érzékelése előmozdítja a perspektivikusabb szemléletet. mi változatlanul azon a nézeten vagyunk, hogy gazdaságunk nyitottságát fokozni kell, s egészséges dolognak tartjuk, ha a világpiac behatásai közvetlenül érintik a gazdaságot. ugyanakkor úgy véljük, hogy ezeknek a hatásoknak nem szabad teljes spontaneitással érvényre jutniuk, összhangba kell hozni a piaci hatásokat és az állam tudatos szabályozó szerepét.

- szabályozó rendszerünk, s ezen belül a külkereskedelmi szabályozó rendszer lényegében bevált, biztosította, hogy a legfontosabb partnerekkel, a szocialista országokkal kötött államközi szerződéses kötelezettségeinket teljesítsük, ugyanakkor biztosította a dinamikus, a korábbinál gyorsabb fejlődést a nem szocialista országokkal bonyolított forgalomban.

- szélesedett a külkereskedelmi tevékenység hatósugara: hazánk jelenleg 75 országgal van szerződéses kapcsolatban. több tucat egyes vállalatunk működik külföldön, bővülnek a kooperációk, szakosítási szerződések. a pozitív jelenségek mellett azonban még sok a tennivaló, sok a lehetőség és még messze vagyunk attól, hogy elérjük az optimumot.

/folyt.köv./
17.50/kcs

NA 1800

-43-

bb 43./a kereskedelmi kamara...3.folyt./ kcs

- a külkereskedelemben is a legfontosabb a hatékonyság növelése. a külkereskedelmi árstrukturával, annak gazdaságosságával még korántsem lehetünk elégedettek. hosszú időn keresztül iparunk konzervált bizonyos nem rentábilis termékeket, gyárakat és ugyanakkor nem elég határozottan fejlődtek azok a fiatal, új iparágak, termékek, technológiák, amelyek a világpiacra leginkább versenyképesek. különböző nézetek alakultak ki arról, hogy milyen ütemben lehet a gazdaságtalan termelést felszámolni, illetve megváltoztatni. a mi véleményünk hogy nem egyszerre, és úgy, hogy ne járjon túlságosan nagy megpróbáltatással, hogy figyelembe vegye a gazdasági, politikai, foglalkoztatási szempontokat, a negyedik ötéves terv összeállításánál számoltunk azzal, hogy az állami támogatásuk csökkentésével is jobban ösztönözzük, sőt kényszerítsük az ipart a struktúra javítására, a rentábilisabb, korszerűbb termékek gyártására. sok vállalatunknál ez komoly problémákat vet fel, de tudomásul kell venni, hogy egy gazdaság modernizálásában az egyik legfontosabb tényező a legfejlettebbet, a legjobbat a lehetőség szerint gyorsan fejleszteni, a másik tényező pedig a legelmaradottabb, a legkorszerűtlenebb visszaszorítása. e két kérdés szorosan összetartozik és a beruházási, fejlesztési politika és az állami támogatás meghatározásánál a továbbiakban is ennek megfelelően fogunk eljárni.

közvetlenül a kamara munkájáról a minisztertanács elnökhelyettese kifejtette: a kamarától segítséget várunk több síkon; a kamara és tagsága sokat segíthet a kormányközi megállapodások, távlati együttműködési szerződések kelte megalkotásában, s abban, hogy ne csak a szokásos államapparátusi úton kerüljenek felszínre a problémák, hanem ezen a társadalmi jellegű szerven keresztül is. másik feladata a kamarának, hogy szélessé a kapcsolatokat külföldön, a közgazdászokkal és az üzleti körökkel. magam is tapasztaltam, hogy sok külföldi cég és vezető gazdasági szerv milyen tájékozatlan a magyar exportlehetőségekről, gazdaságirányítási rendszerünkről; a legfontosabb partnerek közül sem mind tudja, hogy nálunk nem adminisztratív gazdaságirányítási rendszer van, s hogy a vállalatok nagyfokú önállósággal rendelkeznek.

- a magyar kereskedelmi kamara fő feladata továbbra is a külgazdasági kapcsolatok segítése, ápolása, de bizottságainak munkájából ne rakassuk ki az iparral kapcsolódó kérdéseket, a termelési, szabályozási és más problémákkal is foglalkozhatnak, hiszen ismeretes, hogy erős integrálódás megy végbe a kereskedelem és a termelés között, s nem lehet éles határokat vonni e témák között akkor sem, amikor a kamara szervei, bizottságai ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak.

/folyt.köv./
18.00/kcs

-44-

M-1800

bb 43./a kereskedelmi kamara...4.folyt./ kcs

- a kamarának megvannak a maga klasszikus feladatai, emellett sok segítséget nyújthat az államapparátusnak, ha megfelelő keretet biztosít arra, hogy a vállalatok gyakorlatában felmerülő problémák ezen a fórumon keresztül is felszínre kerüljenek. ez összhangban áll gazdaságirányítási rendszerünk céljaival, és az állami életünk demokratizmusának erősödésével is - mondotta befejezésül dr. timár mátyás.

a közgyűlés vitájában a továbbiakban felszólalt bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese is, majd kallós bdon összefoglalójával, a kamara elnökség új tagjainak megválasztásával ért véget a magyar kereskedelmi kamara 1970. évi közgyűlése. /mti/

--

bb 69. harmatta jános,

k ma/gg zs bzs la

1970. december 7.

a magyar tudományos akadémia levelező tagja hétfőn tartotta székfoglaló előadását az akadémián az indoeurópai népek régi településterületei és vándorlásai címmel. /mti/

--

bb 70. magyar-szlovák szövetkezeti együttműködési tárgyalások

gg 1e bzs la

1970. december 7.

a magyar és a szlovák szövetkezeti szervek közötti együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeiről tárgyalt hétfőn a szövetség székházában dr. pavel tonhausernek, a szlovák fogyasztási szövetkezetek szövetsége elnökének vezetésével magyarországon tartózkodó szlovák szövetkezeti delegáció. a megbeszéléseket magyar részről dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke vezette. /mti/

--

bb 71. a szovjetunióba utazott

k ol/gg 1e bzs la

1970. december 7.

dr. kovács sándor, a szövetség első elnökhelyettese, hogy a szövetség és a centroszozuz közötti rendszeres tapasztalatcsere keretében tanulmányozza a szovjet szövetkezetek tevékenységét. /mti/

--

bb
17.58/bzs

- 45 -

M-1800

bb 72. fehér Lajosné,

k ol/gg ie bzs La

1970. december 7.

az országos szövetkezeti tanács nőbizottságának elnöke hazaérkezett svájcából, ahol a szövetkezetek nemzetközi szövetsége nőszövetkezők tanácsadó testülete munkacsoportjának bázeli ülésén vtt részt. /mti/

--

bb 73. „együtt a vietnami partizánokkal,”

k fe/pá zs bzs La

1970. december 7.

cimmel monika warnenska, az ismert lengyel újságíró nő élménybeszámolót tart december 11-én, pénteken 19 órakor a lengyel kultúrában. az újságíró nő éveket töltött a vietnami partizánoknál, s életüket, elszánt harcukat több riportkönyvben örökítette meg. /mti/

--

bb 74. szabó iván kamaratárlata szegeden

vid/fm bzs La

1970. december 7.

a szegedi bartók béla művelődési ház „az én világom,” címmel - művészeket bemutató - programsorozatában az intézményben hétfőn megnyílt szabó iván szobrászművész kamaratárlata. a tárlaton szabó iván mintegy huszonöt alkotása, valamint a köztereken álló szobrai, emlékműveit megörökítő fotók láthatók. /mti/

--

bb 76. bartók emlékest veszprémben

vid/ká bzs La

1970. december 7.

bartók emlékestet rendezett hétfőn veszprémben, a szakszervezetek művelődési házában a művész klubja. az emlékesten, amelyen földes imre, a zeneművészeti főiskola tanára emlékezett meg bartók művészetéről, a helyi kamaraegyüttes, a váci mihályról elnevezett irodalmi színpad, a liszt ferenc vegyeskar és a kállai éva gimnázium női kara adott műsort. /mti/

18.05/bzs

--
- 46 -

NA 18²⁰

szervezőségekre figyelmeztet

kcs La

a bb.24. számú hírnök /meghalt borodi tiber újságíró/ első bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

... több üzemi lapnak volt a szerkesztője, majd a belkereskedelmi minisztériumban dolgozott. 1968-tól egerben....
/mti/

--

bb 75. rendőrségi hírek

1 zsu/gk kcs La

1970. december 7.

a 11. kerületben, a szilágyi erzsébet fasorban ittasan a villamoson tartózkodott kovács ferenc 44 éves segédmunkás, elütötte egy 56-os villamos és súlyosan megsérült.

x x x

a megengedettnél gyorsabban vezetett egy taxit a xiv. kerületben a hungária ut és a róbert károly körut kereszteződésénél nagy zoltán 24 éves esztergályos, s a kocsival egy lámpaoszlopnaksütöközött. a baleset következtében a taxi utasa, tanai teréz 20 éves segédmunkás súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást indított a taxisofőr ellen.

x x x

figyelmetlenül ment át az uttesten a vii. kerületben a dohány utca 7. számú ház előtt a 4 éves sári edina, s egy személyautó elütötte. a kislányt súlyos sérüléssel vitték kórházba. /mti/

--

18.15/kcs

-47-

NA 18²⁰

b 77. fiatal vidéki színészek, színházi kisz-vezetők találkozója békéscsabán

vid/fm kcs la

1970. december 7.

hétfőn kezdődött meg békéscsabán, az ifjúsági és uttörőházban a vidéki színházak kisz-vezetőinek és fiatal művészeinek kétnapos tanácskozása. a találkozón részt vett simon lászló, a kisz központi bizottsága agit.prop. és kulturális osztályának helyettes vezetője, enyedi g. sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője és nagy jános, a békés megyei tanács vb. elnökhelyettese. a megjelenteket - közöttük a vidéki színházak fiatal művészeit, rendezőit, tervezőit, a megyei kisz-bizottságok munkatársait - mihalik györgy, a kisz békés megyei bizottságának első titkára köszöntötte, majd simon lászló, a kisz kb osztályvezetőhelyettese a színházi kisz-szervezetek helyzetéről és feladatairól tartott vitaindító előadást. referátumában beszámoló többek között a színházzal rendelkező megyék kisz-bizottságai által végzett felmérések eredményeiről. ennek kapcsán szólt többek között a színházi kisz-szervezetek hiányáról, a stúdiószínházak problémáiról, a fiatal művészek közéleti szerepléséről, társadalmi helyzetéről, és ismertette a megyei kisz-bizottságoknak a hiányosságok felszámolásával kapcsolatos feladatait. ezt követően gondy györgy, a békés megyei jókai színház kisz-titkára a színház kisz-szervezetében folyó munkáról, az elért eredményekről adott tájékoztatást. /mti/

bb 78. 298 „belvizes,, ház ujjáépítése maradt el az első lépcsőben békésben - ülést tartott a megyei helyreállítási bizottság

vid/fm bzs la

1970. december 7.

hétfőn ülést tartott a békés megyei ár- és belvizi helyreállítási bizottság. megállapították, hogy a „belvizes,, házak helyreállításában nagy a lemaradás. a körösök völgyében ugyanis a tavaszi árvíz, belvíz és fakadóvíz mintegy két- és félezer lakást pusztított el részben vagy egészben. az ujjáépítést és a helyreállítást két lépcsőre osztották, s az első lépcsőben december közepéig 750 lakás ujjáépítését és 560 felújítását irányozták elő. amint a tájékoztatóból kitűnt: az első lépcsőben 298 tervezett lakás ujjáépítése elmaradt.

a lemaradás ellenére nagy erőfeszítéseket tettek és dicséretet érdemelnek a tervezők, a kivitelezők és az irányítószervek békésben. menetközben ugyanis több mint száz szabócsi árvízveszélyes házat békés megyei brigádok építettek fel. „szűkebb házájukban,, sem rajtuk mulott a tervteljesítés. az építőanyag későn és rendkívül lassan jutott el a színhelyre. négyezer vagon kavics például máig sem érkezett meg. hiába kaptak több téglát, cserepet, az alapozás vonatottan indult. mindössze három hónap alatt végezték el a 452 lakás ujjáépítését, s hátszáznál több lakást felújítottak. az alapozást 850 lakásnál sikerült megkezdeni, legalább 350 épülő lakást téli szünetnek és koratavasza-ra befejezik a belső szerelést, vakolást. /folyt. köv./

18.28/bzs

- 48 -

N. 1835

bb 79. /298 „belvizes,, ... 1. folyt./bzs

a legjobban rászoruló családok biztos fedél alá jutottak. a helyreállítási bizottság már most megtette a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a második lépcsőben tervezett lakás-ujjaépítéshez, illetve helyreállításához építőanyag minél korábban rendelkezésre álljon. /mti/

bb 79. bolgár festőművészek debreceni kiállítása

vid/fm bzs la

1970. december 8.

hétfőn debrecenben kiállítás nyílt dora bonova és maria sztolarova bolgár festőművészek alkotásaiból. kovács imre, a népfront debreceni városi bizottságának titkára köszöntötte a megnyitó közönséget, majd a budapesti bolgár kulturális központ nevében toso doncsev nyitotta meg a tárlatot. /mti/

bb 80. időjárásjelentés

gk bzs la

1970. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, hétfőn este:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás kedd estig:

felhős, párás, többfelé ködös idő, helyenként ködszítálás, zuzmaraképződés. a nap második felében dél felől szórvaosan hószállingózás, havas eső, eső időnként megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában 5 fok körül, a tartósan ködös helyeken 0 fok közelében. /mti/

bb 81. chopin zenei est a lengyel kulturában

t fe/pá bzs zs la

1970. december 7.

a közelmúltban varsóban megrendezett viii. nemzetközi chopin zongoraverseny eseményeiről számolt be hétfőn este a lengyel kulturában Antal Imre zongoraművész, a chopin zongoraverseny zsűrijének magyar tagja.

a nagy érdeklődéssel kísért élménybeszámoló után levotítotték a zongora-versenyéről készült dokumentumfilmet, s lejátszották a zenei verseny győzteseinek felvételeit. /mti/

19.15/bzs

- 49 -

b 77. fiatal vidéki színészek, színházi kisz-vezetők találkozója békéscsabán

vid/fm kcs La

1970. december 7.

hétfőn kezdődött meg békéscsabán, az ifjúsági és uttörőházban a vidéki színházak kisz-vezetőinek és fiatal művészeinek kétnapos tanácskozása. a találkozón részt vett simon lászló, a kisz központi bizottsága agit.prop. és kulturális osztályának helyettes vezetője, enyedi g. sándor, az mszp békés megyei bizottságának titkára, dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője és nagy jános, a békés megyei tanács vb. elnökhelyettese. a megjelenteket - közöttük a vidéki színházak fiatal művészeit, rendezőit, tervezőit, a megyei kisz-bizottságok munkatársait - mihalik györgy, a kisz békés megyei bizottságának első titkára köszöntötte, majd simon lászló, a kisz kb osztályvezetőhelyettese a színházi kisz-szervezetek helyzetéről és feladatairól tartott vitaindító előadást. referátumában beszámoló többek között a színházzal rendelkező megyék kisz-bizottságai által végzett felmérések eredményeiről. ennek kapcsán szólt többek között a színházi kisz-szervezetek hiányáról, a stúdiószínházak problémáiról, a fiatal művészek közéleti szerepléséről, társadalmi helyzetéről, és ismertette a megyei kisz-bizottságoknak a hiányosságok felszámolásával kapcsolatos feladatait. ezt követően gondy györgy, a békés megyei jókai színház kisz-titkára a színház kisz-szervezetében folyó munkáról, az elért eredményekről adott tájékoztatást. /mti/

bb 78. 298 „belvizes,, ház ujjáépítése maradt el az első lépcsőben békésben - ülést tartott a megyei helyreállítási bizottság

vid/fm bzs La

1970. december 7.

hétfőn ülést tartott a békés megyei ár- és belvizi helyreállítási bizottság. megállapították, hogy a „belvizes,, házak helyreállításában nagy a lemaradás. a körösök völgyében ugyanis a tavaszi árvíz, belvíz és fakadóvíz mintegy két- és félezer lakást pusztított el részben vagy egészben. az ujjáépítést és a helyreállítást két lépcsőre osztották, s az első lépcsőben december közepéig 750 lakás ujjáépítését és 560 felújítását irányozták elő. amint a tájékoztatóból kitűnt: az első lépcsőben 298 tervezett lakás ujjáépítése elmaradt.

a lemaradás ellenére nagy erőfeszítéseket tettek és dicsőretet érdemelnek a tervezők, a kivitelezők és az irányítószervek békésben. menetközben ugyanis több mint száz szabolcsi árvízves házat békés megyei brigádok építettek fel. „szűkebb házájukban,, sem rajtuk mulott a tervteljesítés. az építőanyag későn és rendkívül lassan jutott el a színhelyre. négyezer vagon kavics például máig sem érkezett meg. hiába kaptak több téglát, cserepet, az alapozás vontatottan indult. mindössze három hónap alatt végezték el a 452 lakás ujjáépítését, s hatszáznál több lakást felújítottak. az alapozást 850 lakásnál sikerült megkezdni, legalább 350 épülő lakást téli szünetnek és koratavasza-ra befejezik a belső szerelést, vakolást.

/folyt. köv./
18.28/bzs

- 48 -

bb 79. /298 „belvizes,, ... 1. folyt./bzs

a legjobban rászoruló családok biztos fedél alá jutottak. a helyreállítási bizottság már most megtette a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a második lépcsőben tervezett lakás-ujjépitéshez, illetve helyreállításához építőanyag minél korábban rendelkezésre álljon. /mti/

bb 79. bolgár festőművészek debreceni kiállítása

vid/fm bzs La

1970. december 8.

hétfőn debrecenben kiállítás nyílt dora bonova és maria sztolarova bolgár festőművészek alkotásaiból. kovács imre, a népfront debreceni városi bizottságának titkára köszöntötte a megnyitó közönségét, majd a budapesti bolgár kulturális központ nevében toso doncsev nyitotta meg a tárlatot. /mti/

bb 80. időjárásjelentés

gk bzs La

1970. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, hétfőn este:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás kedd estig:

felhős, párás, többfelé ködös idő, helyenként ködcsitálás, zuzmaraképződés. a nap második felében dél felől szórványosan hószállingózás, havas eső, eső. időnként megélénkülő délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában 5 fok körül, a tartósan ködös helyeken 0 fok közelében. /mti/

bb 81. chopin zenei est a lengyel kulturában

t fe/pá bzs zs La

1970. december 7.

a közelmúltban varsóban megrendezett villi. nemzetközi chopin zongoraverseny eseményeiről számolt be hétfőn este a lengyel kulturában antal imre zongoraművész, a chopin zongoraverseny zsűri-jének magyar tagja.

a nagy érdeklődéssel kísért élménybeszámoló után levatították a zongora-versenyéről készült dokumentumfilmet, s lejátszották a zenei verseny győztesének felvételeit. /mti/

19.15/bzs

- 49 -

N. 1830

bb 82. zavart okozott a köd a ferihegyi repülőtér forgalmában

1 szö/gk kcs La

1970. december 7.

hétfőn a kora délutáni órákban ismét fokozatos köd párasodás, esőszitálás akadályozta a ferihegyi repülőtér nemzetközi légiforgalmát. az időjárás így mindössze az ugynevezett „repülési minimumot”, tette lehetővé, de az esti órákig még így is több járat elmaradt. nem indulhatott például a hétfő délután budapestről bukarestbe közlekedő gép, - csak kedden reggel szállhat fel. ugyanakkor nem érkezett meg a ferihegyre a párizsi gép hétfő délután; érkezését kedden reggelre várják. a helyzetet nehezítette, hogy különösen nyugat-európa repülőterein hasonlóan rosszak voltak az időjárási viszonyok./mti/

...-

bb 83. Leugrott a mozgó villamosról - halálra gázolta a teherautó

1 szö/gk kcs La

1970. december 7.

hétfőn reggel halálos kimenetelű baleset történt Zuglóban a Mexikói ut és a Korong utca sarkán: koltai béla 68 éves nyugdíjas leugrott a mozgó villamosról, s egy arra haladó teherautó halálra gázolta./mti/

..-

bb 84. biszku béla fogadta a bolgár katonai küldöttséget

k vt/gk bzs La

1970. december 7.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára hétfő délután fogadta a bolgár néphadsereg küldöttségét, amely velko ivanov palin vezérezredes, politikai főcsoportfőnök vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón jelen volt borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, kovács páál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, tarcsai tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára. részt vett a találkozó vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete is.

x x x

/folyt. köv./
20.33/bzs

- 50 -

NA 2040

bb 84. /biszku béla ... 1. folyt./bzs

hétfőn este a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében vaszil bogdanov nagykövet fogadást adott a bolgár katonai delegáció tiszteletére. a fogadáson részt vett borbándi jános, rácz sándor rendőr vezérőrnagy, a belügyminiszter első helyettese, kovács páál vezérőrnagy, oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, továbbá a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos más tagja, a honvédelmi minisztérium, a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

jelen volt a fogadáson i.v. tutarinov vezérezredes, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői parancsnokságának magyarországi képviselője, s ott voltak - p.m. petrenko altábornaggyal az élen - a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatai parancsnokságának magas rangú képviselői is. /mti/

..-

NA 2040

- v é g e -

20.35/bzs

- 51 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-480, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

n

mti b e l f ö l d i h i r e k

bb 1. jelentős eredményeket ért el magyarország a tuberkulózis elleni küzdelemben - a nemzetközi tbc unió igazgatójának nyilatkozata

i ms/pá zs bzs la

1970. december 8.

elutazott hazánkból dr. j. holm professzor, a nemzetközi tbc unió ügyvezető igazgatója, aki a nemzetközi szervezet megfigyelőjeként részt vett az országos korányi tbc és pulmonológiai intézetben a felnőttkori tbc gyógyszeres megelőzése ügyében tartott nemzetközi értekezleten. elutazása előtt az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta:

- 1948-51 között több ízben jártam magyarországon. akkoriban önként még rendkívül súlyos problémát jelentett a tbc. a probléma nem szűnt meg, de összehasonlíthatatlanul kisebb lett, s a magyar szakemberek - úgy látszik - véglegesen felülkerekednek a gyermekkori tbc elleni küzdelemben.

- a tbc elleni küzdelemnek ma világszerte - így magyarországon is - legfontosabb problémája a fiatal felnőttek egészségének védelme. az idősebb nemzedék soraiban található ugyanis a legtöbb tbc-s beteg, és a fertőzésnek legjobban a velük együtt dolgozó fiatal felnőttek vannak kitéve. a most befejeződött budapesti találkozás éppen ennek a küzdelemnek egyik ágával foglalkozott. tudni kell ugyanis, hogy mindazok, akiknek tüdejében átveszelt tuberkulózis fertőzés következtében bizonyos elváltozások maradtak, fokozottabban vannak kitéve a megbetegedés veszélyének. a tanácskozáson annak a nemzetközi programnak a lehetőségeit és módszereit vitatták meg, amelyet a közelmúltban indítottunk 7 ország, köztük magyarország részvételével. közelebről: a megbetegedés veszélyének legjobban kitétt felnőttek megfigyeléséről és a megelőzést célzó gyógyszeres kezelés kilátásairól van szó. ennek jelentőségét eléggé szemlélteti, hogy még magyarországon is a felnőtt lakosság mintegy 3 százalékánál megtalálhatók az előbb említett kisebb tüdőelváltozások.

/folyt. köv./

- 1 -

MT

bb 1. /jelentős eredményeket ... 1. folyt./bzs

- a tanácskozásnak egyik legszembetűnőbb vonása - és ez igen örvendetes - az az őszinte együttműködési készség volt, amely a résztvevő országok mindegyikénél megnyilvánult. a program sikere ugyanis csak nagyon szoros együttműködéssel érhető el. hála a kifejlesztett gondozási módszereknek és az orvostudomány fejlődésének, a probléma csak egy töredéke az évtizedek előttinek, de azért a földön évente két-három millió ember hal meg tuberkulózisban anélkül, hogy bármit tudnánk tenni értük.

- a nemzetközi program első szakasza - amely előreláthatóan öt évet vesz igénybe - kétévi előkészítés után tavasszal csehszlovákiában és az ndk-ban kezdődött. az ott szerzett tapasztalatok nyomán ősszel további öt országban - köztük magyarországon is - megkezdődött a munka. a programban résztvevő szlovák megyei tbc intézetben és a magyarországi küzdelmet irányító országos korányi tbc és pulmonológiai intézetben egyaránt igen jó tapasztalatokat és benyomásokat szereztem, a kitűnően felkészült szakemberek nagy lelkesedéssel dolgoznak. /mti/

bb 2. nagyvárosi körutak szegeden

vid/ká bzs La

1970. december 8.

Szegeden az 1879-es nagy árvíz utáni újjáépítésnél széles sugárutakat és körutakat képeztek ki, amelyek most mindinkább nagyvárosias külsőt nyernek. a nagyköruton folyamatosan felépítik az elavult, földszintes házakat, s helyükön jórészt magasépületeket, toronyházakat építenek. a bécsi köruti szakaszt már csaknem beépítették: a félezer lakást magába foglaló, impozáns lakóház-soron nyolc-tízemeletes épületek emelkednek. a nagyköruton végig megszüntették már az egykori lovaglóutat, helyét parkosították. a macskaköves utat helyén tükrösíma széles aszfaltút épült, amelyen az e 5-ös nemzetközi ut halad át. az éjszakai világítást gomba- és ostoronyeles lámpákkal szolgáltatták.

a Lenin körút arculata is megváltozott: a nemrég készült nagy centrum áruház körül valóságos második városközpont alakult ki. egyidejűleg lerakták a külső-, a harmadik körút „alapjait”,... ennek még csak az egyik vége, körülbelül egy kilométeres első szakasza készült el a város északi részén, a hatezer lakásosra tervezett tanján negyedben. /mti/

- 2 -

bb 3. jelentés a budapesti beruházásokról - 937 lakással adósk az építők - nem tartják a határidőt az iskolabővítéseknél - gyarapodott a főváros járműállománya

i pr/gk zs bzs La

1970. december 8.

Budapesti beruházásokra az év első kilenc hónapjában 3.6 milliárd forintot költöttek - állapította meg a fővárosi tanács terv- és közgazdasági főosztálya. a háromnegyedév beruházásairól készített mérleg örvendetes fejlődésről tanuskodik: az önmagában is tetemes summa 577 millió forinttal több, mint amennyi az előző év hasonló időszakában rendelkezésre állt. a „többletpénzből”, lakásépítésekre adták a legnagyobb összeget, 206 millió forintot; a közlekedési főigazgatóság 190 millió forinttal, a közmű- és mélyépítési főigazgatóság 53 millió forinttal, az építési főigazgatóság 50 millió forinttal, a kereskedelmi főosztály 30 millió forinttal, az egészségügyi, valamint a népművelési főosztály pedig 10-10 millió forinttal költöztetett többet beruházásaira, mint tavaly.

a felmérés szerint Budapest kisebb-nagyobb új létesítményeinek építói általában elmaradás nélkül kezdték az év utolsó három hónapját. a metró kelet-nyugati vonalán - a fehér ut és a szabadság tér között - az akna belső építésének befejezésén dolgoznak, a szabadság tér és a Kossuth Lajos tér között pedig a bal alagutban már kis híján fél kilométernyi szigeteléssel is elkészültek, várhatóan december közepére készül el a batthyány tere és a moszkva tere összekapcsoló második alagút, s még az év hátralévő napjaiban végeznek az építők a moszkva tér - déli pályaudvar közötti szakasz szigetelésével. a metró észak-déli vonalának kivitelezői már felvonultak a Kun Béla térre és a Károlyi kertbe, s megkezdődtek az aknamélyítés előkészületei is. a szabadság téren a kelet-nyugati vonal aknájából összekötő alagutat építettek a Leendő új állomáshoz; a téren munkát ad még a szelőlőző akna elkészítése.

kedvezőtlenebb a tanácsi és szövetkezeti lakásépítés mérlege: a terv szerint a harmadik negyedév végéig 3193 lakást kellett volna átadni, s csupán 2256 készült el. /az 1970-es tervek 6165 lakás felépítésével számolnak./ az építők 937 lakással adósk, s noha az év végéig ez a lemaradás előreláthatólag csökken valamelyest, a számítások szerint körülbelül 300 új otthon csupán a következő esztendőben kerül tető alá. a lakásépítkezésekhez kapcsolódó beruházások közül az év első kilenc hónapjában átadtak 20 iskolai tantermet, több mint ezer négyzetméternyi kereskedelmi létesítményt, 275-tel gyarapodott az óvodai, 120-szal a bölcsőddei helyek száma. /folyt. köv./

- 3 -

bb 3. /jelentés a budapesti ... 1. folyt./bzs

a szolgáltató hálózat bővítésének egyik legnagyobb beruházása a fővárosi patyolat vállalat kelenföldi nagymosodája. az üzem műszaki átadása megkezdődött, s várhatóan a jövő év áprilisában már teljes kapacitással - műszakonként 100 mázsás teljesítménnyel - dolgozik. anyaghiányra hivatkozott a budapesti állami fodrászat százados uti szolgáltató házának kivitelezője, s így a sokat sürgetett új létesítmény az idén már semmiképpen sem készülhet el. számottevően gyarapodott viszont az élelmiszerboltok száma. még ebben az esztendőben vásárlókat fogad a Mihály utcai fűszerbolt, 1971 elején nyit a batthyány utcai abc-kisáruház, az év végéig átadják a fodor utca és a pagony utca sarkán épült abc-kisáruházat, az ifju gárda téri abc-áruházat, a pesti uti abc-áruházat, valamint az egressy téri abc-áruházat. bizonytalanra vált a kutvölgyi uti fűszerüzletház átadásának határideje: a kivitelező és az építőközösség bírósági vitája miatt a boltépítés már hosszabb ideje szünetel. a közeljövőben elkészül viszont a szirtes utcai fűszer-husbolt, a tárnok utcai abc-áruház, a hóvirág utcai fűszer-üzletház, a zalai uti fűszer-husbolt és a rákóczi ut 28. alatti huszilet.

jelentős a lemaradás a különböző oktatási beruházásoknál. a tervezés elhúzódása miatt például nem tudtak kellő időben kapacitást biztosítani a xii. kerület kiss jános altábornagy utcai óvoda építéséhez és a xviii. kerületi ságvári nevelőotthon bővítéséhez. nem kötöttek szerződést a kivitelezők a kun béla téri, a márvány utcai és a tejút utcai ipari szakközépiskolák bővítésére sem. csupán a következő év elején kezdenek hozzá a xx. kerület kossuth lajos utcai szakközépiskola bővítéséhez.

ami a közlekedési beruházásokat illeti: épül az óbudai garázs, nincs viszont még építési engedély a hungária kocsi-szín szalagszervizének elkészítésére. a járműállomány 15 csuklós villamossal, 62 ikarus 620-as és 35 ikarus 556-os autóbuszszal bővült. a hév egy mx típusú szerelvényvel korszerűsítette járatait. várhatóan az év végéig további hét csuklós villamosot, hatvan ikarus-180 típusú autóbuszt s egy 150 személyes vizibuszt kap még a bkv. /mti/

--

- 4 -

bb 4. baleseti járadék és családi pótlék - a legfelsőbb bíróság állásfoglalása

1 bc/tr/pá zs kcs la

1970. december 8.

a legfelsőbb bíróság polgári kollégiuma állást foglalt abban a kérdésben, hogy a baleset folytán meghalt személy gyermekének járó baleseti járadék összegének meghatározásánál miként kell figyelembe venni a családi pótlékot.

állásfoglalásában rámutat: a családi pótlék folyósításával államunk a családfenntartóknak a gyermekneveléssel kapcsolatos anyagi terheit kívánja enyhíteni. ebből következik, hogy a családfenntartóknak járó családi pótlékot nem lehet a gyermek terhére figyelembe venni a baleseti járadék meghatározásánál: ez a családvédelemhez fűződő érdekeket sértene, s emellett kedvezményt nyújtana a kárért felelős személyeknek. a családi pótlék összegével tehát a gyermeknek járó baleseti járadék összegét nem lehet csökkenteni.

a járadék összegének meghatározásánál azt az életszínvonalat kell figyelembe venni, amelyet a meghalt szülő gyermeke részére biztosított. ennek az életszínvonalnak egyik tényezője a családi pótlék is. ezért olyan esetben, amikor az életben maradt szülő nem jogosult családi pótlékre, a gyermeket megillető baleseti járadék alapjának meghatározásánál jövedelemnövelő tényezőként kell figyelembe venni a meghalt szülő részére életében folyósított családi pótlékot. ez tehát arányosan növeli a baleseti járadék összegét, nem vehető viszont figyelembe a meghalt szülő jövedelmének összegszerű meghatározásánál a családi pótlék akkor, ha a baleset után a gyermeket eltartó másik szülő családi pótlékban részesül. /mti/

--

bb 5. évm-javaslatok a munkaerőcsábítás megszüntetésére

1 sb/tr ie kcs la

1970. december 8.

az építőiparban a többi ágazaténál is jóval nagyobb a munkaerőforgalom. az utóbbi években a teljes munkásállománynak átlagosan 120-125 százaléka volt a munkába állók és az eltávozók száma. a dolgozóknak csaknem 60 százaléka maradt tartósnan - egy évnél tovább - munkahelyén, s a létszámnak mintegy 40 százaléka az a „gyorsan mozgó” állomány, amely évente átlagosan háromszor cserélődik. a fluktuáció csökkentésére sok vállalatnál tettek intézkedéseket, de korábban jórészt a munkaerő megszerzésére, nem pedig megtartására fordították a nagyobb erőfeszítést. az idén már jónéhány építőipari vállalat különféle kedvezményekkel növelte törzsgárdájának megbecsülését, nagyobb gondot fordított a keresetek munka szerinti differenciálására, a szociális ellátás és a munkakörülmények javítására. intézkedéseket tettek a dolgozók saját lakásépítkezéseinek támogatására, a vállalati lakásépítés kiterjesztésére is. /folyt.köv./

-5-

bb 3. /jelentés a budapesti ... 1. folyt./bzs

a szolgáltató hálózat bővítésének egyik legnagyobb beruházása a fővárosi patyolat vállalat kelenföldi nagymosodója. az üzem műszaki átadása megkezdődött, s várhatóan a jövő év áprilisában már teljes kapacitással - műszakonként 100 mázsás teljesítménnyel - dolgozik. anyaghiányra hivatkozott a budapesti állami fodrászat százados uti szolgáltató házának kivitelezője, s így a sokat sürgetett új létesítmény az idén már semmiképpen sem készülhet el. számottevően gyarapodott viszont az élelmiszerboltok száma. még ebben az esztendőben vásárlókat fogad a Mihály utcai fűszerbolt, 1971 elején nyit a Batthyány utcai abc-kisáruház, az év végéig átadják a Fodor utca és a Págyos utca sarkán épült abc-kisáruházat, az Ifjú Gárda téri abc-áruházat, a Pesti uti abc-áruházat, valamint az Egressy téri abc-áruházat. bizonytalanná vált a Kútvölgyi uti fűszerüzletház átadásának határideje: a kivitelező és az építőközösség bírósági vitája miatt a boltépítés már hosszabb ideje szünetel. a közeljövőben elkészül viszont a Sziget utcai fűszer-husbolt, a Tárnok utcai abc-áruház, a Hóvirág utcai fűszer-üzletház, a Zalai uti fűszer-husbolt és a Rákóczi ut 28. alatti huszlet.

jelentős a lemaradás a különböző oktatási beruházásoknál. a tervezés elhúzódása miatt például nem tudtak kellő időben kapacitást biztosítani a XII. kerület Kiss János altábornagy utcai óvoda építéséhez és a XVIII. kerületi Ságvári nevelőotthon bővítéséhez. nem kötöttek szerződést a kivitelezők a Kun Béla téri, a Márvány utcai és a Tejut utcai ipari szakközépiskolák bővítésére sem. csupán a következő év elején kezdenek hozzá a XX. kerület Kossuth Lajos utcai szakközépiskola bővítéséhez.

ami a közlekedési beruházásokat illeti: épül az Óbudai garázs, nincs viszont még építési engedély a Hungária kocsiszín szalagszervizének elkészítésére. a járműállomány 15 csuklós villamossal, 62 Ikarus 620-as és 35 Ikarus 556-os autóbuszszal bővült. a hév egy MX típusú szerelvényvel korszerűsítette járatait. várhatóan az év végéig további hét csuklós villamost, hatvan Ikarus-180 típusú autóbuszt s egy 150 személyes vízibuszt kap még a BKV. /mti/

..-

- 4 -

bb 4. baleseti járadék és családi pótlék - a legfelsőbb bíróság állásfoglalása

1 bc/tr/pá zs kcs la

1970. december 8.

a legfelsőbb bíróság polgári kollégiuma állást foglalt abban a kérdésben, hogy a baleset folytán meghalt személy gyermekének járó baleseti járadék összegének meghatározásánál miként kell figyelembe venni a családi pótlékot.

állásfoglalásában rámutat: a családi pótlék folyósításával államunk a családfenntartóknak a gyermekneveléssel kapcsolatos anyagi terheit kívánja enyhíteni. ebből következik, hogy a családfenntartóknak járó családi pótlékot nem lehet a gyermek terhére figyelembe venni a baleseti járadék meghatározásánál: ez a családvédelemhez fűződő érdekeket sértene, s emellett kedvezményt nyújtana a kárért felelős személyeknek. a családi pótlék összegével tehát a gyermeknek járó baleseti járadék összegét nem lehet csökkenteni.

a járadék összegének meghatározásánál azt az életszínvonalat kell figyelembe venni, amelyet a meghalt szülő gyermeke részére biztosított. ennek az életszínvonalnak egyik tényezője a családi pótlék is. ezért olyan esetben, amikor az életben maradt szülő nem jogosult családi pótlékre, a gyermeket megillető baleseti járadék alapjának meghatározásánál jövedelménélvelelő tényezőként kell figyelembe venni a meghalt szülő részére életében folyósított családi pótlékot. ez tehát arányosan növeli a baleseti járadék összegét, nem vehető viszont figyelembe a meghalt szülő jövedelmének összegszerű meghatározásánál a családi pótlék akkor, ha a baleset után a gyermeket eltartó másik szülő családi pótlékban részesül. /mti/

..-

bb 5. évm-javaslatok a munkaerőcsábítás megszüntetésére

1 sb/tr/ie kcs la

1970. december 8.

az építőiparban a többi ágazaténál is jóval nagyobb a munkaerőforgalom. az utóbbi években a teljes munkásállománynak átlagosan 120-125 százaléka volt a munkába állók és az eltávozók száma. a dolgozóknak csaknem 60 százaléka maradt tartósan - egy évnél tovább - munkahelyén, s a létszámnak mintegy 40 százaléka az a „gyorsan mozgó, állomány, amely évente átlagosan háromszor cserélődik. a fluktuáció csökkentésére sok vállalatnál tettek intézkedéseket, de korábban jórészt a munkaerő megszerzésére, nem pedig megtartására fordították a nagyobb erőfeszítést. az idén már jónéhány építőipari vállalat különféle kedvezményekkel növelte törzsgárdájának megbecsülését, nagyobb gondot fordított a keresetek munka szerinti differenciálására, a szociális ellátás és a munkakörülmények javítására. intézkedéseket tettek a dolgozók saját lakásépítkezéseinek támogatására, a vállalati lakásépítés kiterjesztésére is. /folyt.köv./

-5-

bb 5./évm-javaslatok.... folyt./ kcs

az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium most javaslatokat készít a munkafegyelem megszilárdítását ösztönző újabb rendelkezésekre és szorgalmazza a vállalati intézkedéseket is. az évm vizsgálatai szerint azonban szükség lenne arra is, hogy a minisztériumnak, más főhatóságoknak és az ellenőrző szervezeteknek a jogszabályok több lehetőségét biztosítanának a beavatkozásra, amire a munka törvénykönyve és a munkaügyi kérdésekkel foglalkozó egyéb rendelkezések nem mindig nyújtanak módot. az előírások megszegése esetében a problémák nagy része - például munkaügyi vitákon - általában rendezhető. sokszor előfordul viszont, hogy a fiataloknak éjszakai munkára történő alkalmazásakor, a dolgozónak magasabb bérkategóriába való besorolásakor a két fél - a vállalat és a dolgozó - közül egyik sem kezdeményez munkaügyi vitát. ezekben az esetekben az ellenőrző szervezetnek nincs módja közbeavatkozásra, szankciók alkalmazására, hasonló a helyzet a munkaerő-csábításnál, a felelőtlen és megtévesztő ígéretéseknél és a munka díjazását szabályozó rendelkezések súlyos megsértésénél.

mint ismeretes, a párt x. kongresszusán a központi bizottság beszámolója sürgette, hogy vonják felelősségre a törvényes rendelkezéseket megszegő munkaerő-csábítókat. az évm saját tapasztalatai is alátámasztják e határozottabb intézkedések szükségességét. ennek megfelelően a minisztérium fontosnak tartja, hogy a munkaügyi problémák törvényes, jobb megoldása érdekében napirendre kerüljön az 1968-ban megjelent szabálysértési törvény munkaügyi vonatkozású rendelkezéseinek kiegészítése./mti/

bb 6. művészeti bizottság köröshegyen

vid/ká kcs la

1970. december 8.

a köröshegyi műemlék templom nagyszerű cantus panonicus hangversenysorozata programjának előkészítésére művészeti bizottság alakult. a bizottság elnöke farkas ferenc kossuth-díjas zeneszerző.

a művészeti bizottság a megyei tanács felkérésére tanácsadóként vesz részt a hangversenyek rendezésében és a program összeállításában. a cél a régi magyar zene, a templom hangulatához illő zeneirodalom építése. erkel, liszt, mosonyi elfelejtett alkotásait szövegezzék majd meg a hangversenyen. /folyt.köv./

-6-

bb 6./művészeti...folyt./ kcs

a jövő évben -július-augusztus hónapban - nyolc koncert hangzik el a köröshegyi műemléktemplomban, amelyen a budapesti madrigál kórus, a budapesti leánykórus, a zeneművészeti főiskola kamarakórusa, a somogyi pedagógus férfikar és a vikár kórus működik közre./mti/

bb 7. mit ígér karácsonyra a rádió és a televízió?

i zsu/pá zs kcs la

1970. december 8.

kiemelkedő zenei események, változatos, színes prózai programok szerepelnek a rádió és a televízió karácsonyi műsortervében. a rádióban a muzsika lesz tulsúlyban - a műsoridő mintegy kétharmadában sugároznak klasszikus, modern és könnyűzenét. a televízióban bemutatnak számos tévéjátékot és nagyszerű filmalkotást.

karácsony mindkét napján ünnepi programot sugároz a rádió: megismétli a többi között a tavaly nagy sikert aratott „a szeretet arca”, című összeállítást. kodolányi jános „július barát”, című regényét rádiójáték formájában mutatják be. érdeklődésre tarthat számot a népszerű „koldus és királyfi”, és a „senki karácsonyfája”, című rádiólegenda. főként a tanyasi gyermekekkel foglalkozik a „nyitnikék fenyőfája”, című adás. a zenei csemegék közé tartozik az a műsor, amelyben bach hat brandenburgi vrsenye hangzik el, yehudi menuhin vezényletével. a világhírű néger énekesnő, marian anderson new york-i bucsuhangversenyét hanglemazról forgatják le. a beethoven év jegyében mutatják be december 26-án, illetve 27-én a bbc-től érkezett két zenei ritkaságot, a nagy zeneköltő hetedik és ötödik szimfóniájának liszt zongora-átírásában készített felvételeit. a salzburgi ünnepi játékokon előadott varázsfuvolát az ur-n december 26-án, míg puccini bohéméletét toscanini vezényletével a kossuth adón december 27-én közvetítik.

„a zene nem ismer határokat”, címmel készült százperces különkiadás a könnyebb muzsa kedvelőinek. december 26-án könnyűzenei és sanzon bemutató lesz a rádióban „randevu”, címmel.

/folyt.köv./

-7-

bb 7./mit igér.... folyt./ kcs

a vakáció kezdetétől gondoskodnak a legfiatalabb korosztály szórakozásáról : így a többi között december 22-től 3 folytatásban közvetíti a rádió becher-stowe világhírű regényének, a tamás bátya kunyhójának rádió adaptációját. karácsony előestéjén adják a verne-műből készült „disz-urfi és esz-kisasszony,, című - rádiójátékot.

a gyertyagyújtás estéjén szerepel a tv műsorában két költői francia film: a „család nélkül,, című történet, és lamorisse világhírű alkotása, a „piros léggömb,, ezt követően „békeesség-békeesség,, címmel irodalmi összeállítást, majd balázs béla messzjátékát - a kékszakállu herceg várát - láthatják a nézők. az ünnep első napján ismétlik meg erdei ferenc makóról készült filmjét és az antonio gádes balettegyüttesét bemutató riportműsort. újból vetítik lengyel józsef és szinertár miklós igézó című nagyszerű tévéjátékát. három negyven perces adásban a mexikói labdarugó világbajnokság izgalmas mérkőzéseit elevenítik fel. újból bemutatják a „legénylakás,, című világhírű amerikai filmet, a „cartouche,, című kalandtörténetet, és mórlicz zsigmond pillangójának tévéjáték változatát. a világirodalmi magazin c műsorát bűnügyi történetekből állították össze. szórakoztató program lesz a „tévedni isteni dolog,, című zenésjáték is./mti/

--

bb 8. „aratás,, a dráva-menti mocsarakban

vid/ká kcs la 1970. december 8.

a dráva mentén a téli időszak ellenére sem ért véget a betakarítás; most a kiterjedt mocsárvilág ritka vizinövényét - a kálmost - gyűjtik a vidék lakói. valaha semmitörő növénynek tartották ezt a sásfélét, ezért is nevezték lekicsinyítően „bécsi sás,, - nak, újabban azonban kiderült róla, hogy fontos gyógyszer-alapanyagokat tartalmaz. a kálmos méternél is hosszabb gyökerét nehéz munkával ássák ki a mocsarak, állóvizek iszapjából. a vastag, illatos gyökértörzset - ebben van a gyógyerő - az erdei termék vállalat vásárolja fel. a mostani őszi-téli időszakban körülbelül tízezer kilogramm kálmosgyökeret „aratnak,, a dráva mentén, s a termést részben a gyógyszeripar dolgozza fel vértisztítónak és étvágygerjesztőnek, részben a likóripár használja fel fűszerként./mti/

--

-8-

bb 9. 1971. őszétől fokozatosan lép érvénybe az új óvodai nevelési program

1 vt/fk zs kcs la

1970. december 8.

a művelődésügyi miniszter most megjelent utasítása értelmében az óvodák részére készült új nevelési program 1971 őszétől fokozatosan lép életbe.

az új program célja, hogy már az óvodában maximálisan kifejlesszék a gyerekek aktivitását, önállóságát. ezért a foglalkozások az eddigieknél sokkal inkább a kicsinyek tevékenységére, érdeklődésük fejlesztésére, szélesítésére épülnek. ez egyben jól szolgálja az iskolára előkészítést. cél az is, hogy minél családiasabb légkör alakuljon ki az óvodában, szoros összhangban az otthoni neveléssel. az új dokumentum egyik lényeges vonása, hogy idősebb életformát biztosít az óvodásoknak, amellelt, hogy a közösségi nevelést hangsúlyozza, az egyéni foglalkozást is fontos feladatként jelöli meg. az óvónők szabadabb kezet kapnak a nevelési feladatok megoldásához, így fokozottabban figyelmebe vehetik a gyerekek egyéni és életkori sajátosságait.

az óvodák új nevelési programja az 1971-1972. tanévben csak a kiscsoportosoknál lép életbe, a következő években vezetik majd be a középső, illetve a nagycsoportosoknál. /mti/

--

-9-

bb. 10. az átlagosnál magasabb bírság a visszaeső szabálysértőknek - vb ülés a 8. kerületben

t gj/gg/e zs la

1970. december 8.

a szabálysértések számának alakulásáról tárgyalt keddi ülésén a 8. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, a statisztika szerint - a többi városrészhez viszonyítva - a józsefvárosban van a legtöbb dolog a rend és a közbiztonság óreinek. az elmúlt esztendőben a kerületben csaknem kétezer esetben szabtak ki bírságot szabálysértés miatt - több mint félmillió forint értékben.

az idén a szabálysértési ügyek száma csökkent ugyan, de például ez évben április és október között még mindig havonta átlagosan csaknem 400 feljelentés érkezett a tanácshoz. a budapesti kerületek közül a józsefvárosban a legmagasabb az átlagbírság összege is: a kerületben a tulajdon elleni szabálysértők átlagosan 452 forintot; a vásárlók megkárosítói 543 forintot; a csendhárítók pedig 300 forintot fizettek.

a végrehajtó bizottság utasította illetékes osztályait: a társadalmi tulajdon károsítókkal, rongálókkal, a közti táság ellen vétőkkel, valamint a vásárlók megkárosítóival szemben szigoruan lépjenek fel; a „visszaesőket”, pedig az átlagosnál magasabb pénzbírság megfizetésére kötelezzék. /mti/

bb. 12. százezer betétkönyv fejtér megyében

vid/e ká la

1970. december 8.

fejtér megyében a takarékbetétkönyvek száma elérte a százezret, a csecsemőket is beleszámítva minden negyedik fejtér megyei lakosnak van betétkönyve, a betét az év eleje óta 150-160 millió forinttal gyarapodott, s elérte az 1,2 milliárd forintot, az ifjúsági takarékbetétesek száma meghaladja a 3 200-at. /mti/

8.20/e

...

- 10 -

10 9³⁰

bb. 11. miért rossz a kenyér minősége borsodban? - a megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálata

vid/e ká la

1970. december 8.

a lakosság bejelentései alapján széleskörű vizsgálatot folytatott a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság annak megállapítására: miért rossz a kenyér minősége borsodban. a sütőipari vállalatok üzemein kívül ellenőrizték a nagyforgalmu üzleteket is. megállapították, hogy amíg 1968-ban 17, addig az idén már 52 százalékban esett kifogás alá - több mint ötszáz minta alapján - a kenyér minősége.

a kenyér minőségének romlásában szerepet játszottak olyan okok is, mint a nem megfelelő minőségű gabona, a nedves búzát gyorsan kellett szárítani, emiatt a fehérjék károsodást szenvedtek, a sütőipar a malmoktól nem kapott megfelelő jelzést a liszt minőségére - de a sütőüzemekben is csak késve tértek át a megfelelő technológiára. sem a búzánál, sem pedig a lisztinél nem tartottak megfelelő „pihentetési időt”.

a vizsgálat nyomán a kazincbarcikai és a sátoraljaujhelyi sütőipari vállalatoknál fegyelmi felelősségrevonás történt, két esetben pedig szabálysértési eljárást folytattak le.

a vizsgálat eredményeként a sütőipari üzemekben megszigorították a technológiai fegyelmet, ellenőrzik, hogy az adott utasításnak megfelelően dagasztják, kelesztik és sütik-e a kenyeret. /mti/

bb. 13. 40 millió forint értékű whisky exportra

vid/e ká la

1970. december 8.

a szabadegyházi szeszgyár teljesítette a skót aromával készített „club 99” whiskyből ideai exporttervét. az üzem dolgozói az idén a tavalyi mennyiség háromszorosát, összesen 40 millió forint értékű skót whiskyt exportáltak a baráti országokba. lesz elegendő whisky a hazai üzletekben is. /mti/

8.23/e

- 11 -

10 9³⁰

bb. 14. összkomfort a pusztán

vid/e ká la

1970. december 8.

Csongrád megye egyik legkietlenebb vidékén, a cserebökényi pusztaságban úde szinfoltot jelent a szentesi termál tsz új lakótelepe. a közös gazdaság itt eddig 20 házat épített az állattenyésztési dolgozóknak. az összkomfortos, kétszobás fürdőszobás szolgálati lakások egyenként 200 000 forintba kerültek, s a benne lakók mindössze száz forint havi lakbért fizetnek. a pusztai települést hidroglóbusz látja el ártézi vízzel. /mti/

bb. 16. több mint ezer új munkahely - sikeres ipartelepítés a baranyai falvakban

vid/e ká la

1970. december 8.

országosan is úttörő kezdeményezést valósítottak meg a baranyai fogyasztási szövetkezetek: kisüzemeket telepítettek az iparral nem rendelkező falvakban. ma már tizennyolc jelentősebb szövetkezeti üzem működik a megyében és ezek körülbelül 170 millió forint értékű különféle árucikket állítanak elő az idén. termékekkel elsősorban a szövetkezeti kereskedelmet látják el, de még exportra is jut.

az ipartelepítés során több mint ezer új munkahelyet teremtettek a falvakban. a kisüzemek - többnyire helyi anyagok felhasználásával - olyan termékeket készítenek, amelyek hiánycikkek számítanak és a nagyüzemek sem foglalkoznak a gyártásukkal. főleg különböző kisbutorok készülnek a falvakban, továbbá kárpított termékek, védőruhák, rongyszőnyegek - s az országban egyedül itt - csillagszórók.

a baranyai szövetkezetek ipari tevékenységének összehangolására, fejlesztésére közös vállalkozás alakult pécsent. a vállalkozás biztosítja a nyersanyagot a falusi üzemek számára és egyben gondoskodik a termékek értékesítéséről, ezenkívül új gyártmányokat is ajánl. budapesten saját bemutatótermet rendezett be a szövetkezeti áruk rendszeres bemutatására.

a közös vállalkozás maga is alapít új üzemeket. rövidesen átveszi a volt hidasi bányát és a volt üzemépületekben butorgyárat rendez be. a szövetkezeti üzemben 180-200 ember dolgozik majd, főleg hajdani bányászok, illetve azok családtagjai. /mti/

8.28/e

-12-

10 98

bb. 15. felujtják a sághegyi szőlőket

vid/e ká la

1970. december 8.

felujtják a szőlőket a kemenesaljai táj legszebb, leglátványosabb területén, a sághegyen, rövid tenyészidejű szőlőfajtákat telepítenek, amelyek a vidék klíma- és talajadottságai közepette jobban cukrosodnak, izesebb bort adnak. a munkát megkezdték.

a celledömölki járási tanács e területet egyébként pihenő és üdülőhellyé fejleszt. a tervek szerint kiépítik a vízvezetékrendszert, létrehozzák a szabadtéri „kráter-muzeumot”, s a bagolyvárban a sághegyi tájmuzeumot. /mti/

bb. 17. közlekedési balesetek

t fe/fk/e cz

1970. december 8.

soltvadkertben sautek sándor 35 éves gázszerelő motorke-rékpárjával hátulról belerohant egy kézzel vontatott kocsiba. a motorke-rékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt, utasa könnyebb sérülést szenvedett.

x x x

budapesten, a 15. kerületben a sződliget utca 40. számú ház előtt töröcsik tiber 24 éves gépkocsivezető a 96-os autóbusszal szabálytalanul kanyarodott, s fékezésre kényszerítette a 25-ös jelzésű autóbust. ez utóbbinak utasa, radnai ferenc 56 éves nyugdíjas súlyosan megsérült. a rendőrség töröcsik tiber ellen eljárást indított. /mti/

bb. 18. agyonsujtotta a kidöntött fa ága

t fe/fk/e cz

1970. december 8.

a nógrád megyei lucfalván fakitermelés közben egy kidöntött fa ága agyonsujtotta lekeny pá 44 éves tsz-tagot. a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására a vizsgálat folyamatban van. /mti/

9.48/e

-13-

10 100

bb. 14. összkomfort a pusztán

vid/e ká la

1970. december 8.

Csongrád megye egyik legkietlenebb vidékén, a cserebökényi pusztaságban úde szinfolto jelent a szentesi termál tsz új lakótelepe. a közös gazdaság itt eddig 20 házat épített az állattenyésztési dolgozóknak. az összkomfortos, kétszobás fürdőszobás szolgálati lakások egyenként 200 000 forintba kerültek, s a benne lakók mindössze száz forint havi lakbért fizetnek. a pusztai települést hidroglobusz látja el ártézi vízzel. /mti/

bb. 16. több mint ezer új munkahely - sikeres ipartelepítés a baranyai falvakban

vid/e ká la

1970. december 8.

országosan is úttörő kezdeményezést valósítottak meg a baranyai fogyasztási szövetkezetek: kisüzemeket telepítettek az iparral nem rendelkező falvakban. ma már tizennyolc jelentősebb szövetkezeti üzem működik a megyében és ezek körülbelül 170 millió forint értékű különféle árucikket állítanak elő az idén. termékekkel elsősorban a szövetkezeti kereskedelmet látják el, de még exportra is jut.

az ipartelepítés során több mint ezer új munkahelyet teremtetek a falvakban. a kisüzemek - többnyire helyi anyagok felhasználásával - olyan termékeket készítenek, amelyek hiánycikkeknek számítanak és a nagyüzemek sem foglalkoznak a gyártásukkal. főleg különböző kisbutorok készülnek a falvakban, továbbá kárpitozott termékek, védőruhák, rongyszínyanyagok - s az országban egyedül itt - csillagszórók.

a baranyai szövetkezetek ipari tevékenységének összehangolására, fejlesztésére közös vállalkozás alakult pécssett. a vállalkozás biztosítja a nyersanyagot a falusi üzemek számára és egyben gondoskodik a termékek értékesítéséről, ezenkívül új gyártmányokat is ajánl. budapesten saját bemutatótermet rendezett be a szövetkezeti áruk rendszeres bemutatására.

a közös vállalkozás maga is alapít új üzemeket. rövidesen átveszi a volt hidas bányát és a volt üzemépületekben butorgyárat rendez be. a szövetkezeti üzemben 180-200 ember dolgozik majd, főleg hajdani bányászok, illetve azok családtagjai. /mti/

8.28/e

-12-

10 98

bb. 15. felújítják a sághegyi szőlőket

vid/e ká la

1970. december 8.

felújítják a szőlőket a kemenesatjai táj legszebb, leglátványosabb területén, a sághegyen. rövid tenyészidejű szőlőfajtákat telepítenek, amelyek a vidék klíma- és talajadottságai közepette jobban cukrosodnak, ízesebb bort adnak. a munkát megkezdték.

a celldömölki járási tanács e területet egyébként pihenő és üdülőhelyé fejleszt. a tervek szerint kiépítik a vízvezetékrendszert, létrehozzák a szabadtéri „kráter-muzeumot”, s a bagolyvárban a sághegyi tájmuzeumot. /mti/

bb. 17. közlekedési balesetek

t fe/fk/e cz

1970. december 8.

soltvadkert^{en} sautek sándor 35 éves gázszerező motorke-rékpárjával hátulról belerohant egy kézzel vontatott kocsiba. a motorkerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt, utasa könnyebb sérülést szenvedett.

x x x

budapesten, a 15. kerületben a szőlőliget. utca 40. számú ház előtt töröcsik tiber 24 éves gépkocsivező a 96-os autóbusszal szabálytalanul kanyarodott, s fékezésre kényszerítette a 25-ös jelzésű autóbust. ez utóbbinak utasa, radnai ferenc 56 éves nyugdíjas súlyosan megsérült. a rendőrség töröcsik tiber ellen eljárást indított. /mti/

bb. 18. agyonsujtotta a kidöntött fa ága

t fe/fk/e cz

1970. december 8.

a nógrád megyei Lucfalván fakitermelés közben egy kidöntött fa ága agyonsujtotta lekeny pál 44 éves tsz-tagot. a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására a vizsgálat folyamatban van. /mti/

9.48/e

-13-

Tó lob

bb. 19. zöldség- és gyümölcsfelhozatal

fk/e cz

1970. december 8.

kedden reggel 44 vagon áru érkezett be a budapesti nagyvásártelre. burgonya 8 vagon, kilója 3.50 forint, vöröshagyma 2 vagon /4.40/, fejeskáposzta 13 vagon /2.80/, kelkáposzta 7 vagon /4.-/, sárgarépa 6 vagon /3.60/, alma 7 vagon /5.60/. /mti/

bb. 20. pártmunkás küldöttség utazott szófiába

fk/e cz

1970. december 8.

a bolgár kommunista párt központi bizottságának meghívására december 7-én pártmunkás küldöttség utazott szófiába, szabó istvánnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a termelőszövetkezetek országos tanácsa elnökének vezetésével. a küldöttség bucsuztatásánál jelen volt andrákó miklós, a kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője és vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb. 21. a fővárosi tanács vb kereskedelmi főosztálya

pá/e cz

1970. december 8.

értesíti a főváros lakosságát, hogy a főútvonalakon, kereskedelmi központokban az iparcikk boltok december 12-én, szombaton 17 óráig, december 13-án, ezüstvasárnap 10 órától 18 óráig nyitva tartanak, minden más ület a szombaton, illetve vasárnap szokásos nyitvatartási rend szerint működik. /mti/

bb. 23. koszoruzási ünnepség kőszegen

vid/e ká cz

1970. december 8.

kedden délelőtt koszoruzási ünnepséget rendeztek kőszegen a mártírhalált halt kiss jános altábornagy sírjánál. a munkás-gyászinduló hangjai mellett helyezték el a megemlékezés koszorúit, a határőrség kerületi parancsnoksága, valamint kőszeg város párt, tanács, népi front és kisz szervezeteinek küldöttei, képviselői.

kiss jános altábornagy lakóházán a nevét viselő általános iskola uttörői helyezték el a koszorút. /mti/

11.10/e

- 14 -

10/11²⁵

bb. 22. nyolcvanegy napos szünet után folytatódik a zalaegerszegi tv-torony építése

vid/e ká cz

1970. december 8.

a zalaegerszegi tv-torony építésénél az ez év szeptember 18-án bekövetkezett tragikus szerencsétlenség óta szünetelt a munka. a rendőrség és a műszaki szakértők befejezték a helyszíni vizsgálatot, s engedélyt adtak a vasszerkezetet építő zalaegerszegi vas- és fémipari kiznek a munka folytatására. a szerelők 81 napi szünet után kedden láttak munkához. amennyiben az időjárás engedi, még ebben a hónapban végleges helyére emelik a balesetkor a vasbetontoronyba zuhant 32 méter magas, 18 tonnás acél antennszerkezetet. a műszaki szakértői vizsgálat azonban még tart: különböző szakítószilárdsági és anyagvizsgálatot folytatnak az elszakadt csőrlőlánccal. /mti/

bb. 24. életmentő kitüntetés

vid/e ká cz

1970. december 8.

„Életmentő emlékérem”-mel tüntették ki ifj. kiss sándor napkori polgári vagyónórt, aki hősiességével és személyes bátorságával megmentette antal matild életét. a 17 éves napkori lány ez év januárjában gémeskúton huzott vizet. közben a kutostor elszakadt, s a vödör víz, valamint a kutostor együttes súlya a lányt berántotta a 3.5 méter mély vízü kutba. a közelben tartózkodók segítségért kiáltottak. meghallotta ezt ifj. kiss sándor, aki éppen szolgálat utáni pihenőre tért, odarohant, kérte, szerezzenek létrát, ő pedig hátul és lábbal támaszkodva elindult lefelé a kutba, mire leért, felbukkant a lány teste, hajánál fogva ragadta meg az eszméletlen lányt és a leengedett létrán a felszínre vitte. a gyors mentéssel és orvosi beavatkozással sikerült antal matild életét megmenteni.

a kitüntetést orosz ferenc, a szabolcs-szatmár megyei tanács vb elnöke adta át. /mti/

11.13/e

- 15 -

10/11²⁵

bb. 25. négymillió „dekalb,, naposcsibe

vid/e ká cz

1970. december 8.

a balatonnagyberekai állami gazdaság ez év elején átvette somogy megye valamennyi keltetőállomását, s ezentúl a gazdaság látja el a termelészövetkezeteket és egyéni gazdaságokat naposcsibékkal. a legjobb tulajdonságokkal rendelkező, háztáji tartásra is kiválóan alkalmas, ugynevezett „dekalb,, fajtából 40 ezres törzsállományt hozott létre, s annak tojásait keltetik. elsőnek a kaposvári állomáson kezdődött meg a keltetés, és eddig több mint 130 000 naposcsibe látott napvilágot. a tojásokból előbujt kis szárnyasokat három hazánkban tartózkodó japán szakember szekszálja.

a kaposvári, a kárádi, a csurgói és a csokonyavisontai keltetőállomások korlátlan mennyiségben ki tudják elégíteni az igényeket: tavaszig négymillió naposcsibét szállíthatnak a baromfitenyésztéssel foglalkozó termelészövetkezeteknek és egyéni gazdaságoknak. /mti/

bb. 26. a népköztársaság elnöki tanácsa

cz/e

1970. december 8.

barinkai oszkárt megválasztotta a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettesévé. /mti/

bb. 27. teljesítette éves tervét a hejőcsabai cement és mészmű

vid/e ká cz

1970. december 8.

a hejőcsabai cement és mészmű dolgozói elismerésre méltó munkát végeztek az idén és különösen a pártkongresszusi versenyben értek el kiváló termelési eredményeket. az üzem lelkes kollektívája - a létszám növelése nélkül - jobb szervezéssel, műszaki fejlesztéssel a termelékenység növelésével nemcsak a korábbi elmaradást pótolta, de határidő előtt teljesítette az éves tervet. a gyár dolgozói eddig több mint 440 000 tonna cementet készítettek és adták át az építőipának. az éves terv sikeres teljesítése után - a kongresszusi versenyt folyt tv - az év végéig saját klinkerükből 10 000, más vállalatoktól kapott alapanyagból pedig 5 000, összesen 15 000 tonna cementet gyártanak /mti/

✓ tervén felül,

11.13/e

- 16 -

10 11¹⁵

bb. 28. a gátak védelmére erdősávokat telepítenek a bodrogközben

vid/e ká cz

1970. december 8.

a bodrogközben megkezdtek a kiféregedett hullámtéri véd-erdők kicserélését. az idén cigánd, tiszakarád, sátorajjauj-hely és sárospatak térségében mintegy 35 hektárnyi területen, 70 000 facsemetét telepítenek - a bodrog és a tiszta gátjainak biztonságosabb védelmére. a hullámtérre kerülő fafajtákat több évtizedes megfigyelés szerint válogatták össze és azokat a védekezésnek legjobban megfelelő sorrendben ültetik el. így a partokon a tavaszi áradáskor uszó jégtáblák megbontására tiz sor magasnövéssű nyárfát, ezt követően a hullámverések csökkentésére alacsony törzsű füzeket és mocsári ciprusokat, a gátak vízfeloldó lábainál pedig szomorufüzeket és vadrózsacsacserjéket telepítenek. ezzel a sorrenddel a hullámtérben - a meder és a gát közötti szakaszon - korszerű véderdő sávokat alakítanak ki. /mti/

bb. 29. 11 000 hold kukorica 20 táblában

vid/e kz cz

1970. december 8.

az intenzív állattenyésztésre berendezkedett bábolnai állami gazdaságban az idén a növénytermesztés terén is döntő fordulat történt. országosan egyedülállóan, teljes szántóterületükön - 11 000 holdon - kizárólag kukoricát termesztettek. a kidolgozott speciális bábolnai kukoricatermesztési rendszerhez nagyteljesítményű gépeket - tízenöt 130-145 lóerős traktort, 26 különféle talajművelő gépet, 8 vetőgépet, permetező apparátust, 8 kombájnt és 3 szárzúzó gépet - vásároltak a világ 3 legnagyobb cégétől. a hagyományosnál jóval nagyobb teljesítményű gépek kihasználása ugyancsak speciális megoldásokat kíván. ezért a gazdaságban hatalmas táblákat alakítanak ki. kiirtották a szántóföldi gazdálkodásnál felesleges erdősávokat, a használaton kívül került utak mellett húzódo fasorokat. így olyan hatalmas táblákat tudtak kialakítani, ahol a gépek zavartalanul dolgozhatnak. tavasztól már mindössze husz táblán termesztik a 11 000 hold kukoricát: a legnagyobb tábla 1 400, a legkisebb 300-400 holdas lesz. az erdősávok és az utak felszántásával mintegy 500 holddal nő kukoricatermő területük. /mti/

11.43/e

10 13²⁰

- 17 -

bb. 30. 600 forint haszon egy négyzetméterről

vid/e kz cz

1970. december 8.

a lipóti petőfi termelőszövetkezet együttesen 25 000 négyzetméteres alapterületű, termálvízzel fűtött üvegházai-ból hatezer négyzetmétert hasznosít székfü termesztéssel. egy-egy négyzetméterről évente 600 forint értékű virágot szednek, a többségét - hetenként 15-20 ezer szálát - a fővárosba szállítják, de jut belőle exportra is. jelenteg például a hungaroflor közvetítésével Libanonba szállítanak. /mti/

bb. 31. elkészült a makói biztonsági körgát

vid/e kz cz

1970. december 8.

fontos szakaszához érkezett makó határában, az árvízi krónikában sokat emlegetett óriás „buzgár-család”, által megrongált töltésszakasz ujjáépítése. elkészült az árterületen a 175 méteres biztonsági körgát, amelynek védelmében elvégzik a helyreállítást, az ideiglenes védelmi vonal építését az tette szükségessé, hogy a folyó esetleges magas víz-állása váratlan árhulláma se akadályozza az ujjáépítést. a főtöltést az eredeti tervektől eltérően nem vágják át, mert sikerült megtalálni a buzgárok fő járatait. ezeket injektálják: másfél-két atmoszféra nyomással bentonitos cementet préselnek az üregekbe és teljesen kitöltik a járatokat. az injektálást még az idén befejezik és utána hozzáfognak az annakidején nagy veszélynek kitett 800 méteres töltésszakasz megerősítéséhez. földfeltöltéssel „vastagítják”, a gátat, csökkentik a rézsű lejtését. ezenkívül a mentett oldalon, a töltéssel párhuzamosan, belvízhálózatba bekötött mentesítő csatornákat építenek ki a maros fakadó vizeinek elvezetésére. /mti/

bb. 32. két év alatt 2 500 lakás az állami gazdasági dolgozóknak

i jf/tr/e 1e cz

1970. december 8.

a mezőgazdaság állami nagyüzemeiben - az ipari üzemekhez hasonlóan - egyre több helyen vállalati erőből segítik a lakásépítést. erre annál is inkább szükség van, mert mint a medosz legutóbbi vizsgálata megállapította - az állami gazdaságok dolgozói csak a legritkább esetekben részesülnek tanácsai lakáskiutalásban. lakásgondjaikat ezért az esetek döntő többségében maguknak kell megoldaniuk. nehezíti a helyzetet, hogy a gazdaságok központjaiban lévő lakóépületek jelentős része annyira elavult, hogy rövid időn belül esedékes lesz lebontásuk.

/folyt.köv./
11.58/e

T/10320

- 18 -

kk. 32. /két év alatt...folyt./e

a szakszervezet kezdeményezésére 1967-ben határozat született, hogy az állami gazdaságok dolgozói tíz éven át évente ezer-ezer lakást építhetnek kedvezményes akcióban. a medosz felmérése szerint a gazdaságok tavaly és idén is túlteljesítették az előirányzatot. 1969-ben 112 millió forintos támogatással összesen 1 054 lakást kaptak az állami mezőgazdasági nagyüzemek dolgozói, idén még ennél is többet, 1 433-at. a gazdaságok törődnek a régebbi lakások felújításával és korszerűsítésével is. 1970-ben ilyen célokra 110 millió forintot költöttek.

a medosz vizsgálata megállapította: az eredmények ellenére az állami gazdaságok dolgozóinak lakáshelyzetét gyorsabb ütemben kell javítani. a dolgozók közül sokan - jogosan - főképpen azt kifogásolják, hogy a lakásépítkezések nagyon elhúzódnak, a kezdéstől a kulcs átadásig gyakran évek telnek el. a szakszervezet ezért javasolta az állami gazdaságoknak, hogy az építkezések anyagi támogatásán túl - lehetőség szerint - építőipari kapacitással is segítsék a mezőgazdasági, erdőszeti és vízügyi dolgozók lakáshelyzetének javítását. /mti/

bb. 33. kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt első titkára

fk/e cz

1970. december 8.

a központi bizottság nevében táviratban üdvözölte dolores ibarrurit, a spanyol kommunista párt központi bizottsága elnökét, 75. születésnapja alkalmából. /mti/

bb. 34. hatvanöt tsz vezetői tanácskoztak szombathelyen

vid/e kz cz

1970. december 8.

a szombathelyi tsz területi szövetséghez tartozó 65 közös gazdaság vezetői tanácskoztak kedden szombathelyen, a zárszámadások előkészületeiről, s negyedik ötéves terv gazdaságpolitikai célkitűzéseiről. mint rámutatják, az előzetes felmérések szerint a szövetséghez tartozó tsz-ekben a halmozott termelési érték 6,1 százalékkal nőtt, az elmúlt évihez viszonyítva, sajnos ennél nagyobb mértékben - 6,8 százalékkal - emelkedtek a költségek. a részesedési alap csak mintegy 97,5 százaléka lesz a múlt évinek, jelentős mértékben - hetven százalékkal - csökken a biztonsági alap is. a tagság jövedelme tovább differenciálódott. lesznek olyan tsz-ek, ahol az egy tagra jutó jövedelem nem éri el az 1969. évi.

/folyt.köv./
12.58/e

T/10320

- 19 -

bb. 34. /hatvanöt tsz...folyt./e

a következő időszak elsőrendű feladata a belső tartalékok feltárása, a termelés gazdaságosságának javítása, a szövetséghez tartozó tsz-k az állattenyésztést, ezen belül a szarvasmarha tenyésztést a jövőben is kiemelt ágazatként fejlesztik, s a növénytermesztést is döntően az állattenyésztés szolgálatába állítják. /mti/

bb. 35. időjárásjelentés

hgy/e

1970. december 8.

a meteorológiai intézet jelentéi december 8-án 12 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

Izlandon át enyhe, páradus levegő áramlik észak-európa felé, hatására főként skandinávia nyugati partjain erősen felhős az ég, többfelé esik az eső, a hőmérséklet pedig 5-6 fokkal magasabb mint az utóbbi évek átlag értéke. a brit-szigeteken, franciaországban és az alpok nyugati lejtőin jobbra csendes, főként a reggeli órákban ködös időjárás alakult ki. ugyanakkor a kárpát-medencétől északra, így Lengyelországban, a balti-tenger vidékén, valamint délre a földközi-tenger északi térségében több helyen csapadékos és szeles az idő.

hazánkban hétfőn az ország középső részén borult volt az ég, máshol viszont néhány órára kisütött a nap, a hőmérséklet csúcserőke az erősen felhős helyeken csak 0, plusz 3, az ország nagy részén 3-8 fok között alakult. az elmúlt 24 óra alatt többfelé volt kisebb eső, ködcsitálás, egy-két helyen havazás, a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 1 millimétert. kedden hajnalra elég széles területi eloszlásban mínusz 3, plusz 3 fokig hűlt le a levegő.

délelőtt változóan felhős, párás, néhány helyen ködös volt az idő, egy-két helyről kisebb esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 1-6 fok között váltakozott. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 1,5 fok volt, 0,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomása 772 milliméter, változatlan.

/folyt.köv./

13.23/e

- 20

10 13⁴⁵

bb. 35. /időjárás...folyt./e

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős, helyenként párás, ködös idő. szórványos esőkkel, havazással. mérsékelt, időnként megélénkülő északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1, mínusz 4. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1-6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 346 centiméter. /mti/

bb. 36. kiállítás a fiatalok bűnözéséről

t zsu/fk/e zs hgy

1970. december 8.

a fiatalok bűnözés elleni küzdelmet, a gyermek- és ifjúságvédelem áldozatos munkáját mutatja be az a kiállítás, amely kedden nyílt meg a bm népköztársaság uti kiállító termében.

rózsa andor rendőrezredes, csoportfőnök, megnyitó beszédében felhívta a figyelmet a többi között arra, hogy a fiatalok bűnözés megelőzésében, felderítésében a belügyi szervek messze nem támaszkodnak és számítanak az egész társadalom segítségére, mert csupán a társadalmi összefogással oldható meg ez a probléma.

a kiállítás anyaga számot ad egyebek közt arról, hogy a személyi tulajdon elleni betörések több mint 65 százalékát ifjúkori bűnözők követték el. a büntettek mintegy 42 százalékát csoportosan követik el a fiatalok, s az esetek mintegy 15 százalékában felnőtt bűnöző is részt vesz bűncselekményeikben. ez év első felében budapesten csaknem 300 fiatal volt tagja valamelyik bűnöző galerinek, s a rendőri szervek 1970 első hat hónapjában 69 fővárosi galériát számoltak fel.

a tablók bemutatják a többi között a garázdálkodó fiatalok büntetteit, így például a telefon- és vonatrongálásokat is. külön teremben sorakoztatták fel azokat a képeket, anyagokat, amelyek a belügyi szervek, az önkéntes rendőrök és a társadalmi aktivisták gyermek- és ifjúságvédelmi munkájával foglalkoznak. /mti/

13.30/e

- 21 -

10 13⁴⁵

bb. eum megnyilt a „közlekedésünk 25 éve,, című kiállítás

t kf/kf/e 1e hgy

1970. december 8.

honnan indult negyedszázaddal ezelőtt, hol tart, hogyan fejlődik közlekedésünk? ezekre ad választ több száz fénykép-pel, grafikonnal, makettel a közlekedéstudományi egyesület és a közlekedési- és postaügyi minisztérium „közlekedésünk 25 éve,, című nagyszabású kiállítása.

a december 15-ig megtekinthető kiállítást kedden délben dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter nyitotta meg a budapesti műszaki egyetemen.

a kiállítás közlekedési ágazonként - vasut, autóközlekedés, hajózás, repülés, városi közlekedés - ismerteti az áru- és személyszállítás fejlődését, korszerű eszközeit, s bemutatja a közlekedés munkáját segítő vállalatokat, intézményeket.
/mti/

bb. 38. 600-700 mentesítő autóbusszjárat az Ünnepekre - szükség-pályaudvar a szent istván téren - a 20. sz. volán vállalat sajtótájékoztatója

t kf/kf/e 1e hgy

1970. december 8.

az ország legnagyobb személyforgalmat lebonyolító autóközlekedési vállalata, a 20. sz. volán munkájáról, ünnepi felkészüléséről tájékoztatták az újságírókat kedden a vállalat szabócs utcai központjában.

a 20. sz. volán az autóközlekedés mintegy 800 millió utasból 100 milliót szállított az idén. kocsi-parkja az idén 175 új autóbusszal, köztük 17 ikarus: 250-essel gyarapodott. a kulturáltabb, pontosabb közlekedés érdekében egész sor intézkedést hoztak, s terveznek a jövőben is. nemrégben a budapest-váci vonalon 24 gyorsított járatpárt állítottak forgalomba, s ezzel a menetidőt 10 perccel csökkentették. az újpesti vasúti hídnál és a dunakeszi tanácsházánál urh-val felszerelt forgalmi-irányító állomást állítottak fel, s ilyet terveznek csepelen, ráckeve-n, leányfalun, pomázon is. a távolsági közlekedésben budapest-komló, budapest-gyula, budapest-kunpeszér között helyeztek üzembe új járatot. nemzetközi utvonallukat jövőre a budapest-velence közötti menetrendszerű járatokkal bővítik.

/folyt.köv./
14.05/e

- 22 -

T/1430

bb. 38. /600-700 mentesítő...folyt./e

a karácsonyi hármás és az újévi páros ünnepekre minden előkészületet megtett a vállalat. karácsonyra, szükség esetén 600-700 mentesítő járatot indítanak, mintegy 30-35 000-rel több utas szállítására készültek fel. a nagyobb forgalmu vonalakon ugynevezett céljáratok közlekednek, ezek az autóbuszok végállomástól-végállomásig utközben sehol sem állnak meg. az ünnepi csúcst december 24-re várják. december 23-án 30-40, 24-én 100-120 mentesítő járat indul az engels-térről. megfelelően gondoskodtak az ünneplők visszaszállításáról is. miután az engels-téri pályaudvar egyre szűkebb a csúcsforgalom lebonyolításához, szükség-pályaudvar céljára az idén is igénybe veszik a szent istván téri parkolóhelyet. megerősítik a napi és az elővételi pénztárakat, a felvilágosító, az utastájékoztató és a forgalomirányító szolgálatot. az engels-téri pályaudvaron nyolc pótpénztárt állítanak fel, s árusítanak elővételen jegyeket a kosztolányi dezső téri, a bulcsu utcai és a széna téri autóbusszpályaudvaron is. a nemzetközi járatokra külön pénztárnál vásárolhatók a jegyek.

bármilyen előrelátó is a felkészülés, a csúcsforgalmat a közönség segítsége nélkül nem tudja zavartalanul lebonyolítani a vállalat. ezért kéri az utasokat, hogy a jegyeket - a vissza-utazásra is - elővételen vegyék meg, mert csak így tudnak elegendő helyet, kocsit biztosítani az ünnepi forgalomhoz./mti/

bb. 39. üzemi próba a legnagyobb hazai szintetikus-szál gyárban

vid/e kz hgy

1970. december 8.

jelentős állomásához érkezett kedden a nyergesujfalui magyar viscosagyár fejlesztése. a háromszorosára bővített danamid-selyem üzemében betöltötték az első adag nyersanyagot - a kaprolaktámot - az új berendezésekbe. ezzel megkezdődött a próba-termelés.

az eredeti ezer tonna kapacitású gyár 1965 augusztusában indult. a világszínvonalnak megfelelő technológiával dolgozó üzem kiváló minőségű termékeit hamar megkedvelte a hazai feldolgozó ipar és a külföldi érdeklődés így egyre nőtt, ezért már 1967-ben úgy bővítették a meglévő épületekben a termelést, hogy 1 500 tonnát tudjanak gyártani. még abban az esztendőben hozzákezdtek 700 millió forintos költséggel a további bővítéshez.

/folyt.köv./
14.10/e

- 23 -

T/1430

bb. 39. /üzemi próba...folyt./

oztalt már új épületeket is emeltek, hogy évi 3 000 tonnás termelésre rendezkedjenek be. míg azonban az eredeti gyárat kulcsra készen vették át az nszk-beli uhde cégtől, most közvetlenül a gépgyáraktól szerezték be a berendezéseket, a vegyi berendezések zömét ismét nszk-gépgyáraktól, míg a textilgépeket az ndk-ból vásárolták, és több hazai gépgyártó cégnek is adtak megrendelést. a nyergesuffalui szakemberek - a technológia alapos ismeretében - maguk vállalkoztak arra, hogy a magas fokozatú automatizált üzemből kialakítsák a technológiai láncot, ezzel mintegy 300-400 000 dollárral csökkentették a beruházási költségeket.

jóllehet a mutatók szerint évi 3 000 tonna danamidselelyem-szálat kellene a kibővített üzemből termelniük, arra számítanak, hogy néhány év alatt elérik a 3500-3600 tonnát. nemcsak a mennyiséget, hanem a választékot is növelik. egy olyan 500 tonnás üzembrészt is építettek, ahol a feldolgozó ipar igényeinek megfelelően sodrott fonatot készítenek.

a danamidselelymet főként a hurkoló- és kötszövő ipar használja fel harisnyák, zoknik, fehérneműk, kötöttáru gyártásához, újabban pedig nyári ruhákat, munkaruhákat is készítenek belőle.

jelenleg ez a kibővített üzem a legnagyobb hazai szintetikus szálgyár. ezt a rangját azonban nem sokáig tarthatja. épül már ugyanis nyergesuffalun az új poliakrilnitril /pan/ gyár. annak termelését évi 4 600 tonnára tervezték. /mti/

bb. 40. minden tizedik magyar csecsemő korábban jön világra - demográfiai tanácskozás pécssett

vid/e kz hgy

1970. december 8.

hazánkban rendkívül magas a koraszülések aránya, csaknem kétszerente több csecsemő születik 2 500 grammnál kisebb súlyal, mint más európai országokban. erről a fontos kérdésről, okairól és következményeiről tanácskoztak a demográfusok és az orvosok kedden pécssett a magyar tudományos akadémia demográfiai bizottsága és a tudományos ismeretterjesztő társulat demográfiai szakosztálya, valamint a központi statisztikai hivatal an-kétján. a tanácskozáson részt vettek a jugoszláv demográfiai intézet tudományos munkatársai is.

/folyt.köv./

14.13/e

181430

- 24 -

bb. 40. /minden tizedik...folyt./e

dr. szabady egon, a mta demográfiai bizottságának elnöke, a ksh elnökhelyettese elmondta, hogy magyarországon husz éve vizsgálják a koraszülések számának alakulását. 1950-ben az összes élvszületett csecsemőnek még csak hat százaléka „érkezett”, korábban, 1960-ra ez az arány már 9,6 százalékra nőtt. a legutóbbi két esztendőben 10,8-10,9 százalék volt a 2 500 grammnál kisebb súlyú újszülöttek aránya. ez tehát azt jelenti, hogy minden tizedik magyar csecsemő a rendes időnél korábban jön világra.

a szakemberek megvizsgálták: milyen körülmények befolyásolják a koraszüléseket, különös tekintettel az anyák szociális és társadalmi helyzetére. a kereső és az eltartott nők koraszüléseinek aránya között - a korábbi nézetekkel ellentétben - nincs lényeges különbség. annál nagyobb az eltérés a különböző foglalkozási csoportok között. a legtöbb koraszülés az iparban - ezen belül is főleg az építőiparban és a közlekedésben - dolgozó fizikai munkás anyáknál fordul elő. a második helyen a mezőgazdasági fizikai munkát végző nők állnak és a legalacsonyabb a koraszülés aránya szellemi pályákon dolgozó anyáknál. az értelmiségi nők közül fele annyian szülnék 2 500 grammnál kisebb súlyú gyermeket, mint például a napszámosként foglalkoztatott anyák.

a koraszülések orvosegészségügyi vonatkozásait dr. sárkány jeno kandidátus, a budapesti heim páál gyermekkórház igazgató főorvosa ismertette. a koraszülöttek eleve anyag- és energiadeficittel jönnek a világra, s a táplálékfelvételi képességük is csökkent. ez az oka annak, hogy - egy 1968-as felmérés szerint - az egy éven belül elhalt kicsinyek 69 százaléka koraszülött volt. megvizsgálták ezt a problémát az iskola vonatkozásában is. az 1970-71-es tanévben az iskolaéretlen fővárosi gyermekek 22,2 százaléka koraszülöttként jött világra. a főorvos a koraszülés és a születési sorszám közötti érdekes összefüggésre hívta fel a figyelmet. a harmadik és a negyedik, valamint a további újszülötteknél meredeken emelkedik a csecsemőhalálozás, illetve a koraszülések arányszáma, s ez már nem csak szociális-gazdasági, hanem orvosegészségügyi gond is.

a tanácskozáson részt vett demográfusok és orvosok egyöntetűen állást foglaltak amellett, hogy preventív gazdasági és egészségügyi intézkedéseket kell tenni a koraszülések nagy számának csökkentésére. tovább kutatják tehát az okokat, hogy meg tudják változtatni a koraszülést előidéző körülményeket. /mti/

14.20/e

181430

- 25 -

bb. 39. /üzemi próba...folyt./

eztál már új épületeket is emeltek, hogy évi 3 000 tonnás termelésre rendezkedjenek be. míg azonban az eredeti gyárat kulcsra készen vették át az nszk-beli uhde cégtől, most közvetlenül a gépgyárhoz szereztek be a berendezéseket. a vegyi berendezések zömét ismét nszk-gépgyárhoz, míg a textilgépeket az ndk-ból vásárolták, és több hazai gépgyártó cégnek is adtak megrendelést. a nyergesuffalui szakemberek - a technológia alapos ismeretében - maguk vállalkoztak arra, hogy a magas fokozatú automatizált üzemen kialakítsák a technológiai láncot. ezzel mintegy 300-400 000 dollárral csökkentették a beruházási költségeket.

jóllehet a mutatók szerint évi 3 000 tonna danamidselelyem-szálat kellene a kibővített üzemen termelniük, arra számítanak, hogy néhány év alatt elérik a 3500-3600 tonnát. nemcsak a mennyiséget, hanem a választékot is növelik. egy olyan 500 tonnás üzembrészt is építettek, ahol a feldolgozó ipar igényeinek megfelelően sodrott fonalat készítenek.

a danamidselelymet főként a hurkoló- és kötszövő ipar használja fel harisnyák, zoknik, fehérneműk, kötöttáruk gyártásához, ujabban pedig nyári ruhákat, munkaruhákat is készítenek belőle.

jelenleg ez a kibővített üzem a legnagyobb hazai szintetikus szálgyár. ezt a rangját azonban nem sokáig tarthatja. épül már ugyanis nyergesuffalun az új poliakrilnitril /pan/ gyár. annak termelését évi 4 600 tonnára tervezték. /mti/

...

bb. 40. minden tizedik magyar csecsemő korábban jön világra - demográfiai tanácskozás pécssett

vid/e kz hgy

1970. december 8.

hazánkban rendkívül magas a koraszülések aránya, csaknem kétszerre több csecsemő születik 2 500 grammnál kisebb súlyal, mint más európai országokban. erről a fontos kérdésről, okairól és következményeiről tanácskoztak a demográfusok és az orvosok kedden pécssett a magyar tudományos akadémia demográfiai bizottsága és a tudományos ismeretterjesztő társulat demográfiai szakosztálya, valamint a központi statisztikai hivatal ankétján. a tanácskozáson részt vettek a jugoszláv demográfiai intézet tudományos munkatársai is.

/folyt.köv./

14.13/e

181430

- 24 -

bb. 40. /minden tizedik...folyt./e

dr. szabady egon, a mta demográfiai bizottságának elnöke, a ksh elnökhelyettese elmondta, hogy magyarországon husz éve vizsgálják a koraszülések számának alakulását. 1950-ben az összes élvszületett csecsemőnek még csak hat százaléka „érkezett”, korábban, 1960-ra ez az arány már 9,6 százalékra nőtt. a legutóbbi két esztendőben 10,8-10,9 százalék volt a 2 500 grammnál kisebb súlyu újszülöttek aránya. ez tehát azt jelenti, hogy minden tizedik magyar csecsemő a rendes időnél korábban jön világra.

a szakemberek megvizsgálták: milyen körülmények befolyásolják a koraszüléseket, különös tekintettel az anyák szociális és társadalmi helyzetére. a kereső és az eltartott nők koraszüléseinek aránya között - a korábbi nézetekkel ellentétben - nincs lényeges különbség. annál nagyobb az eltérés a különböző foglalkozási csoportok között. a legtöbb koraszülés az iparban - ezen belül is főleg az építőiparban és a közlekedésben - dolgozó fizikai munkás anyáknál fordul elő. a második helyen a mezőgazdasági fizikai munkát végző nők állnak és a legalacsonyabb a koraszülés aránya szellemi pályákon dolgozó anyáknál. az értelmiségi nők közül fele annyian szülnék 2 500 grammnál kisebb súlyu gyermeket, mint például a napszámosként foglalkoztatott anyák.

a koraszülések orvosegészségügyi vonatkozásait dr. sárkány jeno kandidátus, a budapesti heim pál gyermekkórház igazgató főorvosa ismertette. a koraszülöttek eleve anyag- és energiadeficittel jönnek a világra, s a táplálékfelvételi képességük is csökkent. ez az oka annak, hogy - egy 1968-as felmérés szerint - az egy éven belül elhalt kicsinyek 69 százaléka koraszülött volt. megvizsgálták ezt a problémát az iskola vonatkozásában is. az 1970-71-es tanévben az iskolaéretlen fővárosi gyermekek 22,2 százaléka koraszülöttként jött világra. a főorvos a koraszülés és a születési sorszám közötti érdekes összefüggésre hívta fel a figyelmet. a harmadik és a negyedik, valamint a további újszülötteknél meredeken emelkedik a csecsemőhalálozás, illetve a koraszülések arányszáma, s ez már nem csak szociális-gazdasági, hanem orvosegészségügyi gond is.

a tanácskozáson részt vett demográfusok és orvosok egyöntetűen állást foglaltak amellett, hogy preventív gazdasági és egészségügyi intézkedéseket kell tenni a koraszülések nagy számának csökkentésére. tovább kutatják tehát az okokat, hogy meg tudják változtatni a koraszülést előidéző körülményeket. /mti/

14.20/e

181430

- 25 -

bb. 41. tizenhét méter fesztávolságu mezőgazdasági vázszerkezet
vid-kz/tné/e hgy 1970. december 8.

tizenhét méter fesztávolságu Üreges vázszerkezet proto-
típusát mutatta be a szakembereknek kedden a szolnoki mező-
gazdasági gépjavitó vállalat. hasonló nagy fesztávolságu mező-
gazdasági vázszerkezet hazánkban még nem készült. a főképpen
állattenyésztő telepek kialakítására alkalmas vázszerkezet
úgy hidalja át a 17 méteres fesztávot, hogy az oldalszerkeze-
ten kívül más tartóelemre nincs szükség. a vállalat - mint a
bemutatón bejelentették - máris nagytételű megrendeléseket ka-
pott a mezőgazdasági üzemektől. /mti/

bb. 42. ítélet a karácsondi kettős gyilkossági ügyben
t bc/gg/e zs hgy 1970. december 8.

a fővárosi bíróság kedden ítéletet hirdetett a karácsond-
on történt kettős gyilkosság ügyében.

a vádlottak: a 37 éves, büntetett előéletű ebneht simon
és a 34 éves hollósi györgyné horváth ágnes italozó életmódot
folytattak. korábban is felvetődött köztük, hogy valamilyen
módon pénzt szerezzenek. egy szombat éjszaka karácsondon beha-
toztak prezenszki sándor otthonába, ahol jelentősebb zsákmányt
reméltek. hollósiné ugyanis előzőleg tudomást szerzett arról,
hogy a fővárosban dolgozó prezenszki szolgálata miatt azon a
hétfőgén nem utazik haza.

a házba úgy jutottak be, hogy felfeszítették a nyárikony-
ha ajtaját. prezenszkiné menekülni próbált, de ebben ebneht
megakadályozta, s baltával többször fejbeütötte. az asszony a
helyszínen meghalt. ezt követően a szobában baltacsapásokkal
megölték prezenszkiék 12 éves fiát. a lakásban kutatva megta-
lálták és magukhoz vették azt az összeget, amelyet prezenszki
fizetéseként sógorával aznap küldött haza családjának. távo-
záskor ebneht a lakást áramtalanította, s a baltát eldobták.

a bíróság ebneht simont halálra, hollósi györgynét 15 évi
szabadságvesztésre ítélte. az ügyész az elsőrendű vádlottra
kiszabott büntetést tudomásul vette, hollósiné esetében su-
lyosbításért fellebbezett. az elítéltek és védőik felmentésre
irányuló fellebbezést jelentettek be. /mti/

14.50/e

- 26 -

bb. 43. bukarosai pártkulcsbizottság budapeston

k zs/e hgy

1970. december 8.

a budapesti pártbizottság meghívására kedden baráti lá-
togatásra fővárosunkba érkezett a román kommunista párt buka-
rosi bizottságának küldöttsége. a küldöttséget virgil cazauc,
a román kommunista párt központi bizottságának tagja, a buka-
rosi pártbizottság titkára vezeti. /mti/

bb. 44. tiltott bűntényt - szabadságvesztés

vid/e fa

1970. december 8.

dr. birtha zoltán ónodi lakost, nyugalmazott körzeti or-
vost ez év tavaszán felkereste rendelőjében l. andrásné atod-
zeolcai, később pedig b. ilona leninvárosi lakos. mindketten
terhességre gyanakodtak, s kérték, vizsgálja meg őket. amikor
gyanújuk beigazolódtott, megállapodtak, hogy a nem kívánatos
terhességet dr. birtha megszakítja.

b. ilonát, aki a műtétet követően nem érezte jól magát -
az orvos saját lakásába kísérte s ott lefektette. közben nyo-
mozók jelentek meg lakásán, akiket azonban addig nem engedett
be, amíg a lányt a fürdőszoba ablakán át el nem távolította.

a miskolci járásbíróság dr. birtha zoltán kétféle,
üzletszerűen elkövetett magzatelhajtásban mondta ki bűnösnek,
s ezért egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte, a köz-
ügyek gyakorlásától két évre, az orvosi foglalkozás gyakorlá-
sától pedig három évre eltiltotta.

a bíróság l. andrásné másodrendű vádlottat 1 200, míg
b. ilona harmadrendű vádlottat 800 forint pénzbüntetésre ítélte.

az ítélet ellen dr. birtha zoltán enyhítésért fellebbe-
zett, a további két vádlott büntetése jogerős. /mti/

14.57/e

- 27 -

bb 45. naponta 20 vagon befőtt, 110 vagon paradicsom -
befejeződött a nagykőrösi konzervgyár rekonstrukciója

vid/gö ká bzs hgy 1970. december 8.

a növekvő hazai és exportigények kielégítésére határozták el, hogy a harmadik ötéves terv idején csaknem kétszeresére növelik a konzervipar termelését. e terv keretében láttak hozzá 1965-ben, a nagykőrösi konzervgyár rekonstrukciójához. a 354 millió forintos beruházás célja volt, hogy a gyár évi hat-ezer vagonos kapacitását ötezer vagonnal növeljék. a közleple-járatu hitelből és jelentős hányadában saját erőből végzett rekonstrukció most befejeződött, mégpedig úgy, hogy a beruhá-zó és a kivitelező szocialista együttműködésének eredményeként 330 vagonnal „telteljesítették”, az előirányzott ötezer vago-nos termelésbővítést. a nagyszabású korszerűsítéssel a nagykö-rösi gyár hazánk legnagyobb élelmiszertartósító üzeme lett. a gyár a szezonidőben egy nap alatt 110 vagon paradicsomot dol-goz fel, s 15-20 vagon gyümölcsbefőttet, s ugyanennyi külön-féle dobozos, üveges savanyúságot készít. /mti/

--

bb 46. gádor emil festőművész kiállítása törökszentmiklóson

vid/fm bzs hgy 1970. december 8.

törökszentmiklóson, a városi művelődési házban kedden meg-nyílt gádor emil festőművész kamara-kiállítása. a művész élet-utját, munkásságát, alkotásait szabó ferenc népművelési fel-ügyelő ismertette. /mti/

--

bb 48. napirenden a falusi zeneiskolák hálózatának kiépítése -
országos tanácskozás a művelődésügyi minisztériumban

t vt/pá zs bzs hgy 1970. december 8.

az állami zeneiskolák igazgatóinak, valamint a tanácsok mű-velődésügyi osztályai képviselőinek részvételével rendeztek orszá-gos értekezletet kedden a művelődésügyi minisztériumban. a zene-oktatás terén - állapították meg - az elmúlt esztendőik egyik leg-jelentősebb eredménye az alsó- és középfokú tantervek elkészíté-se volt. ezeknek a kidolgozása és bevezetése a zeneoktatásban fi-gyelemre méltó fejlődést eredményezett, s egyidejűleg rögen vi-tatott elvi és gyakorlati kérdések megoldását tette lehetővé. /folyt. köv./

15.17/bzs

- 28 -

NA 1535

bb 49. /napirenden ... 1. folyt./ bzs

a beszámolóból kitűnt, hogy jelenleg 107 állami zeneiskola működik az országban: 22 budapesten, 85 vidéken. a tanulók szá-ma 47 ezer, közülük 15 ezer fővárosi, 32 ezer vidéki. az összes tanulók 85 százaléka általános, 10 százaléka középiskolás, 5 szá-zaléka pedig szakmunkásképző iskolába jár, vagy már dolgozik.

a tanácskozáson aláhúzták a zeneiskolák igazgatóinak, peda-gógusainak mindent meg kell tenniük azért, hogy egyetlen igazi tehetség se kallódjék el. világosan, egyértelműen ki kell dol-gozni, hogy miben különbözzék a zenei pályára készülő tanítási-lobbi társukétól. időszerű feladat a megyei zeneiskolák szak-felügyelői hálózatának kiépítése. egyöntetű helyeslésre talált az a javaslat, hogy a tanácsok tegyék lehetővé minél több arra érdemes tanuló vagy tanárképzős fiatal kaphasson megyei, ille-téleg városi ösztöndíjat, ami egyben jól szolgálja az utánpótlás biztosítását is.

hangot kapott az értekezleten az az igény, hogy fokozott gon-dot kell fordítani - a hivatásos, tehát a zenei pályára történő felkészítés mellett - az amatőr muzsikusok nevelésére. igen fon-tos, hogy a fizikai dolgozók gyermekei közül egyre többen része-süljenek minél magasabb foku zenei képzésben.

a távlati tervekről szólva, közölték az értekezleten, hogy - a járási székhelyek és a nagyobb községek után - fokozatosan sor-kerül majd a falusi zeneiskolák hálózatának kiépítésére is. /mti/

--

bb 50. dobozokban viszik a butort a lakásba - ndk szerelhető bu-torok bemutatója

i kf/1e bzs hgy

1970. december 8.

a fővárosi butor-, hangszer és játékkáru kiskereskedelmi váll-alat közvetlen kapcsolatot létesített a draxeni hullerou butor-kereskedéssel szerelhető, variálható butorok importjára. az elad-ásukat a kisker. táj. utcai butorboltban is meg lehetett valósí-tani mutatják be a közönségnek. az elgáns, igen sokféle variáci-óban összerakható butorok - a kis- és a nagy lakásokban, az elak-ban egyaránt mutatós szekrényfalak, lakó- és hálószobák - a hely-szinen megvásárolhatók.

a butorokat a vállalat dobozokban szállítja a vásárló lakásá-ra, ahol a vevő kívánságának megfelelően, díjmentesen szerelik össze.

a jövő ezoké a gazdaságosan gyártható, szállítható, tárolható butoroké. a kiskereskedelmi vállalat az ndk céggel kooperálva lé-nyegében tapasztalatokat akar szerezni az újszerű butorok értéke-sítéséhez, s az ezzel kapcsolatos szolgáltatásokhoz. /mti/

15.23/bzs

+ a hazai ipar is készül gyártásukkal,

NA 1540

bb 47. fiatalok a szakmunkástörvényről és a végzős tanulók kisz véleményezéséről - Ülést tartott a középiskolai és szakmunkástanuló tanács

t pr/gg zs kcs hgy

1970. december 8.

sokhelyütt még nem ismerik kellően a szakmunkásképzésről szóló új törvény rendelkezéseit, emiatt akadozik végrehajtása - állapította meg keddi ülésén a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa. a 14-18 éves fiatalok diákpárlament választotta képviselői szerve napirendjére tűzte a szakmunkásképzésről szóló új törvény végrehajtásának megvitatását, a tapasztalatok összegezését.

Létási István, a munkaügyi minisztérium szakoktatási főosztályának helyettes vezetője vitaindító előadásában megvonta a törvény hatálybalépése óta eltelt időszak mérlegét. elmondotta, hogy az 1969 szeptemberében alkotott törvény valóban tanulmánytette a szakmunkástanulót, megszüntette a tanoncszerződéseket, eltörölte a szektorális különbségeket. az ipari tanuló „szabadsága”, helyébe a közoktatásban is meglévő iskolai szünidő lépett, a tanuló-béret ösztöndíj-rendszer váltotta fel.

az új törvény 1970 január elsejével lépett hatályba, érdemi változtatásokra azonban - érthető okokból - csupán az 1970-71-es tanévben nyílt lehetőség. a munkaügyi minisztérium 1969 végén megjelentette a végrehajtási utasítást kidolgozták a szakmunkás vizsgaszabályzatot, rendezték a munkaviszonyban állók továbbképzésének lehetőségeit. kecskeméten háromnapos országos értekezletet rendeztek a szakmunkás képző intézetek igazgatóinak, s konzultáltak az üzemek, iskolák kisz titkáraival is. kézikönyvet adtak ki a rendelkezések egyöntetű értelmezésének segítésére, s tanácskoztak a szakmunkásképzésben leginkább érdekelt nagyvállalatok igazgatóival is. már megállapítható: a törvényt helyesléssel fogadták, jó társadalmi visszhangja volt, megerősítette a szakmunkásképző intézetek helyét az oktatási struktúrában, számottevően javította az iskolák és az üzemek kapcsolatát.

sok gondot okoz viszont, hogy nem mindenütt ismerik még a törvényt, ebből adódóan eltérően értelmezik a bevezetett tagozati rendszert, a tanuló-viszonyt. a magánoktatók egy része kifejezetten ellenezte az új törvényt, mert az változtat az oktatási arányon: a tanulók kevesebb időt töltenek munkával, s többet foglalkoznak elméleti tárgyakkal. az 1970-71-es tanévben 37 szakmában indult meg az új rendszerű képzés - az elsőévesek 60 százaléka korszerű oktatási formában kezdte elsajátítani leendő hivatásának tudnivalóit. most a legsürgetőbb feladat az új iskolai rendtartás kidolgozása, s a vállalati teherviselés arányának meghatározása. sajnálatos gyakorlat, hogy néhány vállalat jóformán egy fillért sem fordít szakmunkásképzésre, órabéremelési ígéretekkel viszont elcsábítja a végzeteket az oktatásra súlyos összegeket áldozó üzemektől. okkal-joggal merül fel a gondolat, hogy szakmunkásképző alapot kellene létesíteni, amelynek összegét a vállalatok adnák össze.

/folt.köv./
15.25/-kcs

-30-

M-155

bb 47./fiatalok a ...folyt./ kcs

a tanács megvitatta azt a felmérést is, amelyet a végzős tanulók kisz véleményezéséről készítettek. megállapították: a jellemzések jórésze ma még sablonos, semmitmondó, ellentmondásos. a marx károly közgazdasági egyetemen például 400, gimnáziumból továbbított jellemzést vizsgáltak meg, s köztük csupán egy elutasító jellemzést találtak. a tanács szerint a jellemzések elkészítéséhez nagy segítséget jelentene, ha a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló osztálya, valamint egyetemi és főiskolai osztálya módszertani útmutatót jelentetne meg./mti/

bb 49. felavatták az egyesült arab köztársaság megrendelésére készült 100-. tolóhajó egységet balatonfüreden

vid/kz kcs hgy

1970. december 8.

fuvós zenekar köszöntötte kedden az egyesült arab köztársaság képviselőit a balatonfüredi hajógyár fellobogózott molóján. a gyár dolgozói jelentőtükben avatták fel az egyesült arab köztársaság megrendelésére épített 100. tolóhajót.

ez alkalomból balatonfüredre látogatott moustafa ahmed moukhtar, az egyesült arab köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, ahi hoszni, az eak közlekedési államtitkára, gáfár mohamed abdula, az egyiptomi vízi szállítási szervezet elnöke, és mahmud szobeik, a nilus társaság elnöke. ott volt az ünnepségen maracsko lászló, a magyar hajó-és darugyár vezérigazgatója, gondol attila, a kairói magyar kereskedelmi kirendeltség vezetője, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, továbbá a magyar hajóipar sok vezetője.

a vendégeket és az ünneplő hajóépítőket krecsmarik géza, a magyar hajó- és darugyár balatonfüredi gyárának vezetője köszöntötte. méltatta azt az örvedetesen fejlődő együttműködést, amely az egyesült arab köztársaság és a magyar hajóipar között kialakult. kapcsolataink - mint hangoztatta - 1956-ra nyulnak vissza és 1962-ben kötötték meg az első jelentősebb szerződést, tolóhajók gyártására. a balatonfüredi gyár 1964-ben nyerte meg azt az egyesült arab köztársaságban meghirdetett versenytárgyalást, amelynek alapján 80 hajóegység gyártására kapott megbízást. az első 50 egység - toló- és tolóhajók - száraz áru, főleg foszfát szállítására készült. a másik 50 pár hajó, amelyek 460 lóerő teljesítményű motorokkal működnek, egyenkint 780 tonna áru szállítására alkalmasak. a második sorozat hajói részben már folyékony anyag - gázolaj - szállítására is használhatóak.

/folyt.köv./
15.40/kcs

-31-

M-1670

kk 4

bb 49./felavatták...folyt./ kcs

a magyar hajók, amelyek az átvétellel megbízott germanische Lloyd minőségvizsgálatai után kerültek a megrendelőhöz, beváltották a hozzájuk fűzött reményeket és ma már jelentős részét képezik az egyesült arab köztársaság nilusi teherhajó flottájának. a magyar tolóhajók többnyire az asszuáni foszfátot szállítják a niluson, a heluán környéki vegyipari üzemekbe, onnan visszafelé pedig vegyi termékeket továbbítanak. a 100 tolóhajó egységből - összesen 200 vízijárműből álló - hajópark zavartalan üzemeltetésének és karbantartásának biztosítására kairóban a közelmúltban magyar szervizállomást hoztak létre.

köszöntötte az ünnepségen a magyar hajóipar vezetőit, valamint a balatonfüredi gyár mérnök- és munkás kollektíváját moustafa ahmed moukhtar, az egyesült arab köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. beszédében elismeréssel szólt a magyar hajóépítők munkájáról, továbbá méltatta az egyesült arab köztársaság és hazánk között kialakult baráti, gyümölcsöző kapcsolataikat.

az ünnepség után a „100,„-as felirattal megjelölt, fellobogózt a tolóhajó egység fedélzetén a vendégek balatoni futópróbára indultak./mti/

--

bb 51. elutazott a bolgár katonai küldöttség

k vt/gk zs bzs hgy

1970. december 8.

a bolgár néphadsereg küldöttsége - amely velko ivanov palin vezérezredes, politikai főcsoportfőnök vezetésével látogatott hazánkba - kedden délután elutazott budapestről. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőgépen megjelent kovács pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, tarcsai tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság magyarországi nagykövete is. /mti/

--

bb 52. a csehszlovák antifasiszta harcosok szövetségének

k vt/gk zs bzs hgy

1970. december 8.

meghívására kedden délután - uszta gyula főtitkár vezetésével - prágába utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége. a delegáció a két szövetség közötti együttműködés továbbfejlesztéséről folytat tárgyalásokat. /mti/

--

15.45/bzs

- 32 -

bb 53. a vas- műszaki cikkek minőségéről tárgyalt a kfm. miniszteri értekezlete

t st/pá ie bzs hgy

1970. december 8.

a kfm. miniszteri értekezlete kedden napirendre tűzte a vas- műszaki cikkek minőségéről készült jelentést. a minisztérium vizsgálatai, a minőségellenőrző szervek és a kereskedelmi vállalatok véleménye alapján a jelentés megállapítja, hogy a vas- műszaki cikkek minősége az utóbbi időben javult, s a választék is bővült. a gépiparban gyártott közszükségleti cikkek nagy többségére kiterjesztették minimálisan a 12 havi jóváállást, több vállalat pedig önként felemelte a garanciális időt: a tv készülékekét például 24, az abszorpciós hűtőszekrényekét pedig 60 hónapra. egész sor vállalat licenccel vásárlással és külföldi kooperációk kiépítésével is javította termékeinek minőségét és bővítette választékát.

a miniszteri értekezleten valamennyi közszükségleti cikkcsoport minőségét áttekintették. a híradástechnikai termékekről például megállapították, hogy a minőség számottevően javult. a rádiók korábban sokat kifogásolt forgókondenzátorát - az egyik ndk vállalat közreműködésével - új konstrukcióval cserélték fel, a forrasztások lazulását új technológia bevezetésével szüntették meg. nőtt a tv készülékek üzembiztonsága is, többségük a legnevesebb nyugat-európai cégek televízióival azonos értékű. a magnók több korábbi hibáját ugyancsak megszüntették, elektromos szempontból a készülékek most már jók, egyes típusok tartóssága azonban még nem kielégítő.

a legutóbbi időben a villamos-, és gázkészülékek korszerűsítése is meggyorsult. a zománcipari művek például a meglévő három fajta gáztűzhelyen kívül további ötnek a gyártását is előkészítette, illetve némelyiknek a gyártását már meg is kezdte. jelentős új gyártmányai azok a biztonsági szeleppel felszerelt gáztűzhelyek, amelyeket a paneles épületek nehezen szellőztethető konyháiban is teljes biztonsággal lehet használni. a hajdusági iparművek a korábbi panaszok alapján poliuretán habbal javították meg a forróvíz-tárolók szigetelését. a hűtőgépgyár svájci licenc alapján európa egyik legkorszerűbb abszorpciós hűtőgéptípusának gyártását kezdte meg.

a zománcedények gyártása gyors ütemben fejlődött, s a szakemberek egybehangzó véleménye szerint az új típusok viszonylag hosszú ideig piacot találnak, konstrukció-változtatásokra egyelőre nincs szükség. a teszvizsgálatok szerint a hazánkban készülő 32 féle edényből a rozsdamentes acéledény a legjobb minőségű, de jó a zománc- és az alumínium-edények nagy többsége is.

szükséges viszont a takarító gépek, köztük a porszívók továbbfejlesztése. a hajdusági iparművek újfajta, turbina rendszerű motor felhasználásával az ediginél nagyobb teljesítményű, illetve hatásfokú porszívó gyártását kezdte meg 1971-ben. ugyancsak jövőre indul a többféle műveletet végző padlóápoló gép gyártása, amelyhez azonban a tervezettnél zajtalanabb motorra lenne szükség.

/folyt. köv./
15.53/bzs

- 33 -

17.16.20

bb 53. /a vas- műszaki ... 1. folyt./bzs

barkácsológépekből és szerszámokból az ipar még nem tudja kielégíteni az igényeket, különösen nagy az igény „ezermester”, háztartási kis barkácsológép iránt. ennek mintapéldányait el is készítette a kéziszerszámgyár, a sorozatgyártás azonban - a gyártáshoz szükséges gépek, szerszámok és öntvények késedelmes érkezése miatt - elhúzódott.

az elmúlt években a legtöbb panasz a különféle szerelvények minőségére érkezett. a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár 58 pontból álló intézkedési tervet készített, felülvizsgálta valamennyi gyártmányát és már számos változtatást hajtott végre. egész sor alkatrészt a gyengébb minőségű alapanyagok helyett most már sárgarézről készít, s ez egymagában is meghosszabbította pl. a csaptelepek élettartamát, a műveletközi és végellenőrzést azonban a jelentés szerint tovább kell javítani a vállalatnak, mert még gyakori a méretek pontatlansága, a szerelvények felületét sem mindig dolgozzák ki a technológiai előírásoknak megfelelően.

a jelentést a miniszteri értekezlet elfogadta, dr. horgos gyula miniszter megállapította, hogy a vas-műszaki cikkek gyártásában jelentős, de még mindig nem elegendő a javulás. a lakosság részére végzett munka fokozott gondot követel az üzemektől. közvetett irányítási módszerekkel a minisztérium is a minőség további javítására, a lakosság igényeinek teljesebb kielégítésére ösztönzi a vállalatokat. /mti/

-. -

bb 54. huszonöt éves az európa könyvkiadó - sajtótájékoztató a miskolci művészklubban

vid/fm bzs hgy

1970. december 8.

az európa könyvkiadó fennállásának 25. évfordulója alkalmából kedden sajtótájékoztatót tartottak miskolcon. csertői oszkár, az európa könyvkiadó propaganda-osztályának vezetője többek között elmondotta, hogy a felszabadulás utáni évek könyvkiadásának nagy feladata volt - jó könyvet adni, lehetőleg olcsón, olyan emberek kezébe, akik addig a könyveket legfeljebb kirakatban nézték. az európa könyvkiadó tevékenységéről, valamint megalakulásáról - az elődök: az új magyar és a szépirodalmi könyvkiadó munkásságáról - szekeres györgy irodalmi vezető tájékoztatta a sajtó képviselőit. részletesen szólt a könyvkiadó által 25 esztendő alatt megjelentetett sorozatokról, amelyek felölelték és népszerűsítették a világirodalom legkiválóbb alkotásait. hangsúlyozta, hogy az európa kiadót gazdasági érdek nem befolyásolta egy-egy színvonalas mű megjelentetésénél és bátran adott közre olyan regényeket, drámákat és elbeszéléseket, amelyek az új irodalom „kopogtatását”, jelezték. az európa könyvkiadóban évente nyolcszáz-ezer könyv kiadását készítik elő. ezek közül hetven százalék irodalmi újdonság, 30 százalék pedig utánnyomás. 1971-ben kétszázhusz könyv kerül kiadásra összesen négy millió kétszáz ezer példányban, közöttük új vállalkozásként a „kis tükrök”, sorozat, új dokumentumkötetek és a világszerte mind népszerűbb „tényregények”,. /mti/

16.00/bzs

-. -
- 34 -

M-1630

bb 57. ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

t pr/gg zs kcs hgy

1970. december 8.

dr. pestavászló önközlésével kedden a parlament góbelin termében ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke és faluvégi lajos pénzügyminiszterhelyettes - a képviselők megvitatták az egészségügyi minisztérium, valamint a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának 1971-es költségvetését. a témához csereba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője és palotai károly, a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának helyettes vezetője fűzött tájékoztató kiegészítést.

a két szakterület jövő esztendői költségvetését a bizottság elfogadta. a vitában hozzászólt galló ernő, dr. stark janka, dr. hangitai katalin, dr. bene zoltán, reszegi ferenc, dr. noszkay aurél, dr. radnai éva, dr. marton zoltán, dr. babics Antal, dr. petri gábor, nics jános és dr. desző jeno országgyűlési képviselő. kifejtette véleményét dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. bartha ferenc, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának vezetője, bölcsföldi tibor, a szot üdültetési főigazgatóságának főosztályvezetője, dr. juszt lajos, a pénzügyminisztérium főosztályvezetője és dr. darabos páli, az orvos- és egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára. /mti/

-. -

bb 55. kgst termelékenységi szeminárium

t sl/gg la kcs hgy

1970. december 8.

az országos műszaki fejlesztési bizottság tanácsstermében kedden megkezdődött a kgst termelékenységi munkacsoportjának négy napra tervezett szemináriuma, amelyet friss istván akadémikus, a magyar közgazdasági kormánybizottság elnöke nyitott meg.

a szeminárium az egyéni teljesítményeket befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. husz külföldi és huszonöt hazai szakember előadásai alapján a teljesítmények növelésének lehetőségeit, az anyagi és erkölcsi ösztönzés hatásait vizsgálják. az ülésen a termelékenységet növelő tartalékok feltárásával kapcsolatos kutatási és együttműködési program kidolgozásáról is tárgyalnak. /mti/

-. -

16.00/kcs

-35-

M-1630

bb 56. háromévi szabadságvesztésre ítélték a salgótarjáni gyújtogatót

vid/fm kcs hgy 1970. december 8.

horváth ernő 30 éves salgótarjáni lakos már jó néhány-szor állt lopásért és más bűncselekményekért bíróság előtt. legutóbbi büntetését - közveszély s munkakerülésért - ez év szeptemberében töltötte le. egy gyárban munkát vállalt, de tíz nap után munkahelyét otthagyta, járta a kocsmákat. október 7-én, italozás közben egy hozzátartozójától megtudta, hogy amíg ő a börtönben volt, élettársa megcsalta. e feletti dühében éjszaka lakásában petróleumot öntözött szét, meggyújtotta, majd megszökött. a ház lakóit, de az egész sűrűn lakott települést csak az mentette meg a súlyos katasztrófától, hogy a felcsapó lángokat azonnal felfedezték, a tűzoltóság néhány perc múlva már a helyszínen volt, s a tüzet eloltotta.

a salgótarjáni járásbíróság horváth ernőt - akit három-neti bujkálása után fogott el arendőrség - közveszély okozás büntetéseért három évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész a büntetést tudomásul vette, a vádlott és védője a fellebbezéshez három napi gondolkodási időt kért./mti

bb 58. kedden moszkvába utazott

i sző/tr zs kcs hgy 1970. december 8.

dr. szilágyi dezső, az állami bábszínház igazgatója a nemzetközi bábszövetség /unima/ magyarországi tagozatának elnöke, hogy részt vegyen a szovjetunió kulturális minisztériuma által összehívott nemzetközi tanácskozáson, amely abból az alkalomból kezdődik, hogy új otthonba költözik a moszkvai központi bábszínház társulata. a nemzetközi bábszövetség 15-tagú végrehajtó bizottsága megtárgyalja a legidősebb kérdéseket, és részt vesz a világhíró művész, sergej obrazcov vezetése alatt álló új moszkvai bábszínház ünnepi megnyitóján is./mti/

bb 59. sírköavatás

vt/pá kcs zs hgy 1970. december 8.

antal jánosnak, a munkásörtség elhunyt XXI. kerületi parancsnokának sírköavatása szombaton, december 12-én délután 2 órakor lesz a farkasréti temető VI/3. -as pacellájában./mti/

16.05/kcs

-36-

NA 16²⁵

bb 60. hazatért csehszlovákiából a hazafias népfront küldöttsége

t tf/gg zs kcs hgy 1970. december 8.

kedd délután visszaérkezett budapestre a hazafias népfront országos tanácsának négytagú küldöttsége, amely bencsik istván főtitkár vezetésével egyhetes látogatást tett csehszlovákiában, a csehszlovák nemzeti front meghívására. a delegáció megbeszéléseket folytatott a csehszlovák nemzeti front központi bizottságának vezetőivel a két mozgalom együttműködéséről. a küldöttség fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent barati józsef, mátyás lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkárai, sebostyén nándorné, az országos béketa-
nács titkára. ott volt frantisek dvorsky, a csehszlovák szoci-
alista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb 61. debreceni és rostocki egyetemek együttműködése

vid/fm/tné kcs hgy 1970. december 8.

dr. günther heidorn, a rostocki tudományegyetem rektora, debrecenben aláírta azokat a szerződéseket, amelyek a debreceni kossuth lajos tudományegyetem, az orvostudományi egyetem és az agrártudományi egyetem, valamint a rostocki tudományegyetem tudományos és kulturális együttműködésének öt éves programját rögzítik. az egyezmények alapján az intézmények kölcsönösen tájékoztatják egymást a képzés, a nevelés és a kutatás területén szerzett tapasztalataikról. lehetőség nyílik oktatók és hallgatók cseréltogatásaira, a fiatal kutatók tanulmányutjaira is./mti/

bb 62. a magyar szakács és cukrászszövetség közgyűlése

t kf/kcs le hgy 1970. december 8.

a magyar szakács - és cukrászszövetség kedden a béke szállóban tartotta évi közgyűlését, amelyen részt vett a szakács egyesületek világszövetségének elnöke és főtitkára is.

/folyt.köv./

16.20/kcs

-37-

NA 16⁴⁰

bb 62./a magyar szakács-....folyt./ kcs

venesz józsef, a szövetség elnöke beszámolójában értékelte az immár ezer főt számláló társadalmi szervezet ezévi tevékenységét, külön foglalkozott a világszövetség budapesti kongresszusának nemzetközileg elismert lebonyolításával. a szövetség az étkezési kultúra fejlesztése mellett fontos feladatnának tartja a szakács és a cukrász utánpótlás nevelését, a szakemberek továbbképzését, ezért a beszámoló alapján a közgyűlés megszabta az ezzel kapcsolatos további tennivalókat. a közgyűlés határozatában hangsúlyozta, hogy a szövetségnek és tagjainak többet kell tenniük a nők helyzetének javítása, könnyítése érdekében, széles körben meg kell teremteni az olcsó étkezés lehetőségét.

a közgyűlés alkalmából, ezuttal hatodszor, az európa étteremben megrendezték a mester szakácsok és cukrászok vacsoráját./mt1/

..

bb 63. két nemzedék egy fedél alatt - nemzetiségi könyvtárral együtt épül fel gyulán az öregek negyedik napközi otthona

vid/fm kcs hgy

1970. december 8.

„nagy románváros,, néven ismerik gyulán a miklósvárosi kerületet, amelyben zömmel román nemzetiségű lakosság él. olyan kettős célt szolgáló szociális és kulturális épületet kell itt tető alá hozni, ahol két nemzedék: a fiatalok és az öregek egyaránt megtalálják szórakozási, pihenési lehetőségeiket, -állapították meg a gyulai városi tanács keddi vb-ülésén. az új objektum egymillió forintos költséggel épül, s a tervek szerint 1971. nyarán átadják rendeltetésének. itt helyezik el a kerület nemzetiségi könyvtárát, amelyben főként románnyelvű szépirodalmi- és szak-könyveket, folyóiratokat és sajtótermékeket találnak az olvasók.

itt működik majd az öregek negyedik napközi otthona. ezzel városszerte mintegy százötven idős ember számára lesz lehetővé a melegítéssel való ellátást, kellemes környezetben való pihenést, szórakozást, társalgást. az új épület - amely napközben az öregeké lesz, - esténként ifjúsági rendezvények, továbbképző tanfolyamok, vitaestek színhelyévé válik./mt1/

16.30/kcs

..

-38-

NA 1640

64. a komáromi kőolajipari vállalatnál tartotta ülését a komárom megyei képviselőcsoport

vid/fm kcs hgy

1970. december 8.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja kedden a komáromi kőolajipari vállalatnál tartotta ülését. sörös istván, a vállalat igazgatója tájékoztatta a képviselőket a feldolgozó munkájáról. elmondotta, hogy ebben az évben fejezik be a 15 évvel ezelőtt kezdődött nagyarányú fejlesztési programot. a másfél évtized alatt 1,3 milliárd forintot költöttek beruházásokra, ésszámos új üzemben kezdték meg a termelést. 1962-ben építették fel az évi egy millió tonna teljesítményű kőolajfeldolgozót. a „milliomkát,, követte a benzinreformáló, amelyben magas oktánszámú szuperbenzineket állítanak elő. a vállalat almásfüzitői gyáregységében létesített új kőolajfinomítóval a kőolajak választékát bővítették jelentősen.

ebben az évben két újabb üzemben kezdték meg a termelést. bővítették, korszerűsítették a régi üzemeket is. a fejlesztési program eredménye, hogy ma már több mint 2 millió tonna kőolajat dolgoz fel a komáromi vállalat, s 200 féle terméket állít elő. a termékek minősége eléri a világszínvonalat, s ez biztosítja a piacot nemcsak a környező szocialista országokban, hanem nyugat- és délkelet-európában, sőt a tengeren túl is. a negyedik ötéves tervben a gépkocsik számának növekedése, a mezőgazdasági további gépesítése szükségessé teszi a komáromi vállalat továbbfejlesztését is. a tervidőszakban várhatóan 600-700 milliót költenek újabb üzemek létesítésére.

a képviselők elismeréssel nyilatkoztak a komáromi vállalat 2000 dolgozójának munkájáról, akik évenként 2,5 milliárd forint termelési értéket állítanak elő. több képviselő javasolta, hogy az iparág fordítson nagyobb gondot az új termékek propagálására, népszerűsítésére. nagyobb reklámozást érdemelne például a multisuper olaj, amely ugyanolyan jó minőségű termék, mint a schell-cég motorolaja. szükségesnek tartották, hogy a lehetőségekhez képest minél több tárolót építsenek a termékek elhelyezésére, mert így zökkenőmentessé lehetne tenni a belföldi ellátást és kedvezőbbé válna a termékek külföldi értékesítése is.

/mt1/ a képviselők tanácskozása gyárlátogatással fejeződött be.

..

16.40/kcs

-39-

NA 1700

bb 70. akadémiai küldöttség utazott moszkvába

k ms/pá zs kcs la

1970. december 8.

kedden szabó imre alelnök vezetésével elutazott moszkvába a magyar tudományos akadémia hattagú küldöttsége. a delegáció a szovjetunió tudományos akadémiaja képviselőivel tárgyalja és aláírja a két akadémia közötti tudományos együttműködési egyezmény 1971-72. évi munkatervét./mti/

--

bb 65. magyar-jugoszláv mezőgazdasági együttműködés

gg/1e kcs la

1970. december 8.

a magyar-jugoszláv mezőgazdasági együttműködési albizottság december 3-8. között budapesti ülészetett. a magyar küldöttséget kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmézésügyi miniszterhelyettes, a jugoszláv delegációt milun ivanovics, a szövetségi végrehajtó tanács mezőgazdasági tanácsosa vezette. a jugoszláv küldöttséget fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmézésügyi miniszter./mti/

--

bb 66. totó-Lottó ünnepi hetek

i kf/1e kcs la

1970. december 8.

a sportfogadási és lottóigazgatóság totó-Lottó ünnepi heteket rendez. az év utolsó, 52. és az újév első, 1. heti totó- és lottó szelvények között rendkívüli tárgynyeremény sorsolást rendeznek.

a lottó szelvényekre mindkét héten egy-egy öröklakást és összesen kétezer vásárlási utalványt, a totó szelvényekre pedig egy-egy személygépkocsit és más értékes nyereményeket sorsolnak ki./mti/

--

16.45/kcs

-40-

NA 1702

á

bb 67. pótlás és helyesbítés a vasuti menetrendhez

k kf/1e kcs la

1970. december 8.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy a május 31. óta érvényes hivatalos menetrendhez 1.számú pótlást és helyesbítést adott ki. a pótlás tartalmazza november 1-ig az összes hazai és külföldi menetrendváltozást, valamint a debrecen-nyiregyháza közötti vonal villamosításának befejezésével esedékes menetrend módosítást.

a pótlás díjmentesen átvehető a hivatalos menetrend 1. számú utalványa ellenében a menetrendet *arusho* helyeken./mti/

--

bb 68. a magyar nemzeti galériában

fk/zs kcs la

1970. december 8.

a xx. századi festészeti kiállítást technikai okok miatt néhány hétig zárva tartják./mti/

--

bb 69. rendőrségi hírek

i vt/pá zs kcs la

1970. december 8.

rudolf pál, 37 éves büntetett előéletű segédmunkás betört különváltan élő felesége viii. kerület józsef körút 28. szám alatti lakásába, s szóváltásba keveredett vele. a vita tetlegességgé fajult. az asszonyt konyhakéssel többször megszurta, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba. rudolf pált a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, s emberölés büntetének kísérlete miatt büntető eljárást indítottak ellene.

zuglóban, őrmagy utca 8. szám alatti lakásán holtan találtak kupovics zoltán 46 éves fűtőt. a helyszíni vizsgálat során megállapították, hogy kupovics ittasan kiütötte a szobában lévő- olajkályha csövét és halálos füstmérgezést szenvedett./mti/

--

16.55/kcs

-41-

NA 1720

bb 71. megölte férjét - nyolcévi szabadságvesztésre ítélték
vid/fm kcs la 1970. december 8.

férjgyilkos asszony felett ítélték kedden a pécsi megyei bíróság. a megyei főügyészség emberölés büntette miatt vádat emelt az előzetes letartóztatásban lévő gutai Lajosné 34 éves pécsi lakos, a hőerőmű- volt gépkezelője ellen, mert ez év szeptember 26-án az esti órákban albérleti lakásukban megölte 23 éves férjét, gutai Lajos segédmunkás 1968-ban kötött házasságot a vádlottal. a házastársak között gyakori volt a veszekedés, rövid ideig különváltak is éltek. ez év februárjában azonban újból összeköltöztek. a kritikus napon, amikor a férj hazament, együtt találta feleségét egyik férfi munkatársával. gutai ittas volt, botrányt rendezett, felesége a rendőrségtől kért segítséget. gutai Lajost bekísérték a rendőrségre és akkor engedték haza, amikor már kijózanodott, visszatérése után megverte feleségét, majd késsel támadt rá. az asszony kicsavarta férje kezéből a kést és négy szurással megölte házastársát.

a bíróság - amely figyelembe vette, hogy a férj brutálisan, késsel támadott feleségére, és az asszony emiatti féltelmében követte el tettét, - gutai Lajosné nyolcévi szabadságvesztésre ítélte.

az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

--

bb 72. magyar tagozat alakul a lengyel kamarában
t sz/gk ie kcs la 1970. december 8.

Kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke kedden varsóba utazott, hogy részt vegyen a lengyel külkereskedelmi kamara magyar tagozatának alakuló ülésén./mti/

--

bb 75. földi zoltán,
k ms/pá zs kcs la 1970. december 8.

a magyar tudományos akadémia rendes tagja kedden tartotta székfoglalóját az akadémián a dioretikus hatású benzo - dihidrotiadiazin-dioxidok kémijéről./mti/

17.10/kcs

--
-42-

M 1730

bb 73. nagyértékű madárszállítmánnyal gazdagított az állatkert

1 ol/gg ie kcs la 1970. december 8.

a napokban nagy létszámú és értékes madárszállítmány érkezett a budapesti állatkert címére. Indiában honos sáma rigók, dayal rigók, nap-madarak, aranyhomloku levélmadarak, parti majna-seregélyek mellett ausztráliai rozella, délamerikai két-homloku amazon-papagályok és égővörös tollruhájú kardinalis pintyek is érkeztek a küldeményrel. az újonnan jött madarak jórésze már most megtekinthető a madárházban, míg a többiek csak a két hétig tartó karantén-időszak letelte után láthatják az érdeklődők./mti/

--

bb 74. külföldi kigép-ujdonságok a kiskert-tulajdonosoknak - megnyílt a hermes bemutatója

1 ol/gg ie kcs la 1970. december 8.

a háztáji gazdaságok, a kiskert-tulajdonosok igényeinek korszerűbb, jobb kielégítését célzó kigép- és eszközkiállítás nyílt kedden a tászi akadémia utca 1. szám alatti bemutató termében. a hermes általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet a hazai és külföldi praktikus és sokoldalú mezőgazdasági kistraktorok, kertieszközök, szerszámok, öntöző-berendezések különböző típusait tárja az érdeklődők elé. a megnyitón főként a szövesz és a balkereskedelmi minisztérium képviselői tájékoztak és a következő három napban az áfészek és a kiskereskedelem mintegy 700 képviselőjét várják, tőlük pedig a jövő évre szóló megrendeléseket. ugyanis az igényekhez igazítják mind a gyártást, mind pedig az importálandó tételeket. arra törek-szenek, hogy széles választékban lássák el a hazai piacot az eddig hiánycikként számontartott gépekkel, eszközökkel.

a tervk szerint az érdeklődő nagyközönség számára egy hónapig tartják nyitva a kiállítást, amelyen egyebek között ausztriából érkezett kerti kapák, gereblyék, bolgár, svájci és osztrák metszőollók, fü-, sövény- és juhnyíró ollók, valamint görög gyártmányú műanyag tömlők is láthatók. a kigépek sorában kiállítottak egy motoros fűkaszálót, amely nszk és francia licenc alapján magyar-csehszlovák kooperációban készül, kétféle típusban. ugyanebben a kooperációban készül az a terra mepol univerzális kistraktor, amely szánt, kapál, kocsit és boronát húz, kultivátoroz, fűvet kaszál és tartozékai között van még töltőgató eke, valamint hótoló és hómaró is. ebből a típusból még ebben a hónapban 50 alapgép érkezik csehszlovákiából, a hozzávalókat, békécsabán és orosházán gyártják. az információ szerint a különféle hazai és import öntöző-berendezésekhez gondoskodnak alkatrészekről is: egyebek között lesz elég cső-összekötő, szlikitő és tömlő-vég, amelyek jelenteg már kapnátók a hermes boltjaiban./mti/

17.15/kcs

--
-43-

M 1740

bü 76. az 500.000-ik telefonvonal a szovjetunióknak

t sl/tr io bzs la

1970. december 8.

kedd délután munkásgyűlést tartottak a beloiannisz gyárban, ahol sellő dénes vezérigazgató jelképesen átadta Ivan Klovov szovjet postaügyi miniszterhelyettesnek a szovjetunió részére gyártott 500.000-ik telefonközpont-vonalat.

az ünnepségen résztvett asztalos Lajos Kohó- és gépipari miniszterhelyettes, d.j. Levcsenko, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselője és j.p. Prohorov, a szovjetunió budapesti nagykövetségi első titkára is.

Sellő dénes vezérigazgató rámutatott, hogy a gyár nagymérvű fejlődését, áruinak mindenkor biztos értékesítését mindenképp előtti a szovjetunióval kiépült szoros műszaki tudományos és kereskedelmi kapcsolatok tették lehetővé. a gyár termékeinek mintegy 50 százalékát a szovjetunió vásárolja meg, s a szovjet posta leningrádi kutatóintézetet dolgozta ki annak a telefonközpontnak a konstrukcióját, amelynek 500.000-ik vonalát éppen most adták át a szovjet postaügyi miniszterhelyettesnek. a stabil exportpiacra alapozva bővíthették a gyárat, s növelhették tíz év alatt 3 és félszeresére a telefonközpontok gyártását. a svéd ericsson cég licencének felhasználásával rövidesen az eddiginél is korszerűbb telefonközpontok sorozatgyártása kezdődik meg. a vállalat termékei iránt neves nyugati cégek is érdeklődnek, több szerződés aláírására rövidesen sor kerül.

a legfontosabb külföldi partner azonban továbbra is a szovjetunió, amely 1971 és 1975 között is körülbelül a felét megvásárolja a magyarországon készülő telefonközpontoknak. mivel ez idő alatt a gyár termelése is emelkedik, a stabilizálódott 50 százalékos export egyben a szovjet vásárlások lényeges emelkedését jelenti. az első 500.000 vonalat befogadó telefonközpontokat 10 év alatt szállította a beloiannisz gyár a szovjetunióknak, a már létrejött megállapodás alapján csaknem ugyanennyit - 450.000 vonalat - exportál a következő öt évben.

Ivan Klovov postaügyi miniszterhelyettes nagy elismeréssel szólt a magyar gyártmányú telefonközpontok jó minőségéről, üzembiztonságáról. hozzáfűzte, hogy ugyanilyen kedvezőek a tapasztalataik az Orion gyár és a finommechanikai vállalat mikrohullámu, és a telefongyár átviteltechnikai berendezéseivel is. a kábelnélküli hírközlő gerinchálózat kiépítéséhez a szovjet posta a jövő évtől az eddiginél több mikrohullámu berendezést vásárol a finommechanikai vállalatától, s 1971-ben megkezdí a telefon és a televízió adások átvitelére egyaránt alkalmas Orion-gyári újfajta mikrohullámu berendezések importját is. /mti/

17.20/bzs

MA-1745

- 44 -

bü 77. végetért a vidéki színházak fiatal művészeinek találkozója

vid/fm bzs la

1970. december 8

a vidéki színházak kiszervezőinek, fiatal művészeinek első országos tanácskozása kedden folytatódott Békéscsabán. a fiatal vidéki művészek szakmai és szociális helyzetéről Sándor János, a Békés megyei jókai színház főrendezője tartott vitaindító előadást, majd Zsámbéki Gábor, a kaposvári Csiky Gergely színház főrendezője adta elő korreferátumát. az előadók és a hozzászólók elemezték többek között a főiskoláról kikerült és vidékre szorított fiatalok gondjait, lehetőségeit. kiemelték a sokrétű szakmai foglalkoztatás: a televízió, film-, szinkron- és rádiószerepek - elsősorban nemcsak anyagiakban jelentkező - hiányát. szó esett a tanácskozáson a szakmai továbbképzés szükségességéről, s javaslatként a színművészeti főiskola tanárainak ehhez nyújtandó segítségéről.

többen hangsúlyozták a némely vidéki színházban rendszeresen, de sokhelyütt csak alkalmanként működő stúdiószínpadoknak az egységes színházi életben betöltött különleges szerepét. egyértelműen megállapították, hogy az alkotóművészek tanmühelyei egyben a közönségnevelés fontos bázisai, a színházszereplő, ifjúság nevelésének nem lebecsülendő eszközei.

a kétnapos tanácskozás tapasztalatait dr. Malonyai Dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője foglalta össze, s hangoztatta azt a véleményét, hogy a találkozó résztvevői a fiatal művészek gondjain túl az egyetemes magyar színművészet problémáit is szívügyüknek tekintették és tekintik a jövőben is. /mti/

--

bü 78. Losonczy Pál,

gk zs bzs la

1970. december 8.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Julius K. Nyererét, Tanzánia Egyesült Köztársaság elnökét az ország függetlenné válásának 9. évfordulója alkalmából. /mti/

--

17.25/bzs

- 45 -

MA-1745

o

bb 79. ndk-beli ifjúsági delegáció érkezett budapestre

t pr/tr zs bzs La 1970. december 8.

werner jentisch-nek, az fdj központi tanácsa titkárának vezetésével kedden ndk-beli ifjúsági küldöttség érkezett budapestre, hogy megújítsa és kiegészítse a magyar kommunista ifjúsági szövetség, illetve a szabad német ifjúsági szövetség között 1967-ben, a magyar fiatalok ndk-beli munkavállalására kötött egyezményt. a delegációt a ferihegyi repülőtéren a kisz központi bizottságának vezető beosztású munkatársai fogadták. /mti/

bb 80. a budapest táncgyűttes

pá zs bzs La 1970. december 8.

kedden hazaérkezett nagyszerű latin-amerikai utjáról, melynek során november 1-től 26-ig peru több városában, majd chilében lépett fel. /mti/

bb 81. elkészült a debreceni atomgyorsító épülete

vid/fm bzs La 1970. december 8.

kedden debrecenben átadták rendeltetésének a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének új létesítményeit: az atomgyorsító épületét és az új laboratóriumi központot. az ünnepségen megjelent dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára és dr. ács istván, a debreceni városi tanács vb. elnöke.

dr. szalay sándor akadémikus, a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének igazgatója röviden ismertette az intézet fejlődését, és méltatta az új létesítmény jelentőségét. elmondotta, hogy jelenleg az öt millió voltos van de graaff-típusú részecske-gyorsító épülete áll készen, de a munka tovább folytatódik. az intézet és a hazai ipar együttműködésével megépítik a generátort, amelynek elkészülte 1971. végére várható. a teljes beruházás mintegy hatvan millió forint értékű.

/folyt. köv./
17.32/bzs

- 46 -

M 17.50

bb 81. /elkészült a debreceni ... 1. folyt./bzs

ezután bemutatták az új létesítményt, amelyről dr. koltai ede kandidátus, az intézet tudományos osztályvezetője elmondta, hogy a hazai atomkutatás új lehetőségeit nyitja meg. az atomgyorsítót egy 17 méter magas toronyépület csaknem három méter átmérőjű, tíz méter magas acéltartályában helyezik el. az acéltartályt a láng gépgyár dolgozói készítették és építették be a generátorcsarnokba. elektronikus távirányítással vezérlik majd a generátort, s a mérőközpontban automatikus adatfeldolgozó berendezések segítik a munkát. a gyorsító épületét - biztonsági okokból - egy méteres vastag vasbeton fallal vették körül, s azokat a helyiségeket, amelyekben a sugárzást vizsgálják a föld alá süllyesztették, a generátor az acéltartályban 18 atmoszféra nyomás alatt működik majd. a gyorsító terveit a debreceni intézetben készítették. több speciális berendezése az intézet dolgozóinak alkotása lesz, de számos iparvállalat kooperációja is szükséges.

a gyorsító épületében helyezik el az egymillió voltos modellt, amelyet az intézetben fejlesztettek ki és jelenleg is kísérleti munka célját szolgálja. elkészült ezenkívül a neutron generátor helyisége is. a központi laboratóriumi épület az atomkutatáshoz szükséges korszerű laboratóriumoknak ad helyet. ezenkívül tudományos szakkönyvtár áll a kutatók rendelkezésére.

a debreceni atomgyorsító épületét a hajdu megyei állami építőipari vállalat dolgozói határidőre készítették el. a kutatók megköszönték az építők kifogástalan munkáját. az atomgyorsító - a generátor beszerelése és üzemeltetése után - lehetőséget ad az atommag szerkezetének tudományos vizsgálatára. /mti/

--

bb 82. a kgst fémkohászati államndó bizottságának ülése

i sz/gg ie bzs La 1970. december 8.

budapesten kedden dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter elnöklétével megkezdődött a kgst fémkohászati szakembereinek tanácskozása, a fémkohászati állandó bizottság 33. ülészsaka. /mti/

--

17.35/bzs

- 47 -

M 17.50

bb 83. a magyar középkori régészet 25 éve - kiállítás
a nemzeti múzeumban

t fe/gg zs bzs la

1970. december 8.

a magyar középkori régészeti kutatások negyedszázados eredményeit mutatja be az a kiállítás, amely kedden nyílt meg a magyar nemzeti múzeumban. a tárlat műfajok szerint csoportosítva ismerteti meg a látogatót a kutatások eredményeivel. térképek szemléltetik az ásatások kiterjedését, s a dokumentációs anyagok, fotók, rajzok, műtárgyak áttekintést adnak e nagyszabású tudományos munkáról. a többi között látható a kiállításon egy változás az ásatások során felszínre került művészi kályhacsempékből, kőfaragványokból, szobortöredékekből, ötvösmunkákból.

a tárlóban elhelyezett makettek a falu építészetét, a városok polgári házait demonstrálják a kiállításon. nagyméretű makett ábrázolja a visegrádi anjou-kori kutházat.

a kiállítást dr. gerevich lászló, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, az mta régészeti intézetének igazgatója nyitotta meg ünnepélyes keretek között.

a tárlattal egyidejűleg kedden háromnapos középkori régészeti tudományos ülészek kezdődött, amelyen a legismertebb hazai szakemberek számolnak be a középkori régészet komplex kutatásairól, s az e téren elért eredményekről. /mti/

--

bb 84. napirenden: a textilipari dolgozók művészeti tömegmozgalma - ülést tartott a textilipari szakszervezet elnöksége

t ol/gk 19 bzs la

1970. december 8.

noha a textilipari üzemekben jelentős számú művészeti együttes tevékenykedik, az utóbbi időben a művészeti tömegmozgalom nem fejlődik a kívánt mértékben. a szakmában nincs reprezentatív együttes, s csupán egy kiváló művészeti csoporttal büszkélkedhet, amely a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárában működik. ez tette különösen időszerűvé a textilipari dolgozók szakszervezete keddi elnökségi ülésének azt a napirendjét, amelynek keretében a textilipari üzemek művészeti tömegmozgalmának helyzetéről tárgyaltak.

/folyt. köv./
18.20/bzs

-- 48 --

MT-2000

bb 84. /napirenden: a textilipari ... 1. folyt./bzs

a vita alapjául szolgáló jelentés elkészítése előtt vizsgálta meg egy munkabizottság a művészeti csoportok tevékenységét. vizsgálódása során egyebek között kiderült, hogy az utóbbi években jelentősen csökkent a színjátszó- és tánc csoportok, ének- és zenekarok száma, ami nem kis mértékben adódott a textilüzemek munkájának sajátosságaiból; például a három műszak és a szűkös munkaerőhelyzet megnehezíti a rendszeres próbák idejének egyeztetését. de van olyan üzem is, ahol közrejátszott egyfajta rosszul értelmezett gazdaságossági szemlélet is, az, hogy az anyagi nehézségek egy részét a művészeti csoportokra szánt összegek csökkentésével vagy teljes megvonásával igyekeznek megoldani. általában azonban nagy számmal vannak életképes, fejlődni tudó együttesek, ezért az elnökség úgy foglalt állást, hogy ezeket meg kell tartani, erősíteni kell, s meg kell javítani a művészeti csoportok politikai és szakmai irányítását, különösen a fiatalság körében kell ébresztetni a művészeti munka iránti kedvet, s nem csupán új művészeti csoportokat kell létrehozni, hanem ahol arra lehetőség van, szorgalmazni kell új művészeti szakkörök, klubok nyitását is. a fotókörök munkáját pályázatokkal kell támogatni. egyébként az ifjúságra gondoltak akkor is, amikor tervbe vették a textilesek 1971-72. évi művészeti „ki mit tud,, vetélkedőjének megrendezését. /mti/

--

bb 85. krimi delegáció bács-kiskunban

vid/fm kcs la

1970. december 8.

az ukrán szszk krimi területi tanácsának vb. elnökhelyettese, j. a. hlinov vezetésével négytagú testvérmegyei küldöttség hat napot töltött bács-kiskun megyében. a szovjet vendégek eszmecserét folytattak a megye vezetőivel, körutjuk során pedig megismerkedtek a vidék több városának, községének, mezőgazdasági nagyüzemének eredményeivel, terveivel. látogatásuk tovább erősítette a magyar és a szovjet közigazgatási terület között már tíz év tartó testvéri kapcsolatokat. a krimi küldöttség kedden utazott haza szimferopolba. /mti/

--

18.25/kcs

- 49 -

MT-2000

bb 85. ajándék könyvtár penyigének

vid/tr fm kcs la

1970. december 8.

penyige egyike a májusi árvizkárt szenvedett szamosmenti községeknek. 226 lakóházból 130-at kellett teljesen újjáépíteni, és 36-ot felújítani. tönkrement közintézményei, köztük a tanácsház, a művelődési otthon, a 3000 kötetes könyvtárral együtt, az egészségház. a lakóházakat a salgótarjáni és a karancskeszi ktsz, a heves megyei állami építőipari vállalat dolgozói, valamint a kisiparosok - a község lakosságának példamutató közreműködésével - határidő előtt felépítették. még a tél beállta előtt minden család fedél alá került. a közintézményeket azonban ezután építik újjá, a tanács is átmenetileg egy baraképületben működik.

a magyar távirati iroda dolgozói felajánlották, hogy segítséget nyújtanak a község kulturális életének megindításához. ennek első megnyilvánulásaként az mti kollektívájának képviselői kedden 300 könyvet adtak át harkai frigyos vb. elnöknek. ez a könyv a pankotai állami gazdaság által adományozott 300 kötettel együtt már alapját képezi annak a könyvtárnak, amelyből a kölcsönzést megkezdhetik. /mti/

bb 87. veszprémi zenekar dunaujvárosban

vid/fm bzs la

1970. december 8.

kedden este dunaujvárosban hangversenyezett a veszprémi kamara-zenekar zambó istván liszt-díjas karnagy vezényletével gluck-, beethoven- és farkas-műveket adtak elő. /mti/

bb 88. időjárásjelentés

gk bzs la

1970. december 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. december 8-án, kedden este:

időnként megélénkülő szél

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, legfeljebb néhány helyen kisebb eső, havazás. időnként megélénkülő északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 2-6 fok között. /mti/

19.03/bzs

- 50 -

bb 89. halálos közlekedési baleset

1 fe/gk bzs la

1970. december 8.

történt kedden az 1. kerületben a krisztina körut és a hadnagy utca kereszteződésében: forgács györgy 29 éves gépkocsivezető egy kölcsönként személygépkocsival elütötte k. nagy julianna 78 éves nyugdíjast, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset oka: a személygépkocsi vezetője a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adta meg az idős nőnek az elsőbbséget. a rendőrség forgács györgy ellen megindította az eljárást. /mti/

bb 90. megérkeztek a nagycsarnokba a fenyőfák - szerda reggel megkezdődik az árusítás

1 fe/gk bzs la

1970. december 8.

a karácsonyi ünnepek „kellékei”, az illatos fenyőfák első szállítmánya kedden megérkezett a tolbuhin köruti nagyvásárcsarnokba is. 4468 folyóméter fenyőből válogathatnak már szerdán reggel a vásárlók. az árusítást - a korábbi évekhez hasonlóan - a sörház utcában bonyolítják le. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 43. sz. hír /bukaresti pártküldöttség budapesten/ végére kérjük a következő szöveget pótolni:

a vendégeket a nyugati pályaudvaron katonai imre, somogyi sándor és szépvolgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkárai, valamint a pártbizottság és a fővárosi tanács más vezető munkatársai fogadták. ott volt dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

20.27/bzs

- 51 -

11-2025

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

M T I b e l t e r e k

1970. december 9.

1. kezdődnek az egyetemi előkészítő tanfolyamok - a felvétel eddigi mérlege: eredményes

1 szö/tné zs kcs la 1970. december 9.

hamarosan megkezdődnek az idői egyetemi előkészítő tanfolyamok, elsősorban a fizikai dolgozók érettségiző gyermekeinek segítésére. az egyes felsőoktatási intézmények atanholyamok szervezése előtt közzéteszik a jelentkezés részletes feltételeit.

az eddigi tapasztalatokat összegezve az illetékesek hangsúlyozzák: sikerült eredményesen megismertetni a résztvevőket a felvételi vizsgák követelményeivel és körülményeivel. a tanfolyamok növelik a jelöltek biztonságérzetét a felvételi vizsgákon - s ez különösen a fizikai dolgozók gyermekeinek esetében, nagyon fontos pedagógiai tényező.

a felsőoktatási pedagógiai kutató központ most közzétett beszámolója szerint a múlt évi előkészítő tanfolyamok eredményeként a vizsgázók által elért átlagos felvételi pontszám 15 volt, szemben az országos 12 pontos átlaggal. a felvételizők közül országosan 57 százalék vizsgázott sikeresen, míg a tanfolyamot végzeteknek 75 százaléka érte el a sikeres felvételekhez szükséges pontszámot, minden hat vizsgázó közül országos átlagban hármat, míg az előkészítő tanfolyamok résztvevői közül ötöt vettek fel a különböző felsőoktatási intézmények helyi tagozataira.
/folyt.köv./

NA

1970. december 9.